

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพฯ : กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม, 2535), หน้า 8-9.

กระทรวงมหาดไทย. ขอบททวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2536 เกี่ยวกับการแก้ปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงใหม่. เลขที่ มท.0815/9045 ลงวันที่ 8 มิถุนายน 2538.

กระทรวงมหาดไทย. โครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ จังหวัดเชียงใหม่. เลขที่ มท.0215.6/29307 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2538.

กระทรวงมหาดไทย. โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ จังหวัดเชียงใหม่. เลขที่ มท.5323.1/30308 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2538.

กระทรวงมหาดไทย. แหล่งเงินทุนในโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ จังหวัดเชียงใหม่. เลขที่ มท.5337.2/3372 ลงวันที่ 1 มีนาคม 2538.

กองงานประชาสัมพันธ์ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. สรุปประเด็นข่าวชี้แจง, 2538. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. เอกสารสื่อมวลชนเรื่อง โรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ จังหวัดเชียงใหม่, 2538-2539.

รายการอ้างอิง (ต่อ)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. วิดิทัศน์ข่าวโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ จังหวัดเชียงใหม่ จากสถานีโทรทัศน์ 5 สถานี, สถานีพิเศษ (สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.), รายการเผชิญหน้าสภาวะแวดล้อม (สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5) รายการชีวิตและธรรมชาติ (สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.) รายการเวทีชาวบ้าน (สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์), 2538-3539.

กฤษณ์ ทองเลิศ. "การร้องทุกข์ผ่านสื่อมวลชนในช่วงเปลี่ยนผ่านคณะรัฐบาลจากรัฐบาล พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ สู่อำนาจของนายอานันท์ ปันยารชุน (พฤศจิกายน 2533- พฤษภาคม 2534)" วิทยานิพนธ์ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

กาญจนา แก้วเทพ. "การสื่อสารเพื่อลดความเสี่ยง," คอรัมน์ คือโลกคือความหวังใน กรุงเทพธุรกิจ. 31 ตุลาคม 2540, 7 พฤศจิกายน 2540.

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ จังหวัดเชียงใหม่. เลขที่ มท.5323.1/947 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2538.

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจาก ขยะ จังหวัดเชียงใหม่. เลขที่ มท.5323.1/982 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2538.

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. แจ้งข้อเท็จจริง. เลขที่ มท.5301.6/3-26112 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2538.

รายการอ้างอิง (ต่อ)

- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. ชี้แจงข้อเท็จจริง. เลขที่ มท.5301.6/3-27115 ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2538.
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. ชี้แจงข้อเท็จจริง. เลขที่ มท.5301.6/3-27115 ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2538.
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. ชี้แจงข้อเท็จจริง. เลขที่ มท.5301.6/3-27543 ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2538.
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. ชี้แจงข้อเท็จจริง. เลขที่ มท.5301.6/3-28368 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2538.
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. ชี้แจงข้อเท็จจริงคดีล้ม "น้ำ ไฟา ปลา ดาว". เลขที่ มท. 5301.6/3-26134 ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2538.
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. ชี้แจงข่าวกรณีการก่อสร้างโรงไฟฟ้ากำจัดขยะเมืองเชียงใหม่. เลขที่ มท.5301.6/3-15845 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2538.
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. รายงานการจัดอภิปรายเรื่องโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนใน รายการเวทีชาวบ้าน ณ โรงเรียนบ้านปาง ตำบลบ้านปาง อำเภอหางดง จังหวัด เชียงใหม่, วันที่ 13 สิงหาคม 2538.
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. รายงานการถอดเทปการให้สัมภาษณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่และ ส.ส.ส่งสุข ภักเกษม ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่, วันที่ 11 มีนาคม 2538.

รายการอ้างอิง (ต่อ)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. รายงานการถอดเทปรายการวิทยุ"ตะวันเบิกฟ้า" ของ ศ.ศ.ส่งสุข ภัคเกษม, วันที่ 15 พฤษภาคม 2538

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. รายงานการประชุมการดำเนินการโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนเพื่อสิ่งแวดล้อม จังหวัดเชียงใหม่ ณ กระทรวงมหาดไทย, วันที่ 7 สิงหาคม 2538.

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. รายงานการประชุมการประสานงานโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนเพื่อสิ่งแวดล้อม จังหวัดเชียงใหม่ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่, วันที่ 21 กรกฎาคม 2538.

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. ลำดับการประท้วงต่อต้านโครงการ, 2538.

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. สรุปลำดับการดำเนินการโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน เพื่อสิ่งแวดล้อม จังหวัดเชียงใหม่, 2538.

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. สรุปข้อมูลการสัมมนาทางวิชาการ ณ โรงแรมเชียงใหม่พลาซ่า จังหวัดเชียงใหม่, วันที่ 5 กรกฎาคม 2538.

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. สรุปข้อมูลการสัมมนาทางวิชาการ ณ โรงแรมเอเชียกรุงเทพฯ จังหวัดเชียงใหม่, วันที่ 7 มีนาคม 2538.

คณะกรรมการชาวบ้านตำบลบ้านปง น้ำแพร่ และหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัด เชียงใหม่. ขอให้ระงับการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนขยะและถิกไนต์ที่ ตำบลบ้านปง, วันที่ 1 กันยายน 2538.

รายการอ้างอิง (ต่อ)

คณะกรรมการประสานงานประชาชนเพื่อท้องถิ่น กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อ.หางดง. รายงานสถานการณ์โรงไฟฟ้าขยะและถิกไนต์, ตุลาคม 2538.

คณะกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่. แถลงการณ์ถึง ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตร. (ไม่ระบุวันที่)

ชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอหางดง. แถลงการณ์ของชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน อำเภอหางดง. (ไม่ระบุวันที่)

คนยา ชัชชนก. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่กับการกำหนดควาระข่าว สารการพัฒนาแก่ชุมชน. วิทยานิพนธ์ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ครูณี หิรัญรักษ์. "บทบาทของนักรการเมืองกับสื่อมวลชน," เอกสารประกอบคำบรรยาย วิชา 512 311 ทฤษฎีสื่อสารมวลชน (ลำดับที่ 5), กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539, หน้า 3.

ที่ทำการสภาตำบลหนองแห้ง. โรงไฟฟ้าที่ใช้พลังความร้อนที่เผาด้วยขยะ. เลขที่ 22/2538 ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2538.

ที่ทำการอำเภอสันทราย. เตาเผาขยะที่หนองแห้งได้, วันที่ 19 มิถุนายน 2538.

เทียนฉาย กิระนันท์. สังคมศาสตร์วิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

รายการอ้างอิง (ต่อ)

พัชรี เชยจรรยา, เมตตา กฤตวิทย์ และฉิรนนท์ อนวัชศศิริวงศ์. แนวคิดหลัก
นิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

พัชรี หอวิจิตร, การจัดการขยะมูลฝอย. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2529.

มูลนิธิโครงการหลวง. ขอใช้ที่ดินบ้านห้วยเลี้ยว. เลขที่ ล.01/245 ลงวันที่ 8 มิถุนายน
2538.

มูลนิธิโครงการหลวง. ขอแต่งตั้งให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้แทนโครงการหลวง.
เลขที่ ล.01/250 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2538.

วรรณิ พฤฒิดาวร. การศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการเลือกยุทธวิธีในขบวนการทาง
สังคม: ศึกษากรณีการคัดค้านการสร้างเขื่อนน้ำโจน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะ
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530., หน้า 12-13, 17.

วิลาสินี พิพิธกุล. บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการสื่อสารเรื่องความเสี่ยงทางสิ่งแวดล้อม
ล้อมกรณีมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ภาควิชาการสื่อ
สารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

วิไล ฉัตร รุกต ฌ อยุชยา. หนังสือพิมพ์ไทยกับหน้าที่ในการกำหนดวาระข่าวสาร.
วิทยานิพนธ์ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2534.

ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่. รายงานเหตุการณ์กรณีราษฎรชุมนุมคัดค้านการก่อสร้าง
โรงไฟฟ้าอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่. เลขที่ ชม.0016.4/17012 ลงวันที่ 24
เมษายน 2538.

รายการอ้างอิง (ต่อ)

ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่. ราษฎรคัดค้านการก่อสร้างโรงงานไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ. เลขที่ นน.0016.4/30117-30120 ลงวันที่ 18 กรกฎาคม 2538.

ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่. รายงานความเคลื่อนไหวของกลุ่มราษฎรที่คัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ. เลขที่ ชม.0015.1/53689

ศรีธรรม์ โจนสุพจน์. วามสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อมวลชนกับความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ภาควิชาการ ประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

สมคิด พงษ์วัฒนา, พูลสวัสดิ์ ปรีดา และวิบูลย์ เอี้ยวอักษร. รายงานการศึกษา: อิทธิพลทางสังคมมีผลต่อการต่อต้านโครงการของรัฐอย่างไร กรณีศึกษาเฉพาะโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนเพื่อสิ่งแวดล้อม จ.เชียงใหม่. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2538.

สรรคร์วี คชาชีวะ. การวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ จังหวัดเชียงใหม่. เลขที่ นร.1010/1104-5 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2538.

สำนักงานโศภณ สุวรรณจันทร์ สมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ เขตอำเภอหางดง. แดงการณณ์และจุดยืนเรื่องก่อสร้างเตาเผาขยะในเขตอำเภอหางดง. ลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2538.

รายการอ้างอิง (ต่อ)

สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี. การจัดเตรียมข้อมูลและการชี้แจงเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรี. เลขที่ มท.0102/ว.6179 ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2535.

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. ขอให้พิจารณาปัญหาการก่อสร้างโรงไฟฟ้าอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่. เลขที่ นร.0107(3)/18100 ลงวันที่ 4 กันยายน 2538.

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะจังหวัดเชียงใหม่. เลขที่ นร.0202/2631 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2538.

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะจังหวัดเชียงใหม่. เลขที่ นร.0216/ว(ถ)15941 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2538.

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. ราษฎรชุมนุมคัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่. เลขที่ นร.0107(3)/12343 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2538.

สุบรรณ พันธุ์วิสาส, ดร. และชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์,ดร. ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเคียนสโตร์, 2522

สุภางค์ จันทวานิชวิธี การวิจัยเชิงคุณภาพ.พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537

เอกวิทย์ ณ ถลาง. ผู้ดูแลภาพ. กรุงเทพฯ: สารคดี, 2538.

รายการอ้างอิง (ต่อ)

ภาษาอังกฤษ

Babbie,E. The Practice of Social Research. 6th ed.: Wadsworth, 1992.

Bercovitch J. Social Conflicts and Third Parties: Strategies of Conflict Resolution:
Westview Press, 1984.

Berger,A.A. Media Analysis Techniques: Sage, 1982.

Budd,R.W., Thorp,R.K. and Donohew,L. Content Analysis of Communications: The
Macmillan Company, 1967.

Burton J. and Dukes F. (ed.) Conflict:Readings in Management and
Resolution(London: Macmillan, 1990), pp. 88-89.

Crowley,D. and Mitchell D. Communication Theory Today: (Cambridge: Polity
Press, 1994) , pp. 134-136.

Douglas M. Risk Acceptability According to The Social Sciences: Routledge &
Kegan Paul, 1986, p. 20, 26.

Handmer, J. and Penning-Rowse, E. Hazards and the Communication of Risk
(Vermont: Gower Technical, 1990), p. 3, 9, 20-28, 32, 72, 87, 304, 306.

รายการอ้างอิง (ต่อ)

Kvaerner EnviroPower AB. เอกสารโรงไฟฟ้าพลังความร้อนระบบCirculating-Fluidized Bed, 1995.

Kvaerner EnviroPower AB. Breakthrough in Southeast Asia: Kvaerner EnviroPower to build Thailand 's first modern refuse-burning plant. ViewPoint. 3 (July 1995): pp. 5-7.

Miller. Risk Communication. (Electronic buletin board), 1996 Available from healthco-request@vm.its.rpi.edu; INTERNET

Patton D."The ABCs of Risk Assessment "EPA Journal, Jan/Feb/ Mar 1993. (Electronic buletin board), 1993 (cited January/ Februry/ March 1996) Available from kaf3@lehigh.edu; INTERNET

Risk Communication Network. A Newsletter of The Risk Communication Network October, 1995. (Electronic buletin board). Norwich, 1995 (cited 1996) Available from c.marris@uea.ac.uk; INTERNET

Risk Communication Network. Risk Communication. (Electronic buletin board). Norwich, 1996 (cited 16 November 1996) Available from s.Gerrard@uea.ac.uk; INTERNET

Rosengren,K.E. Advances in Content Analysis: Sage, 1981.

รายการอ้างอิง (ต่อ)

Russell J. Dalton and Kuechler M. (ed.). Challenging the Political Order: New Social and Political Movements in Western Democracies (Cambridge: Polity Press, 1990, p.162.

Thailand Development Research Institute (TDRI), Natural Resources and Environment Program. The Monitoring and Control of Industrial Hazardous Waste :Hazardous Waste Management in Thailand (Ramkhamhaeng, February 1995), p. 3.

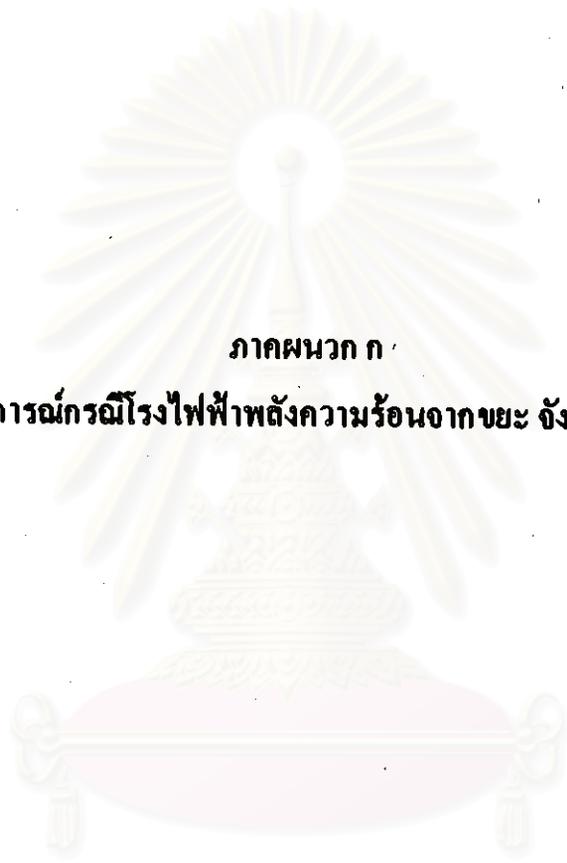
The National Research Council (NRC), U.S.Public Health Service, Prevention Report. (Electronic bulletin board). New Brunswick, NJ 1995 (cited February/March 1995) Available from <http://nhic-nt.health.org/nmp/pubs/prevrpt/fmpr1.htm> ; INTERNET

Turner R.H. 'Determinants of Social Movement Strategies' in Tamotsu Shibutani (ed.) Human Nature and Behavior: Prentice Hall, 1970., pp. 147-149.

Weber,R.P. Basic Content Analysis. 2nd ed.: Sage,1990.

Wilkins,L.and Patterson,P., Risky Business:Communicating Issues of Science,Risk , and Public Policy, (Connecticut: Greenwood Press, 1991), p. 1, 3, 6-8, 32, 37-38.

Wimmer,R.D. and Dominick,J.R. Mass Media Research: An Introduction. 4th ed.: Wadsworth, 1994.

ภาคผนวก ก

ลำดับเหตุการณ์กรณีโรงไฟฟ้าตั้งความร้อนจากขยะ จังหวัดเชียงใหม่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เหตุการณ์สำคัญ เมื่อปี 2538-2539
กรณีโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ จ.เชียงใหม่

กุมภาพันธ์ 38 - กฟภ.ประชุมชี้แจงสถาบาคำบถน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ คณะกรรมการหมู่บ้าน และราษฎรหมู่ 1,2,3,9 เพื่อขอความเห็นชอบในการขอเช่าพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 97 ไร่ เป็นสถานที่ตั้งโรงไฟฟ้าฯ แต่สถาบาคำบถมีมติไม่เห็นชอบ ส่วนคณะกรรมการหมู่บ้าน และราษฎรมีปฏิบัติการคัดค้าน

มีนาคม 38 - คณะรัฐมนตรี (สมัยนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี) มีมติเห็นชอบให้ กฟภ.ก่อสร้างโรงไฟฟ้าฯ ตามโครงการ

- กฟภ.ลงนามในบันทึกข้อตกลงและสัญญาจ้างบริษัท Kvaerner EnviroPower AB ก่อสร้างโรงไฟฟ้าฯ และลงนามในบันทึกข้อตกลงกับ บริษัทเหมืองบ้านบุญ จำกัด และ บริษัท ลานนาลิกไนต์ จำกัด ในการจัดซื้อถ่านหินลิกไนต์

- กฟภ.ร่วมกับมูลนิธิโลกทัศน์ไทยประชุมชี้แจงโครงการให้แก่หัวหน้าส่วนราชการและผู้ช่วย ณ ที่ว่าการ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

- กฟภ. นำคณะผู้บริหารท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ในระดับ อำเภอหางดง และตำบลน้ำแพร่ เดินทางไปดูงานโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะที่ประเทศสวีเดน

มีนาคม 38 (ต่อ)- ราษฎร ตำบลน้ำแพร่ หมู่ 1,2,3 และราษฎรบ้านฟ่อน ตำบลบ้านปง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนหลายร้อยคน นำโดยกำนันตำบลน้ำแพร่ (ไม่ได้ร่วมเดินทางไปดูงานที่สวีเดน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมอภิปรายคัดค้านโครงการ พร้อมทั้งมีการชุมนุมประท้วงปิดถนนสายเชียงใหม่-ฮอด และยื่นหนังสือต่อรองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

เมษายน 38 - ราษฎร จังหวัดเชียงใหม่ ไม่ต่ำกว่า 5,000 คน ชุมนุม ประท้วง ณ ที่ว่าการ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมกันนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ และกำนันตำบลน้ำแพร่ เดินทางเข้ายื่นหนังสือต่อนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี เพื่อขอให้ระงับการก่อสร้างโรงไฟฟ้า

พฤษภาคม 38 - กฟภ.จัดสัมมนาสื่อมวลชนจังหวัดเชียงใหม่ 88 คน ที่ โรงแรม เชียงใหม่พลาซ่า จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงทางเทคนิคเกี่ยวกับโครงการ

- กฟภ.ประชุมชี้แจงสภาตำบลบ้านปง และหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ และเข้าประชาสัมพันธ์โครงการแก่คณะครู ราษฎรหมู่บ้านต่าง ๆ ในตำบลน้ำแพร่ บ้านปง และหนองควาย

- ราษฎรที่คัดค้านโครงการ 600 คน นำโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกำนันตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ร่วมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ปีกาญจนภิเษกแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยใช้พื้นที่ที่ กฟภ. กำหนดให้เป็นพื้นที่เป้าหมายในการก่อสร้างโรงไฟฟ้า

มิถุนายน 38 - สภาตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ยื่นขณมติคัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้า

มิถุนายน 38 (ต่อ) - โครงการหลวงมีหนังสือ ที่ ล.01/245 ลงวันที่ 8 มิถุนายน 2538 อนุญาตให้ใช้พื้นที่โครงการหลวงห้วยเสี้ยว 60 ไร่ ที่ตำบลบ้านปาง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้าฯ

- กฟภ.ประชุมชี้แจงราษฎร หมู่ 4 ตำบลบ้านปาง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีบางส่วนคัดค้าน

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกล่าวระหว่างการปราศรัยของนายกรัฐมนตรี ที่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยขอให้สภาตำบลอื่นในจังหวัดเชียงใหม่หยุดแทรกแซงการตัดสินใจของสภาตำบลน้ำแพร่

- สภาตำบลบ้านปาง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ลงมติเห็นชอบให้ กฟภ.ใช้พื้นที่โครงการหลวงห้วยเสี้ยวก่อสร้างโรงไฟฟ้า ฯ แต่ภายหลังจากการประชุม ประท้วงของราษฎรหมู่ 1,4,5 ตำบลบ้านปาง และ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนหลายร้อยคน นำโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัด และแกนนำการคัดค้าน สภาตำบลบ้านปางได้กลับมติเดิม (ไม่รับรองการประชุมครั้งที่แล้ว มติเห็นชอบถือเป็นโมฆะ) ขณะเดียวกัน ราษฎร 2,000 คน ร่วมกับชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เดินทางไปให้กำลังใจนายอำเภอหางดงที่ถูกนักการเมืองบางคนกล่าวหาว่าเป็นพวกเดียวกับ กฟภ. โดยโจมตีกลับเรื่องที่นักการเมืองประพฤติดนไม่เหมาะสม

กรกฎาคม 38 - กฟภ.จัดสัมมนาสื่อมวลชน นักวิชาการ ใน จังหวัดเชียงใหม่พร้อมทั้ง นำสื่อมวลชนขึ้นเฮลิคอปเตอร์สำรวจพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้าฯทางอากาศภายหลังถูกต่อต้านจากทางภาคพื้นดิน นอกจากนี้มีการเข้าประชาสัมพันธ์ในพื้นที่หมู่ 2 ตำบลบ้านปาง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ แต่ถูกฝ่ายตรงข้ามก่อกวนจนต้อง ยุติกลางคัน

กรกฎาคม 38 (ต่อ) - สภาตำบลบ้านปง 7 หมู่บ้านและสภาตำบลหนองควาย อำเภอ
หางดง จังหวัดเชียงใหม่ ลงมติคัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าฯ

- กฟภ. นำนายอำเภอหางดง กำนัน ตำบลน้ำแพร่ บ้านปงและหนองควาย
จังหวัดเชียงใหม่ เข้าเฝ้า มจ.ภิศเดช รัชนี ประธานมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อขอ
คำยืนยันเรื่องการอนุญาตให้ กฟภ. ใช้พื้นที่โครงการหลวงเป็นสถานที่ตั้งโรง
ไฟฟ้าฯ ซึ่งกำนันอ้างว่าประธานมูลนิธิฯ ให้ที่ดิน 60 ไร่ แต่ไม่ยืนยันว่าเป็น
โครงการตามพระราชประสงค์

- ราษฎร ตำบลน้ำแพร่ บ้านปง และหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
ราว 3,000 คน เดินทางไปชุมนุมที่ศาลากลางจังหวัดเพื่อยื่นหนังสือคัดค้านการ
ก่อสร้างโรงไฟฟ้าฯ พร้อมกันนี้ ได้นำมติสภาตำบลทั้งสามแห่งมามอบต่อรอง
ผู้ว่าราชการจังหวัดและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนี้ ยังมีการจัด
อภิปรายโดย ส.ส.ต่งสุข ภัคเกษม ได้ร่วมอภิปรายคัดค้านโครงการด้วย

สิงหาคม 38 - ราษฎร ตำบลบ้านปง 150 คน ชุมนุมหน้าที่ว่าการอำเภอหางดง จังหวัด
เชียงใหม่ เพื่อติดตามเรื่องการลาออกของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตำบลบ้านปง ที่
สนับสนุนการก่อสร้างโรงไฟฟ้าฯ แต่เรื่องดังกล่าวถูกทางจังหวัดระงับ เนื่อง
จากกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ลาออกร้องขอความเป็นธรรมว่าถูกขู่บังคับให้ลาออก
โดยที่ไม่มีความผิดในหน้าที่ราษฎรจึงขอให้ ทางจังหวัดดำเนินการให้ราษฎรลง
ประชามติตำแหน่งของตำบลบ้านปง ตำแหน่งเดียว

สิงหาคม 38 (ต่อ) - ผู้แทนราษฎรตำบลบ้านโป่ง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ขึ้นหนังสือต่อนายบรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรี เพื่อคัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าฯ โดยยื่นมติสภาตำบลทั้งสาม แห่ง และรายชื่อราษฎรที่คัดค้านโครงการไว้ให้พิจารณา

- มีการจัดเวทีสาธารณะระหว่างนักวิชาการ และราษฎรที่สนามโรงเรียนบ้านโป่ง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยองค์การนักศึกษาสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ และศูนย์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย มีประชาชน 3,000 คน เข้าร่วม ผลสรุปนักวิชาการเห็นว่าควรศึกษาด้านต่างๆ ให้ถี่ถ้วน การดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ต้องรัดกุม โปร่งใส และควรย้ายไปให้ไกลชุมชน ส่วนราษฎรให้ย้ายสถานที่ตั้งโรงไฟฟ้าฯ ออกจาก อำเภอหางดง

- ผู้แทนราษฎร 50 คน จาก 6 ตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ นำโดยนายชัยพันธ์ ประกาสะวัตติ และนายเฉลิม อำนวยพิเศษ ผู้นำกลุ่มคัดค้าน เดินทางไปทำเนียบรัฐบาล เพื่อยื่นหนังสือถึงคณะรัฐมนตรี และนายเกษรดิษฐ์ ชัยเชาวรัตน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ระงับการก่อสร้างโรงไฟฟ้าฯ

- เจ้าหน้าที่ระดับสูงฝ่ายปกครอง ทหาร และตำรวจ ประชุมที่โรงแรมเวสติน จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแก้ปัญหาการต่อต้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าฯ

- นักวิชาการมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สื่อมวลชนและราษฎรจาก 3 ตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมเสวนาเกี่ยวกับโครงการโรงไฟฟ้าฯ โดยเห็นว่าการกำจัดขยะด้วยวิธีการเผาตามโครงการที่ กฟภ.เสนอไม่คุ้มทุน เทศบาลควรจัดการกับปัญหาด้านขยะด้วยตนเอง

- ราษฎร 3 ตำบล ในอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จัดพิธีบวงสรวง และตั้งศาลเพ็ญตาทำพิธีฝังของอาถรรพ์ 7 อย่าง และสถาปนา กฟภ.ณ พื้นที่โครงการหลวงห้วยเตี๋ยตำบลบ้านโป่ง

กันยายน 38 - ราษฎร 6,000 คน ชุมนุมประท้วงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าฯ ที่จังหวัด เชียงใหม่ มีการเจรจากับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และนาย ก รัฐมนตรี ตามลำดับ เพื่อให้ระงับการก่อสร้าง แต่ได้รับคำตอบไม่เป็นที่น่า พอใจ ด้วยเหตุผลที่ว่ายกเลิกไม่ได้เพราะเซ็นสัญญาแล้ว ราษฎรส่วนหนึ่งจึง เดินทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อถวายฎีกาแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งแก่นำราษฎร ที่คัดค้านโครงการให้เป็นกรรมการร่วมในการพิจารณาการก่อสร้างโครงการ ดังกล่าว แต่เมื่อมีการประชุมโดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน จะมิ การกระทบกระทั่งทางวาจาอย่างรุนแรงระหว่างผู้ร่วมประชุมจนต้องยุติกลาง คัน (ผู้ร่วมประชุมประกอบด้วย นักวิชาการ ผู้บริหารกฟภ. และแกนนำ ฝ่ายค้าน)

- คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติผ่านโครงการทางเทคนิคแต่ในด้าน มวลชนให้ กฟภ.หาทางแก้ไขเอาเอง

ตุลาคม 38 - รายการเวทีชาวบ้าน ช่อง 11 บันทึกเทปโทรทัศน์การสนทนาเกี่ยวกับ โครงการโรงไฟฟ้าฯ ระหว่างผู้แทน กฟภ. ผู้แทนกลุ่มที่คัดค้าน และนัก วิชาการ ณ ที่ทำการอุทยานคอกสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่

- มีกองกำลังทหารพรานติดอาวุธเข้ามาก่อวินาศกรรมในพื้นที่ตำบลบ้านปง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยแกนนำฝ่ายคณะกรรมการประสานงาน ประชาชนเพื่อท้องถิ่น และกลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อำเภอ หางดง จังหวัดเชียงใหม่ กล่าวหาว่าเป็นคนของ กฟภ.ส่งมาข่มขู่ จึงแจ้งทาง ราชการให้คุ้มครองความปลอดภัยของราษฎร และจัดกำลังคนคอยขัดขวางไม่ ให้เจ้าหน้าที่ กฟภ.เข้าไปดำเนินการใดๆ ในพื้นที่ ตำบลบ้านปง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ตุลาคม 38 (ต่อ) - แกนนำฝ่ายคณะกรรมการประสานงานประชาชนเพื่อท้องถิ่น และ
กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จัดการ
อภิปรายเรื่อง "กฟภ.ขัดมติ ครม.และฝืนมติราษฎร" ณ โรงเรียนบ้านปง อำเภอ
หางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีราษฎรเข้ารับฟัง 150 คน

ธันวาคม 38 - คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2538 ให้ กฟภ.ระงับ การก่อสร้าง
โรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ จังหวัดเชียงใหม่ และกำหนดเงื่อนไขให้
กฟภ.ปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นการขออนุญาตใช้พื้นที่ การตกลงกับเทศบาลและ
สุขภาพิบาลด้านการจัดการขยะ การทำประชาพิจารณ์ รายงานผลกระทบด้าน
สิ่งแวดล้อม

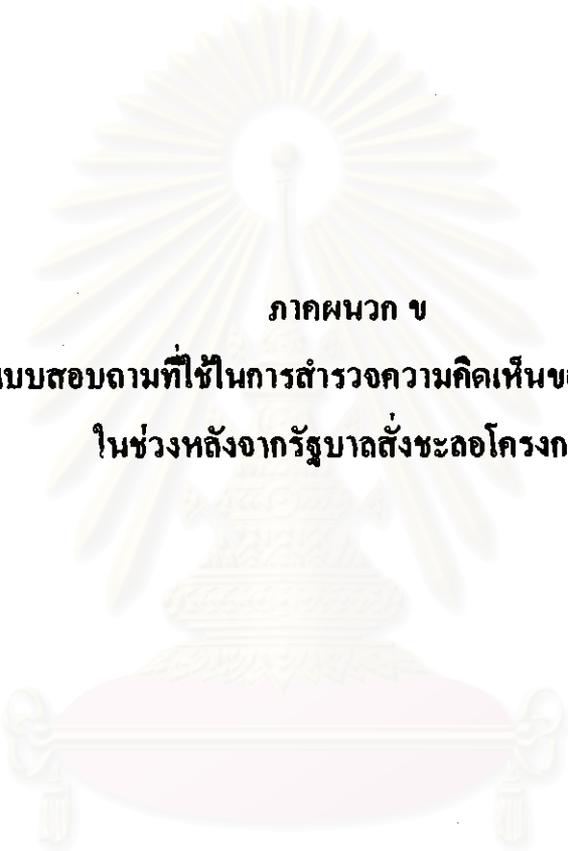
มกราคม 39 - กฟภ.จัดทำรายงานผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมใน 5 พื้นที่ ได้แก่
พื้นที่อำเภอแม่ริม สันป่าตอง สันทราย กิ่งอำเภอแม่ฮอน จังหวัดเชียงใหม่
และในจังหวัดลำพูน

พฤษภาคม 39 - กฟภ.ทำประชาพิจารณ์ราษฎรในตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม และ
-มิถุนายน 39 ตำบลสันกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ประมวลข้อมูลจาก กฟภ. ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ คณะกรรมการประสานงาน
ประชาชนเพื่อท้องถิ่น กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อำเภอหางดง
หนังสือพิมพ์ไทยไฟแนนเชียล มติชน กรุงเทพธุรกิจ

จำนวนผู้ก่อฝูงชนใช้การประมาณค่าเฉลี่ย เนื่องจากแต่ละแหล่งข้อมูลระบุ
จำนวนไม่ตรงกัน

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็นของผู้รับสาร
ในช่วงหลังจากรัฐบาลสั่งชะลอโครงการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามความคิดเห็น

การก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ จังหวัดเชียงใหม่

หมู่ที่ _____ บ้าน _____ ตำบล _____ จังหวัดเชียงใหม่

วงกลมล้อมรอบคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านรับทราบข่าวเรื่องโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ จังหวัดเชียงใหม่ จากแหล่งใด

(1) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น (2) สื่อโทรทัศน์

(3) สื่อหนังสือพิมพ์ (4) เพื่อนบ้าน

(5) เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (6) นักการเมือง

(7) องค์กรด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

2. เหตุผลที่แสวงหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ

(1) เพื่อรับทราบข้อเท็จจริง (2) เพื่อการตัดสินใจในทิศทางเห็นด้วยหรือคัดค้าน

(3) เพื่อสนับสนุนความคิดเห็นของตน (4) อื่น ๆ (ระบุ) _____

3. ใครมีบทบาทในการบอกเล่าเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับโครงการนี้มากที่สุด

(1) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น (2) สื่อโทรทัศน์

(3) สื่อหนังสือพิมพ์ (4) เพื่อนบ้าน

(5) เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (6) นักการเมือง

(7) องค์กรด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

4. ท่านเชื่อถือข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้า ๆ จากแหล่งข้อมูลใด (ระบุ 3 อันดับแรก)

____ (1) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น _____ (2) สื่อโทรทัศน์

____ (3) สื่อหนังสือพิมพ์ _____ (4) เพื่อนบ้าน

____ (5) เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค _____ (6) นักการเมือง

____ (7) องค์กรด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

5. สาเหตุที่ท่านให้ความเชื่อถือ

(1) ความสนิทสนมคุ้นเคยเป็นการส่วนตัว (2) ให้ข้อเท็จจริงอย่างมีหลักการและเหตุผล

(3) สามารถชักจูงใจให้คล้อยตาม (4) อื่น ๆ (ระบุ) _____

6. ตั้งแต่เริ่มแรกที่ท่านทราบว่าจะมีการก่อสร้างโรงไฟฟ้า ในพื้นที่ของท่าน จนถึงปัจจุบันท่านคิดเห็นอย่างไร
กับการก่อสร้างตามโครงการฯ

- (1) เห็นด้วยตั้งแต่แรกจนถึงปัจจุบัน เนื่องจาก _____
- (2) คัดค้านตั้งแต่แรกจนถึงปัจจุบัน เนื่องจาก _____
- (3) เห็นด้วยในตอนแรก แต่คัดค้านในเวลาต่อมา เนื่องจาก _____
- (4) คัดค้านในตอนแรก แต่เห็นด้วยในเวลาต่อมา เนื่องจาก _____
- (5) ยังไม่ตัดสินใจในตอนแรก แต่เห็นด้วยในเวลาต่อมา เนื่องจาก _____
- (6) ยังไม่ตัดสินใจในตอนแรก แต่คัดค้านในเวลาต่อมา เนื่องจาก _____
- (7) เห็นด้วยในตอนแรก แต่ถ่วงเวลาต่อมา เนื่องจาก _____
- (8) คัดค้านในตอนแรก แต่ถ่วงเวลาต่อมา เนื่องจาก _____

7. รูปแบบข่าวสารที่ท่านได้รับจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เป็นแบบใด

7.1 จากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น

- (1) ด้วยวาจา (2) เอกสาร (ระบุประเภท) _____

7.2 จากสื่อโทรทัศน์

- (1) ข่าว (2) รายงานพิเศษในช่วงข่าว

(3) รายการอื่น ๆ (ระบุ) _____

7.3 จากหนังสือพิมพ์

- (1) ข่าว (2) บทความ
- (3) โฆษณา (4) อื่น ๆ (ระบุ) _____

7.4 เพื่อนบ้าน

- (1) ด้วยวาจา (2) เอกสาร (ระบุประเภท) _____

7.5 เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

- (1) ด้วยวาจา (2) ข่าวผ่านสื่อมวลชน (3) ใบปลิว (4) แผ่นพับ
- (5) ไปสเตอร์ (6) สติกเกอร์ (7) อื่น ๆ (ระบุ) _____

7.6 นักการเมือง

- (1) ด้วยวาจา (2) ผ่านสื่อมวลชน (3) ใบปลิว
- (4) แผ่นป้ายวิมาทาง (5) อื่น ๆ (ระบุ) _____

7.7 องค์กรด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

- (1) ด้วยวาจา (2) ผ่านสื่อมวลชน
- (3) ใบปลิว (4) อื่น ๆ (ระบุ) _____

8. ท่านคิดว่าแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ต่อไปนี้ได้ให้คำแนะนำท่านเกี่ยวกับการก่อสร้างโรงไฟฟ้า ๖ ไปในทิศทางใด

	สนับสนุน	คัดค้าน	ประนีประนอม	
(1) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น	(1)	(2)	(3)	☐
(2) สื่อโทรทัศน์	(1)	(2)	(3)	☐
(3) สื่อหนังสือพิมพ์	(1)	(2)	(3)	☐
(4) เพื่อนบ้าน	(1)	(2)	(3)	☐
(5) เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	(1)	(2)	(3)	☐
(6) นักการเมือง	(1)	(2)	(3)	☐
(7) องค์กรด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น	(1)	(2)	(3)	☐

9. ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้า ในด้านใดจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ต่อไปนี้

	ความคืบหน้า เหตุการณ์	ผลประโยชน์ที่ ชุมชนจะได้รับ	ปัญหาอุปสรรค ที่อาจเกิดขึ้น	วิธีแก้ไข - ปัญหาขยะ	อื่นๆ (ระบุ)	
(1) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น	(1)	(2)	(3)	(4)	(5) _____	☐
(2) สื่อโทรทัศน์	(1)	(2)	(3)	(4)	(5) _____	☐
(3) สื่อหนังสือพิมพ์	(1)	(2)	(3)	(4)	(5) _____	☐
(4) เพื่อนบ้าน	(1)	(2)	(3)	(4)	(5) _____	☐
(5) เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	(1)	(2)	(3)	(4)	(5) _____	☐
(6) นักการเมือง	(1)	(2)	(3)	(4)	(5) _____	☐
(7) องค์กรด้านสิ่งแวดล้อม ในท้องถิ่น	(1)	(2)	(3)	(4)	(5) _____	☐

10. ในกรณีที่ท่านไม่เห็นด้วยกับการก่อสร้างโรงไฟฟ้า (ถ้าเห็นด้วยให้ข้ามไปตอบข้อ 11)

- ระบุสาเหตุที่ทำให้ท่านไม่เห็นด้วย
- (1) ไม่มั่นใจว่าเทคโนโลยีใหม่จะมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
  - (2) ไม่ไว้ใจองค์กรที่เข้ามาดำเนินการ เพราะอาจเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์จากโครงการ
  - (3) ขาดความเชื่อมั่นในโครงการกำจัดขยะอื่นๆ ของรัฐที่ผ่านมา
  - (4) ทำให้ชุมชนในท้องถิ่นสูญเสียผลคอบแทนทางเศรษฐกิจ
  - (5) ยังฝังใจกับเหตุการณ์มลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
  - (6) ส.ส. และ ส.จ. ได้ให้ความเห็นในทางคัดค้านการก่อสร้าง
  - (7) อื่นๆ (ระบุ) _____

11. หลังจากท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้า ท่านได้ทำกิจกรรมเหล่านี้บ้างหรือไม่

	ทำ	ไม่ทำ	
(1) หาข้อมูลเพื่อเจรจาดำเนินการเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย เหตุผลในกรณีที่ทำ _____	(1)	(2)	☐
(2) หาข้อมูลเพื่อเจรจาดำเนินการเพื่อผลประโยชน์ของชุมชนในท้องถิ่น เหตุผลในกรณีที่ทำ _____	(1)	(2)	☐
(3) หาข้อมูลเพื่อชักจูงใจให้คนอื่นเห็นด้วยกับโครงการ เหตุผลในกรณีที่ทำ _____	(1)	(2)	☐
(4) หาข้อมูลเพื่อชักจูงใจให้คนอื่นร่วมคัดค้านโครงการ เหตุผลในกรณีที่ทำ _____	(1)	(2)	☐
(5) หาข้อมูลเพื่อชักชวนคนอื่นร่วมก่อก๊อบเพื่อสนับสนุนโครงการ เหตุผลในกรณีที่ทำ _____	(1)	(2)	☐
(6) หาข้อมูลเพื่อชักชวนคนอื่นร่วมก่อก๊อบเพื่อคัดค้านโครงการ เหตุผลในกรณีที่ทำ _____	(1)	(2)	☐

ขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างสคริปต์ข่าวโทรทัศน์เกี่ยวกับโครงการฯ
ในช่วงก่อนการรุดลามาของเหตุการณ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความยาวเทป

ช่อง

ตัดต่อ

ข่าว

ความยาวอ่าน

1:00

ภาค

16:00

ภาพ

วันที่ 28 กันยายน 1995

พิมพ์ สมคิด ศรีสว่าง

ภาพ

บรรยาย

ผู้ประกาศ

- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจัด

โครงการโรงไฟฟ้าพลัง-

ความร้อน เพื่อสิ่งแวดล้อม,

โครงการปลูกป่าเฉลิมพระ-

เกียรติ และโครงการจ่าย

ไฟฟ้าให้ครบทุกหมู่บ้าน เพื่อ

ถวายเนื่องจมนปีกาญจนาภิเษก

และครบรอบ 35 ปีของการ

ไฟฟ้า

เทป

- วันนี้ ซึ่งเป็นวันคล้ายวันสถาปนาการไฟฟ้า

ส่วนภูมิภาค ครบรอบปีที่ 35 ซึ่งทางการไฟฟ้า-

ส่วนภูมิภาคได้ทำพิธีเปิดอาคารสำนักงานกลาง

เพื่อรองรับการขยายตัวของภาระดำเนินงาน

และจำนวนพนักงานที่เพิ่มมากขึ้น โดยมี-

ดอกเตอร์จุลพงษ์ จุลละเกศ ผู้ว่าการการ

ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นประธานในพิธี ซึ่ง-

ปัจจุบันการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้จ่ายไฟฟ้า

ให้แก่ราษฎรในระดับหมู่บ้านแล้วทั้งสิ้น 6

อน อ.ข่าว-ชานันท์ ภาพ-เอกรินทร์

ภาพ

บรรยาย

หมื่น 2 พัน 999 หมู่บ้าน หรือ 98 เบอจ์เซ็นต์
 ครอบคลุมทางแผนการโครงการขยายเขตไฟฟ้า
 สู่มุ่บ้านนั้นแล้วเสร็จ 100 เบอจ์เซ็นต์ ในปี
 2539 รวมไปถึงการจัดทำโครงการปลูกป่า
 เจริญพระเกียรติ และโครงการโรงไฟฟ้า
 พลังความร้อนเพื่อสิ่งแวดล้อม ที่จังหวัด-
 เชียงใหม่ ซึ่งเป็นโครงการแก้ไขปัญหาคา-
 ร์จัดขยะอย่างถาวรในระยะยาว เพื่อถวาย
 เป็นพระราชกุศลเนื่องงานปีกัญจนาก็เชก
 และการ์ที่การไฟฟ้าครบรอบ 35 ปี นอก-
 จากนี้ทางการไฟฟ้ายังได้จัดหาแหล่งพลัง-
 งานทดแทนอื่นๆ เช่น โรงไฟฟ้าพลังน้ำ
 ขนาดเล็ก ทดแทน ซึ่งเป็นโครงการจน
 พระราชดำริ ซึ่งการไฟฟ้านี้สามารถจ่าย
 ไฟให้หมู่บ้านได้มากที่สุดจนภูมิภาคเอเชีย
 อากาศเนย์

00000000000000000000000000000000

สถานีวิทยุโทรทัศน์
กองทัพบก

18:01

11

ข่าวในประเทศ ภาค 18:01 วันที่ 16 มี.ค.38 ลำดับที่ 11

ชื่อข่าว เชียงใหม่ ช่วงภาพ เชียงใหม่ ผู้พิมพ์ ผู้ตรวจ

คำต่อ VTR LOW HI BETA แท้

ภาพ	คำบรรยาย
-----	----------

ประเภท

โรงงานไฟฟ้าใช้ความร้อนจากการเผาขยะเริ่มก่อสร้างแล้วมีผู้หาหลัง
จากเห็นทัศนียภาพก่อสร้างไปเนือวานนี้ ชาวบ้านกว่า 300 คน รวมทั้งประหวงไม่ให้อสร้าง

เพย

หลังจากที่ทราบว่าจะมีก่อสร้างโรงไฟฟ้าโดยใช้ความร้อนจากการ
เผาขยะขึ้นในหมู่บ้านหนองห้า หมู่ที่ 5 ตำบลแม่เปนหลวง อำเภอต๋ำปกอง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่ง
โรงไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้รับผิดชอบและมีการเห็นทัศนียภาพก่อสร้างโรงไฟฟ้ากับบริษัทก่อสร้างจาก
ประเทศสวีเดนเมื่อวานนี้ ชาวบ้านในหมู่บ้านจึงได้รวมตัวประมาณ 300 คนทำการประท้วงการที่
จะสร้างโรงไฟฟ้าซึ่งโคกพื้พื้นที่มาหลายแห่งแก่ถูกคัดค้านมาโดยตลอดและขอร้องที่จะมาสร้างโรงงาน
ในเขตป่าสงวนที่หมู่บ้านหนองห้า ตำบลแม่เปนหลวง นั้นจะทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษและมีกลิ่นเหม็น
จากกรณีขมขะมาป้อนโรงงานวันละ 330 ตัน ชาวบ้านไม่ได้รับทราบข่าวในเรื่องนี้มาก่อนและไม่
เข้าใจในระบบการกำจัดขยะโดยเผาร่วมกับถ่านหินลิกไนต์เพื่อนำความร้อนไปผลิตกระแสไฟฟ้า
นายสงสุข สด.เกษม ผ.น. จัง.แม่เปนเชียงใหม่ ได้เดินทางไปรับฟังข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ จากชาวบ้าน
และรับที่จะไปดำเนินการประสานงานให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเข้ามาแก้ไขในปัญหาเรื่องนี้

//////

KG.01

1.1

ศ. ภาค..... วันที่ .. 21 มี.ค. ๖๘ ..... ลี้ คี.....
 ตั้งโรงไฟฟ้า.....
 ช่าง.....
 ๕.๕. กอง..... ความยาว.....

คำบรรยาย

การสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ เวิร์สอเคามีอุหา
รัฐบาลส่วนใหญ่ไม่ยอมรับเกรงได้รับผลกระทบเหมือนแม่เมาะ ขณะที่ทางผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วน
ภูมิภาคไม่เห็นการก่อสร้างไม่มีปัญหา

ภาคพลังที่รวมหมู่ท่าบลน้ำแพ อำเภอหางทอง จังหวัดเชียงใหม่
 ได้ทราบว่าทางราชการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือ กฟภ. ตลอดจนที่จะใช้พื้นที่ท่าบลน้ำแพ เป็นสถานที่ก่อสร้าง
 โรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากการเผาขยะร่วมกับถ่านหินลิกไนต์บ้าง ทำให้ราษฎรส่วนใหญ่แสดงความ
 ใฝ่ใจเนื่องจากไม่ทราบมาก่อนทั้ง เกรงจะกระทบถึงสุขภาพคนในเขตนี้ เกี่ยวกับที่อำเภอแม่เมาะ
 จังหวัดลำปาง จึงได้ร่วมตัวกันคัดค้านไม่ให้มีการก่อสร้างโรงไฟฟ้าขึ้นที่ท่าบลน้ำแพอย่างเด็ด
 ขาด ส่วนทางด้านนายจุลพงษ์ จุลละ เกษ ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้ชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องนี้
 ว่า การดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีการประสานงานและความเห็นชอบของประชาชนในพื้นที่บางส่วน
 แต่ในขณะนี้ยังไม่เห็นงานหน้า เขาไม่ทำการชี้แจงกับราษฎรในเข้าใจโดยบังเอิญถูกของ
 เกี่ยวกับกรมการเฝ้าระวังที่ใกล้มาทราบ ซึ่งเชื่อว่าหากเฝ้าระวังนี้ได้แล้วจะทำให้หยุดก่อสร้างโรง
 ไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ เสร็จในวันที่ 5 ธันวาคม 2539 ค้างแบบแอน.

ภาคเหนือ วัน _____ ที่ _____ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. _____

บ้านต่อต้านโรงไฟฟ้าจากขยะ _____ 171

ประสิทธิ์ _____ ช่างภาพ ประสิทธิ์ _____ สุวิมล กิ่งทอง _____ ผู้ตรวจ _____

อุปกรณ์/สมพงษ์ _____ VTR LOW HI BETA เวลา _____ นาที

ภาพ	คำบรรยาย
-----	----------

ประกาศ	<p>กลุ่มราษฎรอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ คัดค้านไม่ยอมให้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ไปจัดตั้งโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะในพื้นที่</p>
--------	--

เทป	<p>การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้จัดประชุมหัวหน้าส่วนราชการในท้องถิ่น พร้อมด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 และ 3 ในจังหวัดเชียงใหม่ และราษฎร ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ จัดตั้งโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ ซึ่งทางการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะไปจัดตั้งขึ้นใน พื้นที่ป่าเสื่อมโทรม จำนวน ๑๗ ไร่ ที่บ้านวังค้อ ตำบลน้ำแพร่ แต่ในระหว่างที่เจ้า</p>
-----	---

จ. เชียงใหม่	<p>หน้าที่ของการไฟฟ้ากำลังบรรยายและฉายภาพอยู่นั้น กลุ่มราษฎรในพื้นที่นั้นก็ได้เฮลออก เสียงคัดค้านเป็นเสียงเดียวกันว่า ไม่ต้องการให้มีการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อน จากขยะขึ้นในพื้นที่ โดยอ้างว่าจะก่อให้เกิดผลกระทบจากโรงไฟฟ้าไม่สิ้นสุด ทางการ ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงต้องไปชี้แจงทำความเข้าใจกับชาวบ้านอีกครั้งหนึ่ง แต่ชาวบ้านก็ยัง ยืนยันจะไม่ให้มีการก่อสร้างโดยเด็ดขาด ซึ่งโครงการจัดสร้างโรงงานพลังความร้อน จากขยะนี้ เคยมีโครงการจะไปจัดสร้างขึ้นที่จังหวัดลาหูน แต่ก็ได้รับการคัดค้านเช่นกัน</p>
--------------	--

อ. ส. ม. ท.

- ☐ โทรศัพท์ ๒๕๕๑๖๔๘
- ☐ โทรสาร ๒๕๕๑๖๔๙

☐ เรียน... ๑๕๐๖๕๙ ๑

☐ หน่วยงาน... ก.พ.ก.

วันที่ 16/3/38 เวลา 9.45 จำนวน 1 แผ่น

ผู้ส่ง...

20.00 น.

ข่าวที่ 18

ผู้ประกาศ... -สิทธิการรณ-

ตกไปเพ...

๓ เทปเบตา

-19-

โรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ

อีกสองปีข้างหน้า จังหวัดเชียงใหม่จะมีโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ซึ่งใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิง เป็นแห่งแรกของประเทศไทย

วันนี้ มีการลงนามในสัญญาว่าจ้างก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ โดยนายชูวงศ์ ฉายะบุตร ประธานกรรมการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และนายจุลพงศ์ จุลละเขต ผู้อำนวยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นประธาน

โรงไฟฟ้างังกล่าว มีขนาด 20 เมกกะวัตต์ ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงเสริม กับเชื้อเพลิงที่มาจากขยะ ในเขตเทศบาลนคร เชียงใหม่ และลำพูน ประมาณ 300 ตันต่อวัน ซึ่งจะใช้ในการกำจัดขยะไ้มาก โดยใช้เงินลงทุนประมาณ 1 พัน

20.00 น.

ชาวที่ 19

→ เทปเบตา

- ชาว กพร. -

→ 20 ←

ผู้ประกาศ... - พิสิทธิ์ -

สำหรับสิ่งที่ทราบว่ายังกวต เรื่อง ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะที่จังหวัดเชียงใหม่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยืนยันแล้วว่า มีระบบที่มั่งคั่งประสิทธิภาพ

ตัดไปเทป...

ชอน ท. จุลพงษ์ จุลละ เกศ

ผู้ว่ากร การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

เสียงในเทป -----

ผู้ประกาศ... เพศกว่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

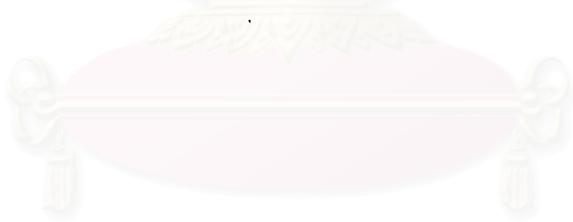

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างข่าวตัดหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับโครงการฯ
ตั้งแต่ช่วงก่อนการดูถามของเหตุการณ์
จนถึงช่วงหลังจากรัฐบาลสั่งชะลอโครงการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าวจากสื่อมวลชน

ข่าวดังรายวัน

วันจันทร์ที่ 20 กุมภาพันธ์ 25.ม

ถ้ำธารเจ้าพระยา

เขื่อนลพบุรี เขื่อนกั้นก้นน้ำ

มติมหาชน: มติสวรรค์?

ในขณะที่การผลิตกระแสไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ได้สร้างปัญหาผลกระทบเป็นพิษแก่ชาวบ้าน ด้วยการปล่อยสารพิษออกสู่อากาศและน้ำดื่มออกมา จนชาวบ้าน สัตว์เลี้ยงและพืชไร่ได้รับอันตราย ซึ่งยังไม่มีการแก้ไขใดๆนั้น

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตก็ยังไม่ลดละที่จะเดินหน้า ทำการผลิตกระแสไฟฟ้าออกมาป้อนความต้องการของตลาดต่อไป มีโยว่า การผลิตนั้นจะส่งผลในทางลบแก่ประชาชนในพื้นที่แต่อย่างใด ทางเลือกที่มีอยู่ของการผลิตกระแสไฟฟ้าของทางฟผ. นั้น ก็คือย้ายฐานการผลิตออกไปยังพื้นที่อื่น ที่ประชาชนยังไม่รู้เรื่องของปัญหาอันตรายที่จะได้รับ ซึ่งเรื่องนี้ดูเหมือนสำหุนจะเป็นเป้าหมายแรกของการย้ายถิ่นฐานการผลิตที่จับต้อง

กฟผ. ผลักภาระฐานการผลิตกระแสไฟให้ กฟภ. (การท่าเรือ) มาดำเนินการ ซึ่งวิธีการที่มาดำเนินการได้ก็คือ เข้าหาล้อมส่วนราชการให้เห็นสอดคล้องด้วย โดยอ้างเหตุที่เป็นผลดีแก่ท้องถิ่นมากไปหน้าเอาไว้

อย่างกรณีจังหวัดลำพูน กฟภ. อ้างจะใช้ขยะมาเป็นตัวเชื้อเพลิงในการผลิต ซึ่งทางหนึ่งนั้นจะช่วยกำจัดขยะที่กำลังเป็นปัญหาใหญ่ของเชียงใหม่และลำพูน และอีกทางหนึ่งจะช่วยให้มีการผลิตกระแสไฟฟ้าขึ้นมา เพื่อป้อนโรงงานต่างๆในเขตมอุตสาหกรรมภาคเหนือที่ลำพูนนั่นเอง

เกมนี้ น่าจะได้ผลหากคนลำพูนจะรู้ไม่เท่าทันเหตุการณ์หรือการกำจ้งหวัดลำพูน ร่วมกับองค์กรเอกชนอื่นๆและ

ส่วนราชการบางหน่วยงาน ได้จัดสัมมนาถกความคิดเห็นนี้ ที่สศกก็ได้มติดอกมา ต่อต้านและคัดค้านการตั้งโรงผลิตกระแส

ไฟฟ้าขึ้นมา ชนิดหัวเด็ดต้นขาดไม่เอา

กฟภ.จึงต้องล่าถอยอย่างไม่เป็นกระบวนการ

ก่อนข้างจะเป็นความเคยชินของหน่วยงานราชการ ที่มุ่ง
จะยึดเยียดความคิดเห็นอัน และการดำเนินการของตนให้ประชาชน
ยอมรับ โดยที่ประชาชนจะถูกปิดหูปิดตามิให้แสดงความคิดเห็น
อื่นใดมาแต่ต้น ซึ่งในยุคสมัยหนึ่งอาจจะใช้ได้ แต่เมื่อกระแสของ
โลกาภิวัตน์ถึงโถมเข้ามา หลายปัญหาที่มีผลกระทบโดยตรงต่อ
ประชาชน ประชาชนย่อมมีสิทธิที่จะเลือกรับหรือไม่รับในสิ่งนั้น
ยิ่งการผลิตกระแสไฟฟ้า แม้เป้าหมายจะมุ่งรองรับการ
เติบโตและการขยายตัวของเศรษฐกิจ ที่เสมือนเป็นสายใยชีวิต
ของคนในภาพรวมก็ตาม แต่เมื่อมีผลกระทบแล้วไม่อาจจะแก้ไข
ได้ ก็ยากที่ประชาชนจะยอมรับเอามันมาไว้ในพื้นที่

การต่อต้านโรงผลิตกระแสไฟฟ้าของ กฟภ. ของคนต่างถิ่น
จึงเป็นสิทธิอันชอบธรรมของประชาชนในพื้นที่

กระนั้นก็ตามที่ กฟภ.ก็ยังไม่ยอมลดละที่จะตั้งโรงผลิต
กระแสไฟฟ้า ที่รับภาระมาจาก กฟผ.ตามเดิม ด้วยการขยาย
โหมหน้ามุ่งขึ้นเชิงใหม่ทดแทน ซึ่งหนนี้ไม่เพียงการกำจัดขยะ
จะเป็นใบเบิกทางของข้ออ้างเท่านั้น แต่ยังมีกรยกข้อกล่าวอ้าง
มากมาย ออกมารองรับโครงการนี้

โดยเฉพาะผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับอีกเช่นเคย

เป้าหมายที่ กฟภ.วางเป้าเอาไว้ ก็คือย่านบริเวณพื้นที่
ห้วยตึงเฒ่า ซึ่งอยู่ใกล้เคียงกับสนามกีฬาเมืองหลัก 700 ปี ที่
จะใช้เป็นสนามแข่งขันกีฬาซีเกมส์ปลายปี 2538 นั้นเอง

แต่จากการสำรวจมลภาวะและความเป็นไปได้ กฟภ.ก็
เปลี่ยนใจจะโยกย้ายออกไปเลือกเอาพื้นที่ที่ อ.หางดงแทน
เพราะห้วยตึงเฒ่านั้นมีกระแสของการคัดค้านออกมาจากหลาย
ฝ่ายด้วยกัน

และข้ออ้างหนนี้ กฟภ.ได้หยิบเอาการฉลองราชย์ครบ 50
ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นใบเบิกทางอีกครั้ง
แต่ก็น่าเสียดายที่ชาวบ้าน ต.น้ำแพร่ อ.หางดง ไม่อาจ
จะรับได้ แม้ กฟภ.จะเปิดฉากเจรจาทหลายครั้งกับชาวบ้านมา
แล้วก็ตาม

เมื่อชาว ต.น้ำแพร่ อ.หางดงไม่ยอมรับ กฟภ.ต้องบาก
หน้าต่อไป เพื่อจะสร้างโรงผลิตกระแสไฟฟ้าให้ได้ ซึ่งครั้งนี้มี
เป้าหมายที่ อ.จอมทอง หรือไม่กี่ที่ อ.สันทราย แต่ผลจะออก
มาในรูปไหนก็จับตามองกันต่อไป

อย่างไรก็ตาม หากจะมองถึงโครงการนี้ของ กฟผ.และ
กฟภ.แล้วจะเห็นว่า การดำเนินการนั้นผิดพลาดมาแต่ต้น ด้วย
เหตุที่ทั้ง 2 หน่วยงาน มักจะใช้ความเคยชินของราชการมา
ยึดเยียดประชาชน โดยที่ไม่สอบถามความเห็นและความ
ต้องการของประชาชนเป็นหลัก ซึ่งความเคยชินนี้น่าจะปิดฉาก
ลงไปได้แล้ว เมื่อก้าวสู่ยุคสมัยที่ประชาชนได้เรียนรู้ถึงผล
กระทบที่ตนเองจะได้รับ

การยึดเยียดความต้องการของตนให้ประชาชนยอมรับนี้
ได้สร้างความเสียหายมาากต่อมากแล้ว โดยเฉพาะที่พิสูจน์ได้
กระทั่งจางตา ก็คือ ความหายนะจากพิษร้ายของสารซิลิเฟอริโค-

ออกไซด์ที่คนได้รับจากแม่เมาะนั่นเอง

พิษร้ายเหล่านั้น แม้ประชาชนจะเรียกร้องให้ดำเนินการ
แก้ไขเพื่อความปลอดภัยในชีวิต พิษผลและสัตว์เลี้ยงก็ตาม แต่
กฟภ.ก็ไม่อาจจะแก้ไขได้ ในขณะที่ความต้องการใช้กระแสไฟฟ้า
มีสูง จึงมุ่งที่จะกอบโกยผลประโยชน์สถานเดียว

ปัญหานี้ต้องยอมรับกันเสียที่ว่า เป็นความบกพร่อง
อย่างมหันต์ของการไฟฟ้าเอง ซึ่งนอกจากความเคยชินของ
ความเป็นส่วนราชการแล้ว ยังขาดความรับผิดชอบต่อความ
หายนะที่ประชาชนจะได้รับด้วย

หากการไฟฟ้าแก้ไขแม่เมาะหมดไป แม้จะสร้างที่ใหม่
คนก็ย่อมที่จะยอมรับ-หรือมิใช่?

ขณะเดียวกัน พื้นที่แต่ละพื้นที่ที่การไฟฟ้าจะเข้าไปตั้ง
โรงผลิตกระแสไฟนั้น การไฟฟ้าก็ไม่ให้ความสนใจที่จะชี้ชัดผล
ได้ผลเสียแก่ประชาชนอย่างเป็นจริงเป็นจัง นอกจากข้ออ้างผล
ประโยชน์ของตนแต่เพียงอย่างเดียว

ประโยชน์ที่การไฟฟ้าจะได้ กับผลเสียที่ประชาชนจะได้
รับนั้นมันต่างกันจนแทบจะเทียบคุณค่ากันไม่ได้ ซึ่งเรื่องที่น่า
อ่าวอแต่ละห้องที่ก็มีความเห็นเช่นเดียวกัน

การเบนเป้าหมายจาก อ.หางดงไปลงที่ อ.จอมทอง หรือที่
อ.สันทรายอีกนั้น หาก กฟภ.ยังสำแดงบทบาทยึดเยียดเช่นนี้
ก็อย่าให้หมายว่า ประชาชนในพื้นที่จะยอมรับละครับ

ถามกันตรงนี้ว่า ใครบ้างที่จะนำยอมรับเอามันดกเข้ามา
ไว้ในบ้านตัวเอง เพราะไมวันใดก็วันหนึ่งคนทั้งหมู่บ้าน ก็สุด
เอามลพิษเข้าไปในปอดเพื่อฆ่าตัวเองเล่าครับ

แผนผังบริเวณชุมชน
วันที่ 27 ก.พ. 2538

14.0-

4	9	7	1
---	---	---	---

ข่าวจากสื่อมวลชน

ปีที่ 15 ฉบับที่ 869 วันที่ 22-24 กุมภาพันธ์ 2538

โรงไฟฟ้าขยะเชียงใหม่สะดุดปัญหา

ชาวบ้านค้านกลัวเหมือนแม่เมาะ

โรงไฟฟ้าขยะเชียงใหม่มีปัญหา ชาวบ้านอำเภอหางดงค้าน เกรงเหมือนโรงไฟฟ้าแม่เมาะ และติดภาพเก่าที่เทศบาลเอาขยะมาทิ้งเดือดร้อนมาก กฟภ.ขอชี้แจงอีกครั้ง ถ้าไม่ได้หาที่สร้างใหม่ที่จอมทอง สันทรายหรือลำพูน

จากกรณีที่มีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ได้มีโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากเตาเผาขยะขนาด 20 เมกะวัตต์ ได้กำหนดพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้าบริเวณหมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 9 ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ แต่ล่าสุดได้มีปัญหาในด้านสถานที่ก่อสร้าง เนื่องจากชาวบ้านบางกลุ่มเขตตำบลน้ำแพร่ได้คัดค้านค่อนข้างมาก เพราะเกรงปัญหามลภาวะต่างๆ ทั้งที่กฟภ. และทางอำเภอหางดงได้เข้าไปชี้แจงประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ถึง 2 ครั้งแล้วก็ตาม

นายดา คำเปิงใจ กำนันตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดงกล่าวว่า ชาวบ้านบางส่วนไม่ยอมรับคำชี้แจงและไม่เห็นด้วยกับการก่อสร้าง เนื่องจากชาวบ้านเกรงว่าจะมีปัญหา

มลพิษเหมือนกับโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ลำปาง ซึ่งปัญหารุนแรงมาก เพราะปัญหาขยะเกิดขึ้นในเทศบาลนครเชียงใหม่ เทศบาลเคย

สร้างปัญหาให้ชาวบ้านโดยนำขยะมาทิ้งบริเวณนี้เมื่อประมาณ 2-3 เดือนที่ผ่านมา ชาวบ้านเกรงว่าจะมีปัญหาเหมือนกับชาวบ้านตำบลแม่เหี้ยะ ซึ่งเป็นสถานที่ทิ้งขยะของเทศบาลสร้างปัญหาเดือดร้อนมาก ทั้งกลิ่นเหม็นน้ำเสีย และแมลงวัน "ขนาดทานอาหารยังต้องกางมุ้งเพราะทนแมลงวันไม่ไหว"

ทางด้านนายสงสุข ภัคเกษม ส.ส.เชียงใหม่ พรรคชาติไทยกล่าวว่า ตนไม่เข้าใจว่าเหตุใดต้องมาสร้างโรงไฟฟ้าขยะในพื้นที่ป่าสงวนใกล้กับชุมชนทั้งมีสถานที่ให้เลือกมากมาย ควรจะมีการขอประชามติว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ ส่วนนายณรงค์ นิยมไทย ส.ส.เชียงใหม่อีกคนหนึ่งกล่าวว่า เถ้าที่ร่วมสังเกตการเผาว่าชาวบ้านไม่ค่อยเห็นด้วย ตนมั่นใจเทคโนโลยีของโรงไฟฟ้าแต่ไม่มั่นใจผู้ปฏิบัติงานเมื่อนานไปเกรงว่าจะมีปัญหาตามมา

นายสมปอง บุญมา ผู้ตรวจการการไฟฟ้า

ส่วนภูมิภาคเขต 1 ภาคเหนือกล่าวว่า กฟภ. จะชี้แจงทำความเข้าใจกับชาวบ้านอีกครั้ง แต่ถ้าไม่สามารถสร้างได้ในพื้นที่นี้ก็จะเลือกสถานที่ใหม่ อาจจะเป็นที่อำเภอจอมทอง หรืออำเภอสันทราย หรือไม่อาจจะเป็นในพื้นที่ จังหวัดลำพูน

ข่าวจากสื่อมวลชน

5	R	6	4
---	---	---	---

ไทยไฟแนนเชียล วันพฤหัสบดีที่ 23 มีนาคม 2538

โรงไฟฟ้าเชียงใหม่ก่อสร้าง “ชาน้ำแพร”เตรียมประท้วง

ชาวบ้าน “น้ำแพร” ผวาหนักวันโรงไฟฟ้าชยะเชียงใหม่ กลายเป็นแม่เกาะแห่งที่สอง ล้อมบังก้านห้ามไปตงานเมืองนอก ส่วนอดีตเลขาธิการตำบลบอกให้ใจเย็นๆ ต้องดูให้แน่ใจเสียก่อน ค่อยตัดสินใจว่าจะเลือกหรือไม่ พร้อมยื่นข้อเสนอกฟผ.ขยับที่ตั้งเข้าไปอีกสองกม.จากจุดเดิม

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อต้นเดือนธันวาคมให้เงินงบประมาณจำนวน 1,500 ล้านบาท สำหรับการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ มีกำลังการผลิต 20 เมกะวัตต์ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟผ.)

โรงไฟฟ้าโรงนี้จะถูกสร้างขึ้นบนพื้นที่ 97 ไร่ ในตำบลน้ำแพร อำเภอบางคนที จังหวัดเชียงใหม่ โดยคาดว่าจะใช้ขยะประมาณวันละ 300 ตันต่อการผลิตไฟฟ้า แต่ดูเหมือนประชา

ชนในพื้นที่กำลังตื่นกลัว และรวมกลุ่มเพื่อคัดค้านโรงไฟฟ้าใน นายดา คำเปิงใจ กำนันตำบลน้ำแพร อ.บางคนที จ.เชียงใหม่ เปิดเผย “ไทยไฟแนนเชียล” ว่า ชาวบ้านต.น้ำแพรมีความวิตกกังวลเป็นอย่างมาก เนื่องจากเกรงว่าจะสร้างมลพิษเช่นเดียวกับโรงไฟฟ้าแม่เกาะ จังหวัดลำปาง

กำนันน้ำแพรคนนี้ กล่าวว่า ในความคิดแล้วเห็นด้วยกับการสร้างโรงไฟฟ้าชยะ เนื่องจากจะสร้างประโยชน์ให้เกิดขึ้น

ท้องถิ่น

“สิ่งที่ชาวบ้าน ต.น้ำแพร เป็นห่วงคือการดูแลการทำงาน ของโรงไฟฟ้าไม่ให้เกิดปัญหา เพราะเท่าที่ผ่านมา จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานละเลยหน้าที่ จนเกิดปัญหา” เขากล่าว

นายดา ตำแหน่งกรรมการทำงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคว่า เข้ามาเลือกพื้นที่สร้างโรงไฟฟ้าเร็วเกินไป โดยไม่มีการพูดคุยกับชาวบ้านให้รู้ล่วงหน้าก่อน

“อยู่ดีๆ เข้ามาบอกว่าจะมาสร้างโรงไฟฟ้า ชาวบ้านไม่รู้ว่า จะเกิดอะไรขึ้น ก็ปฏิเสธไว้ก่อน เพราะกลัวว่าจะเป็นปัญหาไปถึงลูกหลาน ลำพังตัวผมเองจะอยู่อีกไม่นาน แต่ถ้าเกิดสิ่งไม่ดีขึ้น รุ่นลูกจะเป็นผู้รับผลเสียที่เกิดขึ้น” นายดา กล่าว

เขา กล่าวว่ นอกจากนั้น จังหวัดยังไม่มีการประสานงานเท่าที่ควร ซึ่งตนเห็นว่าน่าจะมีการพูดคุยมากกว่านี้ ไม่ใช่เรียกประชุมแล้วบอกว่าจะให้โรงไฟฟ้ามาตั้งโดยที่ไม่มีการถามความเห็นของคนในพื้นที่

ผู้สื่อข่าวถามว่า กระแสต่อต้านที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากอะไร นายดา กล่าวว่า กระแสต่อต้านเกิดจากความไม่แน่ใจของชาวบ้านต่อโรงไฟฟ้า เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ ประกอบกับมีนักการเมืองเข้ามาพูดให้ชาวบ้านสับสน จึงไม่สามารถจะลงมติให้สร้างได้

หรือไม่

ต่อข้อถามที่ว่า กฟผ. จัดให้ผู้นำชุมชนเดินทางไปดูงานที่ประเทศสวีเดน เพื่อศึกษาโรงไฟฟ้าดังกล่าว นั้น นายดา กล่าวว่า ไม่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้การที่ได้ไปศึกษาจากของจริงเป็นเรื่องดี แต่ชาวบ้านได้มาขอร้องตนไม่ให้ร่วมเดินทางไปกับคณะกรรมการ

สภาพตำบล เนื่องจากกลัวว่าตน จะเปลี่ยนแปลงความคิด และ จะไม่มีหลักในการตัดสินใจก่อสร้างโรงไฟฟ้า

"นายอำเภอเคยเรียกประชุมสภาตำบลครั้งหนึ่งแล้วบอกว่า จะมาสร้างโรงไฟฟ้าแต่พอชาวบ้านไม่เอาก็เรียกไปประชุมอีก บอกว่าจะหาไปตุงงานที่ต่างประเทศให้เห็นของจริงว่าเป็น

ยังไง แต่ผมไม่ไป เพราะสัญญากับชาวบ้านไว้แล้วว่า จะไม่ไปกลัวว่าไปแล้วกลับมาจะเปลี่ยนแปลงความคิด" กำนันตำบลน้ำแพร่ กล่าว

ทางด้าน นายถนอม หินิจราชกิจ อาจารย์โรงเรียนบ้านน้ำแพร่ ซึ่งเป็นอดีตเลขานุการสภาตำบลน้ำแพร่ แสดงท่าทีคัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้า ชะงักอย่างชัดเจน โดยเขาให้เหตุผลว่าชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย เพราะกลัวว่าเจ้าหน้าที่ของกฟผ. ละเลยการปฏิบัติหน้าที่

"โดยส่วนตัวผมเห็นด้วยกับหลักการของโรงไฟฟ้าเพราะเห็นว่าระบบมันดี เท่าที่ดูจากเอกสารที่เขาแจกมาให้ก็เชื่อว่า จะไม่ก่อให้เกิดมลพิษ แต่ปัญหาผมมีอยู่ตรงที่เวลาคนที่มาทำงานจะใช้เครื่องมือเต็มที่หรือเปล่า เพราะอย่างเช่นที่แม่เกาะเครื่องตักซิลเฟอร์ไดออกไซด์มีอยู่ แต่ไม่ใช่เพราะสิ้นเปลืองงบประมาณมาก ราคา มันแพง" นายถนอม กล่าว

ผู้สื่อข่าวถามว่า ชาวบ้านจะได้อะไรจากโรงไฟฟ้า นาย

ถนอม กล่าวว่า เรื่องนี้ตนเคยถามกับผู้ว่าราชการกฟผ. แล้วปรากฏว่า จะให้คนในท้องถิ่นเข้าไปทำงานในโรงไฟฟ้า 50 อัตรา ให้โรงเรียนและวัดใช้ไฟฟ้าฟรี แต่ตนเห็นว่าข้อเสนอเพียงเท่านี้ยังไม่เพียงพอเพราะสิ่งที่เกิดขึ้นอาจเป็นผลเสียต่อชุมชนมากกว่า

นายถนอม กล่าวเพิ่มเติม

ว่า ตนได้เสนอให้มีการย้ายที่ตั้งของโรงไฟฟ้าตั้งกล่าวเข้าไปในเขตป่าอีกสองกิโลเมตร เนื่องจากที่ตั้งปัจจุบันอยู่ใกล้ชุมชนมากเกินไปและที่ตรงกันข้ามเป็นวัด ซึ่งเป็นสถานที่รวมของชาวบ้าน หากย้ายโรงไฟฟ้าให้ลึกเข้าไปจะทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีขึ้น

ต่อข้อถามที่ว่า สมควรจะสร้างโรงไฟฟ้าตั้งกล่าวหรือไม่ นายถนอม กล่าวว่า เรื่องนี้จะตัดสินใจไม่ได้ ต้องรอให้มีการศึกษาให้แน่นอนเสียก่อน เพราะขณะนี้ชาวบ้านยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับโรงไฟฟ้าเลย ถ้าจะให้เลือกทันทีชาวบ้าน คงจะไม่ยอม

ผู้สื่อข่าวถามถึง ความคิดเห็นต่อการไปตุงงานที่ประเทศสวีเดนของผู้นำชุมชน นายถนอม กล่าวว่า การไปตุงงานนั้นเป็นเรื่องที่ดี เนื่องจากจะได้เห็นของจริงว่า โรงไฟฟ้าตั้งกล่าวมีการทำงานอย่างไร เพื่อจะได้นำมาประกอบการตัดสินใจ

"ผมจะไปตุงงาน แต่ไม่ได้ไปเฉยๆ จะเอาวิดีโอไปด้วย เฉพาะตรงที่มันเป็นข้อเสียมา

ให้ชาวบ้านดู เพราะส่วนที่ติการไฟฟ้าต้องไปถ่ายอยู่แล้ว ผมจะไปถ่ายแล้วบรรยายเป็นคำเมือง เอาคนที่ไปด้วยมาช่วยบรรยาย ไม่ใช่ไปเที่ยวแล้วดู แต่เฉพาะส่วนที่เขาให้ดู ถ้าอย่างนั้นมันจะเห็นแต่ส่วนดี ผมไปครั้งนี้จะเอาแต่ข้อเสียกลับมา "อดีตเลขาฯสภาตำบลน้ำแพร่ กล่าว

5 ๕ 8 9

ข่าวจากสื่อมวลชน

บทพิเศษ

วันเสาร์ที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2538

ไฟฟ้าตกบะ ถนนเลือกเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ไฟ ขณะที่ประเทศไทยกำลังพัฒนาเทคโนโลยีให้ก้าวหน้าไปพร้อมกับการเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่นั้น เมื่อเรามองอีกด้านหนึ่งจะพบว่าขณะเดียวกัน ไทยกำลังเผชิญกับสภาพปัญหาทางสังคมอย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาสิ่งแวดล้อม อันเป็นผลมาจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในเมืองมาตรฐานการครองชีพแบบตะวันตกที่สูงขึ้น ทำให้ปริมาณวัสดุเหลือใช้หรือมูลฝอยมีมากขึ้น ผลกระทบเห็นได้ชัดเจนจากปัญหาภูเขาขยะที่กำลังบั่นทอนสุขภาพกายและจิตใจของประชาชนอยู่ในขณะนี้

ปัจจุบัน มูลฝอยที่เกิดจากประชาชนที่อาศัยในชุมชนเมืองต่างๆ ทั่วประเทศ มีปริมาณวันละ 13,500 ตัน หรือ 5 ล้านตันต่อปี ปริมาณมูลฝอยเหล่านี้ในวันจะเพิ่มมากขึ้น และคาดว่าในอีก 15 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2550) จะเพิ่มเป็นวันละประมาณ 30,000 ตัน ซึ่งเป็นภาระหนักของหน่วยราชการท้องถิ่นที่จะต้องทำการเก็บขนและกำจัดให้หมดไป แต่จากสภาพปัจจุบันปรากฏว่าปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชนเมืองเฉลี่ยประมาณร้อยละ 70 เท่านั้นที่ได้รับการเก็บขนและนำไปกำจัด ส่วนชุมชนอีกเกือบร้อยละ 30 ได้ใช้วิธีกำจัดโดยการเทกองบนพื้น เพื่อ

ปล่อยให้ย่อยสลายตามธรรมชาติและเผากลางแจ้ง ซึ่งเป็นวิธีที่ไม่ถูกหลักวิชาการ ทั้งนี้ เนื่องจากท้องถิ่นต่างๆ ขาดความรู้ทางเทคนิคการกำจัดที่เหมาะสม ขาดบุคลากรในการดำเนินงาน ขาดงบประมาณ และขาดจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

การขาดการกำจัดขยะอย่างถูกสุขลักษณะโดยการเทกองเผากลางแจ้ง และฝังกลบในบริเวณที่ทิ้งขยะของเทศบาลนั้น จริงอยู่ว่าทำให้ต้นทุนในการดำเนินการต่ำกว่าบ้าง แต่จะมีใครตระหนักถึงผลเสียที่เกิดขึ้นบ้างหรือไม่ ที่แน่ๆ ก็ขยะจะส่งกลิ่นเหม็นรบกวนอย่างร้ายกาจ และมีก๊าซพิษที่มองไม่เห็น อาจทำให้ประชาชนเป็นโรคในระบบทางเดินหายใจได้ ยิ่งเมื่อเติบโตขึ้น อุตสาหกรรมย่อมเกิดขึ้นตามมา ขยะที่จัดเก็บจึงมีอันตรายมากขึ้น โดยมีสารเคมีและวัตถุปนเปื้อนที่ไม่ย่อยสลายไปโดยกระบวนการธรรมชาติ แต่จะซึมลงสู่ดินให้เสียสภาพ ทำให้น้ำผิวดินและน้ำใต้ดินเน่าเสีย เมื่อแหล่งน้ำกินน้ำใช้ของประชาชนเป็นพิษ จึงก่อให้เกิดสารพัดโรค อาทิ โรคในระบบทาง

บริการ
มหาวิทยาลัย

เดินอาหาร ซึ่งถ้าอยู่ในภาวะรุนแรงแล้วก็อาจคว่ำชีวิตคนได้โดยที่เรา
นึกไม่ถึง

ดังนั้น เราจึงควรมองหาวิธีกำจัดที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ
เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขยะล้นเมืองในอนาคต อันจะเป็นผลดี

ต่อสภาพแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน ทั้งยังสามารถสร้าง
ภาพลักษณ์ที่ดีทางด้านการท่องเที่ยวให้กับประเทศได้อีกด้วย

การกำจัดขยะที่ถูกสุขลักษณะ และก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่ง
แวดล้อมน้อยที่สุดนั้น มีหลายวิธี เช่น วิธีฝังกลบตามหลักสุขาภิบาล
วิธีหมักทำปุ๋ย และวิธีเผาในเตาเผา ซึ่งในแต่ละวิธีมีข้อดีข้อเสียต่าง
ต่างกันออกไป แต่ทั้ง 3 วิธีก็ไม่ใช่ที่ยอมรับของประชาชน เพราะ
กรรมวิธีที่ปฏิบัติกันอยู่ห่างไกลจากมาตรฐานสากลทั้งสิ้น เมื่อพิจารณา
สภาพปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะทวีความ
รุนแรงขึ้นในอนาคต ปัญหาขยะล้นเมืองของชุมชนแออัดในเมือง นิคม
อุตสาหกรรม หรือแหล่งท่องเที่ยว ล้วนเนื่องมาจากการขาดแคลน
พื้นที่ฝังกลบที่เหมาะสม ตลอดจนตลาดปุ๋ยหมักจากขยะที่มีอยู่จำกัด
ทำให้การกำจัดขยะเริ่มมีปัญหา ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและ
สุขภาพของประชาชน ทำลายภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ก่อปร
กับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการเสริมความมั่นคงของระบบจำหน่าย
ไฟฟ้า เพื่อพัฒนาสถานะเศรษฐกิจในเมืองในพื้นที่อุตสาหกรรม ธุรกิจ
ที่อยู่อาศัย และแหล่งท่องเที่ยว ด้วยวิธีแก้ปัญหาล้างแวล้อม เช่น การ
เดินสายไฟโดยไม่ต้องตัดต้นไม้ในป่า และการเดินสายฝังดินในเมือง
เป็นต้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จึงอาสาเข้ามาแก้ปัญหาดังกล่าว ด้วย
การกำจัดขยะโดยวิธีเผาทำไฟฟ้าเป็นผลพลอยได้

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค(กฟภ.) เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัด
กระทรวงมหาดไทย มีภาระหน้าที่หลักคือ การบริการกระแสไฟฟ้าให้
แก่ประชาชน ธุรกิจ อุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาค และภาคที่อยู่อาศัย
การค้ำย้อยในชนบท ครอบคลุม 73 จังหวัด ยกเว้นกรุงเทพฯ นนทบุรี

และสมุทรปราการ ซึ่งเป็นเขตความรับผิดชอบของการไฟฟ้านครหลวง ปัจจุบัน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
สามารถขยายเขตไฟฟ้าไปสู่หมู่บ้านต่างๆ ครอบคลุม 98% ของหมู่บ้านทั้งหมดทั่วประเทศ เหลือเพียง
1,000 หมู่บ้านเศษ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ป่าสงวน โดยเมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐบาลแล้ว การไฟฟ้าส่วน
ภูมิภาคคาดว่าจะสามารถจ่ายไฟให้ประชาชนครบ 100% ทุกชุมชนทุกหมู่บ้านได้ในปี 2539 โดยจะเปิด
จ่ายไฟพร้อมกันทั่วประเทศ ในวันที่ 5 ธันวาคม 2539 เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติปีกาญจนาภิเษก
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

นโยบายประการหนึ่งในการดำเนินงานของ กฟภ. คือ การบริการด้านสังคม และการสนองโครง
การพระราชดำริ ในฐานะที่จังหวัดเชียงใหม่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ที่ภูมิใจของคนไทยทั้งประเทศ เป็น
แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของประเทศ เป็นที่รู้จักของชาวต่างชาติ เป็นที่ประทับแห่งหนึ่งของพระบาทสม
เด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระราชวงศ์ ในการทรงพระราชกรณียกิจ ตลอดจนเป็นจังหวัดหนึ่งในเขตพื้นที่สำคัญ
ในความรับผิดชอบในการบริการกระแสไฟฟ้าของกฟภ. เสมือนหนึ่งเป็นเมืองหลวงของภาคเหนือ ดัง
นั้น กฟภ. จึงมีความมุ่งมั่นที่จะช่วยแก้ปัญหาในการกำจัดขยะของจังหวัดเชียงใหม่ และแปรูปขยะที่
ไร้ค่าและน่ารังเกียจนั้น ให้กลับเป็นพลังงานไฟฟ้าที่เข้ามาเสริมความมั่นคงของระบบไฟฟ้า และ
อุตสาหกรรมในพื้นที่ตามนโยบายของรัฐบาล ประการสำคัญ เพื่อเป็นโครงการตัวอย่าง หรือโครงการแรก

ในประเทศไทยที่นำเทคโนโลยีการกำจัดขยะที่มีมาตรฐานทางวิชาการจากประเทศสวีเดนเข้ามาใช้ ทั้งนี้ กฟผ. ได้จัดทำเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติแด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสที่ทรงครองราชย์ 50 ปี ด้วยอีกโครงการหนึ่ง โดยหวังว่าโครงการนี้จะป็นโครงการนำร่องให้จังหวัดอื่นๆ ที่กำลังมีปัญห การกำจัดขยะ และมองการแก้ปัญหาการกำจัดขยะ ทั้งนี้ เพื่อช่วยรักษาสภาพแวดล้อมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้นซึ่งเป็นเจตนารมณ์อันสูงส่งของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่ต้องการเห็นความร่วมมือเป็นสุขของพี่น้องประชาชนคนไทยเป็นสำคัญ

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้ริเริ่มโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะ โดยขอความร่วมมือจากรัฐบาลสวีเดนในการส่งผู้เชี่ยวชาญมาเพื่อร่วมศึกษาความเหมาะสมเบื้องต้นของโครงการ นอกจากนี้ผู้บริหารระดับสูงระดับคณะกรรมการ กฟผ. ยังได้เดินทางไปดูงานและพิจารณารายละเอียดข้อเสนอทางด้านเทคนิคของระบบไฟฟ้าพลังความร้อนที่ประเทศเยอรมนี ฟินแลนด์ และสวีเดน ซึ่ง 3 ประเทศนี้เป็นต้นแบบของระบบโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะที่ดีที่สุดในโลก ผลปรากฏว่า ระบบโรงไฟฟ้าฯ ของประเทศสวีเดนมีความเหมาะสมกับสภาพขยะและสภาพแวดล้อมของประเทศไทยมากที่สุดและมีความพร้อมในทุกๆ ด้านรวมทั้งความสนับสนุนช่วยเหลือทางวิชาการจากรัฐบาลสวีเดนอย่างทุ่มเทเป็นพิเศษ

ในส่วนของหลักการดำเนินงานของระบบเตาเผาขยะนั้น เราจะจำแนกขั้นตอนได้ดังนี้

1. การขนถ่าย ในขั้นต้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จะมอบหมายให้เทศบาลท้องถิ่นในที่ตั้งโรงไฟฟ้าฯ ทำการคัดแยกขยะจากชุมชนเป็น 2 ประเภท คือ ขยะแห้ง (ได้แก่ แก้ว โลหะ พลาสติก เหล็ก อะลูมิเนียม หรืออื่นๆ ซึ่งบางอย่างสามารถผ่านกระบวนการนำมาใช้ใหม่ได้หรือ(รีไซเคิล) อีกประเภทคือ ขยะเปียก (ได้แก่ เศษอาหาร ผัก ใบตอง กระดาษ เป็นต้น)

เนื่องจากสภาพขยะของไทยโดยทั่วไปแล้วมีความชื้นสูงถึง 60% ในการขนถ่ายไปยังโรงไฟฟ้าฯ โดยรถขนถ่าย จึงจำเป็นต้องมีระบบไฮโดรลิกเพื่อรีดน้ำจากขยะเก็บไว้ในถังได้ห้องรถ ส่วนน้ำเสียจะถูกนำไปบำบัดเป็นน้ำดีในภายหลัง

นอกจากนี้ขยะระหว่างขนถ่ายจะไม่ส่งกลิ่นเหม็นหรือมีแมลงวันรบกวนโดยเด็ดขาด ด้วยเหตุที่เป็นรถขนถ่ายระบบปิด จึงไม่มีปัญหาขยะที่เกรงกันว่าจะหกเรียกราด

2. การเข้าสู่โรงไฟฟ้าฯ รถขนถ่ายจะแล่นเข้าไปสู่บ่อพักในโรงไฟฟ้าฯ ซึ่งมีระบบปิดมิดชิด โดยระบบดูดกลิ่นเข้าสู่เตาเผา เพื่อป้องกันกลิ่นออกสู่ภายนอก จากนั้น ขยะจากบ่อพักจะถูกลำเลียงไปบนสายพาน ผ่านเครื่องคัดเลือกแยกขยะจำพวกแก้ว หรือขยะชิ้นใหญ่ๆ ที่หมดสภาพแล้วอย่างวิหุ ตู๋เบ็น พัดลม หรือโทรทัศน์ ที่ไม่เหมาะสมสำหรับใช้เป็นเชื้อเพลิงในการเผาไหม้

3. การอัด คัด ขยะ และการเผาโลหะ ขั้นตอนต่อไป ขยะจะถูกนำไปอัดในเฟืองบด และตัดเป็นท่อนขนาด 15-20 เซนติเมตร เพื่อป้อนเข้าไปในโรงไฟฟ้าฯ ชั้นที่ 2 และผ่านเครื่องแยกขยะประเภทโลหะ โดยใช้ระบบแม่เหล็กแยกโลหะออก เหลือเป็นขยะธรรมดาที่พร้อมจะเข้าสู่ระบบเตาเผา

4. การเผา ในการเผาไหม้จะใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิงในการจุดเตา รวมทั้งใช้ทรายเป็นสื่อนำความร้อน และควบคุมให้อยู่ภายใต้อุณหภูมิ 850-870 °c โดยใช้ลมเป่าเข้าไปในเตาเพื่อคลุกเคล้าส่วนผสมระหว่างทราย ขยะ และถ่านหินเข้าด้วยกัน โดยขยะที่ยังเผาไม่หมดจะถูกวนกลับมาเผาอีกถ่านหินจะถูกนำมาเสริมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเผาไหม้ และเพื่อรักษาอุณหภูมิขยะเผาให้คงที่ หินปูนจะถูกป้อนเข้าไปด้วย เพื่อกำจัดก๊าซไฮโดรเจนฟลูออไรด์, ไฮโดรเจนคลอไรด์, ได

ออกซิน, ซัลเฟอร์ไดออกไซด์, ปุ๋ย และก๊าซต่างๆ ที่เกิดจากการเผาไหม้ ความร้อนที่เกิดจากการเผาจะถูกทำให้เย็นโดยการถ่ายเทความร้อนให้กับหม้อน้ำ ไอน้ำจากหม้อน้ำจะไปขับเคลื่อนกังหันเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าต่อไป

5. การควบคุมมลพิษ โรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะนี้ ใช้ระบบทำความสะอาดก๊าซ โดยจะมีคอมพิวเตอรืคอยตรวจสอบ และควบคุมปริมาณก๊าซให้ได้ค่าตามมาตรฐานการควบคุมมลพิษของยุโรปที่ถือว่าสูงกว่าสากล และมีข้อกำหนดที่เข้มงวดในการกำจัดฝุ่นละออง โลหะหนัก และก๊าซพิษต่างๆ โดยเฉพาะไฮโดรเจนคลอไรด์จากขยะ

และซัลเฟอร์ไดออกไซด์จากถ่านหิน ให้ปริมาณอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตต่างจากการกำจัดขยะโดยวิธีเทกอง ฝังกลบ หรือเผาเป็นครั้งคราว ซึ่งไม่สามารถควบคุมปริมาณมลพิษทางน้ำ ดิน และอากาศได้ ก่อให้เกิดผลเสียต่อส่วนรวม ทั้งทางตรงและทางอ้อมดังที่กล่าวไปข้างต้น

ในส่วนของเถ้าที่เกิดจากการเผาจะถูกทำให้เปียก และนำไปฝังกลบอย่างถูกสุขลักษณะในพื้นที่ที่เตรียมไว้ โดยเถ้าสามารถทำประโยชน์ใช้ผลิตปุ๋ยเป็นอาหารของพืชไร่ ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายให้แก่เกษตรกรและชาวสวนได้มาก หรืออาจนำไปผลิตวัสดุก่อสร้าง เช่น อิฐบล็อกสำหรับปูพื้นถนน หรือผสมปูนเทพื้นสถานที่ก่อสร้างได้ เป็นต้น

สำหรับประโยชน์ที่ประชาชนในพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้า จะได้รับ แน่แน่นอนว่าสามารถกำจัดปัญหาขยะล้นเมืองได้ในระยะยาว แม้จะไม่คุ้มทุนที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคลงทุนไปก็ตาม แต่เพื่อการผลิตเอง ขายเองของ กฟภ. โดยไม่กระทบผู้ใช้ไฟทั่วไป เพราะประชาชนเชียงใหม่รับภาระเองผ่านค่ากำจัดขยะที่ทางเทศบาลจ่ายให้ กฟภ. ต่ำกว่าจ่ายค่าฝังกลบที่เคยทำ แต่พอคุ้มที่โครงการจะเกิดและเดินไปได้ ทั้งนี้ เพื่อความพอใจของผู้ใช้ไฟตามนโยบายการบริการเพื่อสังคมที่กำหนดไว้เป็นสำคัญ ผลพลอยได้นอกจากนั้น ประชาชนธุรกิจ หรืออุตสาหกรรม ในพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้า จะมีกำลังผลิตสำรอง 20 เมกะวัตต์ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพความมั่นคงในการจ่ายไฟไม่ให้เกิดปัญหาไฟตกไฟดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงงานในแหล่งนิคม อุตสาหกรรม สามารถเพิ่มอัตราการผลิตอันจะทำให้ต้นทุนสินค้าต่อหน่วยลดลงด้วย

น่าจะถึงเวลาแล้ว ที่เราควรเปิดใจพิจารณาทางเลือกอื่นในการจัดขยะดูบ้าง เช่น การเผา เพื่อเป็นเชื้อเพลิงในโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ กฟภ. เสี่ยงเสถียรมานานี้ แทนวิธีกำจัดขยะแบบเดิมที่ไม่ถูกสุขลักษณะและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงมากขึ้นในอนาคต

อย่ารอให้ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นมากกว่านี้ นั่นเท่ากับว่าคุณได้ปิดโอกาสให้กับตนเองและสังคมอย่างน่าเสียดาย

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค-ข้อมูล ●

อนันต์ ใจเกษม-รายงาน ●

ข่าวจากสื่อมวลชน

วันศุกร์ที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2538 (มทว.)

โรงไฟฟ้าขยะ อาจก่อมลพิษ!

ชาวบ้านรวมตัวต่อต้าน กลัวเกิดแบบแม่เมาะ

ราษฎร 2 อำเภอถูกซื้อปิดถนน
ประท้วงผู้นำท้องถิ่นที่รับข้อเสนอการ
ไฟฟ้าภูมิภาคสร้างโรงงานกำจัดขยะ
ด้วยพลังไฟฟ้า

วันเกิดมลภาวะเป็นพิษทำให้ชาวบ้านล้มตายและ
เค็ดรื้อจนเช่นเดียวกับ อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง รอง ผวจ.
โคตเข้าแก้ไข้ปัญหา โดยจะแจ้งเรื่องให้ผู้เกี่ยวข้อง
แบบทวนใหม่ ทำให้ผู้ประท้วงยอมสลายตัว รอฟังผล
อ.เม.บ. หากไม่แจ้งผลอย่างโปร่งใส จะรวมพลังต่อ
ด้านครัวเรือนใหญ่

ปัญหาการทำลายขยะที่สินเมืองเชียงใหม่
กลายเป็นเหตุการณ์วุ่นวาย โดยผู้สื่อข่าวรายงานว่า
เมื่อเวลา 09.00 น. วันที่ 29 มี.ค. ราษฎรกว่า 2,000
คน จาก ต.น้ำแพร่ อ.หางดง ต.น้ำป่อหลวง อ.สันป่า-

วอน

- 4 มิ.ย. 2538

ตอง จ.เชียงใหม่ หากนักถือป้ายไปลดเครื่องข้อความโจมตี
และคัดค้านการก่อสร้างโรงงานกำจัดขยะด้วยพลัง
ไฟฟ้า ซึ่งผู้นำม.จ.เชียงใหม่รับข้อเสนอจากการ
ไฟฟ้าภูมิภาคให้สร้างขึ้นที่ ต.น้ำแพร่ อ.หางดง และ
อ.สันป่าตอง

กลุ่มผู้ชุมนุมได้รวมปักหลักที่สำนักงานที่ว่าการ
อำเภอหางดง และเรียกร้องให้นายเจริญ เองคิดปี
นอก.ออกมาพบเพื่อจะยื่นหนังสือคัดค้านการสร้างโรง
กำจัดขยะดังกล่าว ปรากฏมีนายปรารมภ์ พินทุรักษ์
ปลัดอำเภอ ออกมาชี้แจงแก่ผู้ชุมนุมว่า นายเจริญได้
พร้อมกับนายวิระชัย แนวบุญเนียร ผวจ.นำกลุ่ม
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน 10 คน และสมาชิกสภาจังหวัด 20
คน ไปดูงานเกี่ยวกับการกำจัดขยะที่ประเทศสวีเดน
ทำให้ผู้ชุมนุมไม่พอใจเฮลิคอปเตอร์ไปปิดถนนสายเชียงใหม่-จอมทอง
เป็นปัญหาการจราจรติดขัดยาวเหยียด
ความทราบถึง พ.ต.ต.สนาม คงเมือง ผบ.ค.ร.เชียงใหม่
พร้อม พ.ต.ท.สุรเชษฐ์ โทปัญญาธนทร์ รอง ผบ.ค.
สภ.อ.หางดง นำกำลังเจรจากับผู้นำกลุ่มประท้วงว่า
เป็นการทำผิดกฎหมาย แต่ไม่ได้รับการสนใจ ตำรวจ
จึงควบคุมป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้น

ต่อมา นายชวพงษ์ วัฒนสินธุ์ รอง ผวจ. รจ. ผวจ. ได้รายงานถึงไปที่เกิดเหตุให้ผู้ชุมนุมตั้ง ๒ ตัว แทน เข้ามาเจรจากัน ซึ่งจากผลเจรจาจากกลุ่มผู้ ชุมชนไปยังบริหารที่ไม่ให้มีการสร้างโรงกำจัดขยะด้วย พลังไฟฟ้า โดยให้เหตุผลว่า จะเกิดมลภาวะเป็นพิษ ทำให้ราษฎรล้มตาย และเดือดร้อนเช่นเดียวกับ อ. แม่เมาะ อ. ลำปาง ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ เจ้าของ โครงการยังไม่แก้ไขได้ แล้วจะมาสร้างที่เชียงใหม่อีก หรือ ลำปาง รจ. ผวจ. ได้ชี้แจงแก่ตัวแทนผู้ชุมนุมว่า จะนำข้อตกลงนี้ให้มีส่วนเกี่ยวข้องกับทบวงโครงการดังกล่าว แล้วแจ้งผลให้ราษฎรทราบในวันที่ ๓๑ เม.ย. ปรากฏกลุ่มผู้ชุมนุมพอใจพากันกลับตัวเมื่อ เวลา 18.๓๐ น.

ภายหลังเหตุการณ์สงบ มีตัวแทนผู้ชุมนุมผู้ หนึ่งเปิดเผยว่า โรงงานกำจัดขยะที่จะสร้างขึ้นใน พื้นที่ อ.หางดง เป็นโรงงานที่ใช้สารเคมีในสัดส่วน 70 % ใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิงเพียง ๓๐ % เท่านั้น เมื่อการก่อสร้างดำเนินการต้องเกิดมลภาวะเป็นพิษ ดังเช่น ราษฎรแม่เมาะประสบอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น การไฟฟ้า ส่วนภูมิภาคควรจะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้ผลก่อน หากยังไม่แก้ไขได้ ก็อย่าคิดมาสร้างที่ อ.หางดง ราษฎร คงไม่ยอมอย่างเด็ดขาด และหากผลการทบวงใหม่ ไม่มีการแจ้งให้ทราบอย่างชัดเจน กลุ่มราษฎรก็จะไป ต้องรวมพลังชุมนุมประท้วงกันยิ่งใหญ่ต่อไป

สำหรับโครงการสร้างโรงกำจัดขยะด้วยพลัง ไฟฟ้าดังกล่าว การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นเจ้าของ โครงการ ทั้งนี้ สืบเนื่องจากเมื่อปี 25๓7 จ.เชียงใหม่ ประสบปัญหาขยะล้นเมือง ไม่มีสถานที่ทิ้ง การไฟฟ้า ส่วนภูมิภาคจึงเสนอโครงการกำจัดขยะ ซึ่งเมื่อสร้างโรง งานขึ้นแล้วให้เทศบาลนำขยะขายให้โรงกำจัดขยะ เฉลี่ยในราคาตันละ ๓๐๐ บาท ขณะเดียวกันก็จะได้ กระแสไฟฟ้าใช้ด้วย ระยะแรกโครงการจะสร้างที่ อ. ลำพูน แต่ถูกราษฎรประท้วงจึงไม่ได้ จึงย้ายมาที่ อ. หางดง หรือที่ อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ ราษฎรทราบ ข่าวจึงรวมพลังชุมนุมประท้วงขึ้นทันที

ศูนย์วิทยบริการ
กรมมหาวิทยาลัย

ข่าวจากสื่อมวลชน

เดลินิวส์

วันศุกร์ที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2538

(มดขย)

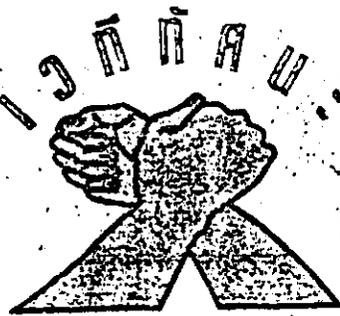

ไม่เอา...ชาวบ้านจาก อ.ทางดง และสันป่าตอง จ.เชียงใหม่ ไปชุมนุมกันที่หน้าอำเภอทางดงและปิดถนนประท้วงแผนการสร้างเตาเผาขยะ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วณ.
[Signature]

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแห่งประเทศไทย วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2538

อนุรักษ์-ผลประโยชน์

ประชาสัมพันธ์

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ทำอะไรร่วมกับชาวบ้านไปบ้างแล้ว
ผมไม่ทราบแน่ชัด แต่ที่แน่ ๆ นั้นก็คือ
ชาวบ้านเขาผองใจเสียแล้วว่าต้องการให้สร้าง
ก็ควรจะเปลี่ยนแปลงความคิดก็มียาก
ยกเว้นจะนำเสนอผลประโยชน์ให้ได้อย่างจริงจัง

เปลี่ยนแปลงไปมากนัก และทั้งนี้การ
เปลี่ยนแปลงที่ดีที่สุดนั้นก็คือการ
เปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป
ความรู้สึกของคนจะค่อยๆ ยอมรับ
ความเปลี่ยนแปลงนั้นไปทีละน้อย

แต่ผมมีความคิดเห็นข้อหนึ่งว่า
การเปลี่ยนแปลงบางอย่างนั้น เมื่อใดที่
มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องแล้ว
มันก็จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่าง
รวดเร็ว และมักจะยอมรับกันอย่างรวด
เร็ว ซึ่งบางครั้งทำให้ไม่มั่นใจว่ากระแสน
ของการพัฒนานั้น ถูกต่อต้านด้วย
พลังของการอนุรักษ์ หรืออำนาจของ
ผลประโยชน์กันแน่

มีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและไม่
อาจจะทบทวนทั้งกระแสการอนุรักษ์ และ
กระแสการพัฒนาได้ก็คือ การก่อสร้าง
เขื่อนกั้นแม่น้ำในเขตป่าเสื่อม
โทรม ในความดูแลของกรมป่าไม้ ที่
ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง เมือง
เชียงใหม่แห่งนี้เอง อยู่ห่างจากหมู่บ้าน
ประมาณ 600 เมตร เรื่องนี้เป็นที่
วิพากษ์วิจารณ์กันมานานแล้วและยังหา
ข้อยุติไม่ได้ คงจะกลายเป็นประเด็น
ทางการเมืองสำหรับการหาเสียงของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภา
เทศบาล และสมาชิกสภาตำบลต่อไป
อีกนาน

ท่านผู้อ่านหลายท่านอาจคิดว่า
เหตุการณ์นี้จะน่าจะจบลงไปแล้ว ท่าม
กลางความไม่เข้าใจกันทั้งสองฝ่าย คือ
ฝ่ายชาวบ้านซึ่งมีผู้นำชาวบ้านเป็นแกน
นำ และฝ่ายของการไฟฟ้าส่วนภูมิ

ผู้กล่าวว่า ท่ามกลางกระแส
ของการพัฒนาประเทศ ที่จำเป็น
ต้องมีการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก
ต่างๆ ในท้องถิ่นนั้น ยัง
ควรจะต้องมีความจำเป็นในด้านการ
อนุรักษ์สภาพชีวิตและความเป็นอยู่
ของประชาชนไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลง
ที่รวดเร็วเกินไป

ผมยอมรับครับว่า การอนุรักษ์
ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านศิลป วัฒนธรรม
ภาษา สภาพชีวิต และความเป็น
อยู่ที่มักจะเรียกกันว่า "วิถีชีวิต" ของ
คนพื้นบ้านชาวชนบทนั้นเป็นสิ่งที่มี
ค่าเป็นอย่างมาก การยกเลิกการสร้าง

เขื่อนเพื่ออนุรักษ์ป่าไม้ การเบี่ยงเบน
การสร้างถนนหนทางไปจากแนวทาง
เดิมเพื่อไม่ให้ไปทับถล่มถลาย การลด
เว้นการสร้างตึกสูงๆ เพื่อให้เห็นสภาพ
บ้านเก่าเมืองเก่า ฯลฯ เหล่านี้ล้วนเป็น
สิ่งที่มีค่าสำหรับประเทศไทยที่มี
ประวัติศาสตร์ความเป็นมาอันยาวนาน จะมา
ปล่อยให้การพัฒนาเพียงชั่วพริบตา
ทำลายสภาพที่เป็นวิวัฒนาการของเราได้
อย่างไร

มีผู้เคยให้ความคิดเห็นไว้มากมาย
ว่าการอนุรักษ์และการพัฒนานั้นจะไม่
ด้วยกันได้ หากว่าการพัฒนานั้น ไม่ไป
ทำให้ "วิถีชีวิตแบบไทยๆ" ของเรา

เรียน ผอ. ผ่าน อ.ร.ค.
เพื่อโปรดทราบ

คือไม่มีการสร้าง ผมว่าเรื่องที่ไม่
จบลงง่าย ๆ หรือกลับ เพราะมีลู่
คอยช่วยเหลืออยู่หลายฝ่าย โดยอ้าง
ทั้งการอนุรักษ์และผลประโยชน์ ซึ่ง
ทราบมาว่าการไฟฟ้าจะสร้างเอาจริงๆ
เสียด้วย เพราะลงทุนไปมาก แต่ไม่
ยอมลงทุนให้ประโยชน์แก่ชาวบ้านโดย
ตรง

โรงงานกำจัดขยะที่จะสร้างขึ้นมี
ใช้ชื่อเพลิงจาก 2 แห่ง คือ ในแต่ละวัน
จะใช้ขยะประมาณ 200 ตัน และใช้ถ่าน
หินลิกไนต์ประมาณ 300 ตัน แต่ห
ขยะที่นำมาเผาในสภพที่ได้
ความร้อนได้ดี ก็อาจเพิ่มปริมาณขยะ
ได้ถึงประมาณ 300 ตันต่อวัน และลด
ปริมาณลิกไนต์ลงได้ตามส่วน เชื้อเพลิง
ลิกไนต์นั้นคงขนกันมาจากเหมือง
ลำปาง หรืออาจจะมาให้จุดในอะแบ
กัลส์เคียงบ้าง

ส่วนขยะนั้นก็คงจะได้จากการที่
เทศบาลนครเชียงใหม่นำมาให้ และ
ต้องจ่ายเงินค่าเผาให้กับการไฟฟ้าด้วย
ดูเหมือนกันรถละ 200 บาท ซึ่งผมก็
เรียกไม่ถูกว่าใครเป็นผู้ซื้อใครเป็นผู้
ขายขยะ เขาเห็นว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิ
ภากรับจ้างเผาขยะให้กับเทศบาลนคร
เชียงใหม่ และสุขาภิบาลอื่นๆ ก็แล้วกัน

ผมขออนุญาตวิเคราะห์ด้วยใจที่
เป็นกลางให้ท่านผู้อ่านเห็นว่า ผม
ประโยชน์จากการสร้างเตาเผาขยะ
หรือจะเรียกว่าโรงไฟฟ้าลิกไนต์ได้
จะให้ประโยชน์อะไรแก่ใคร ผล
ประโยชน์สำหรับส่วนย่อยจะเกิดกับ
ตัวบุคคลโดยตรงนั้น ผมคิดว่าไม่น่าจะ
มี น่าจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวม
มากกว่า ซึ่งมีอยู่ 2 อย่าง คือ

ชาวอำเภอหางดงจะได้ใช้ไฟฟ้า
จากท้องถิ่นของตนเอง โรงไฟฟ้าแห่งนี้
จะผลิตไฟฟ้าได้วันละ 20 เมกะวัตต์
ซึ่งจะพอดีที่จะป้อนให้กับชาวหางดงทั้ง
อำเภอที่ใช้วันละ 18 เมกะวัตต์ ซึ่งเดิม
นั้นจะส่งมาจากการจัดส่งของการไฟฟ้า
ฝ่ายผลิต ปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้า
ของชาวหางดงนี้คงจะเพิ่มขึ้นอีกเรื่อยๆ
การที่มีโรงไฟฟ้าในท้องถิ่นของตนเอง
ก็นับว่าเป็นเรื่องที่ดี และหากโรงงานนี้
ขยายกำลังผลิตเพิ่มได้ ก็จะได้ส่ง
กระแสไฟฟ้าไปช่วยตำบลใกล้เคียง

ปัจจุบันการใช้ไฟฟ้าของคนไทย
เราเพิ่มปริมาณมากขึ้นเป็นลำดับ การ
ไฟฟ้าฝ่ายผลิตเองก็ต้องซื้อไฟฟ้าจาก
ประเทศลาวเข้ามาใช้ ต้องซื้อเชื้อเพลิง
จากต่างประเทศเข้ามาผลิตกระแส
ไฟฟ้า การที่จะให้พวกเราประหยัดการ
ใช้ไฟฟ้ากันคงทำได้ไม่มากนัก ผู้ที่เกี่ยว
ข้องกับไฟฟ้าคือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต
และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็เห็นว่า พ

พลังน้ำขนาดย่อม และไฟฟ้าจากโรง
งานกำจัดขยะ ซึ่งถ้าโรงงานที่เชียงใหม่
เป็นไปได้อย่างดี ก็จะเป็นโรงงานต้นแบบ
สำหรับชุมชนอื่นทั่วไป

ประโยชน์อย่างที่สองก็คือ ทำให้มี
ที่เผาขยะที่เกิดจากชาวเมืองเชียงใหม่
ทั้งในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และ
เขตปริมณฑลใกล้เคียง รวมทั้งขยะที่
เกิดขึ้นที่ทางดงด้วย แต่ขยะที่จะนำมา
เผาก็ไม่ใช่ว่าจะเผาได้ทั้งหมด ผู้ที่ขยะ
จะต้องแยกขยะให้ชัดเจน ไม่เช่นนั้น
จะต้องนำมาแยกกันที่หน้าโรงงานก่อน
ที่จะส่งเข้าเผา ก็จะมีขยะเหลือที่เผาไม่
ได้เกิดขึ้นอีก เทศบาลนครเชียงใหม่
หรือผู้รับจ้างเก็บขยะเอกชนอาจจะต้อง
รณรงค์ให้ชาวบ้านรู้จักแยกขยะ
เหมือนที่ชาวต่างประเทศบางเมืองเขา
ทำกัน

ของไหนที่สามารถนำไปซ่อมหรือ
ใช้ได้อีก ขยะไหนที่เผาได้ ขยะไหนที่จะ
เอาไปทำใหม่ได้อีก ขยะไหนที่จะต้อง
กลบฝัง ฯลฯ ซึ่งก็เป็นสิ่งที่ดีที่จะช่วย
ให้คนเชียงใหม่มี
วินัยในการทิ้งขยะ
มากขึ้น ผมว่ามันก็
มีประโยชน์ เพราะ
ขยะเมืองเชียงใหม่
ปัจจุบันที่บอกว่า
วันละ 200 ตันนั้น
จะรู้ชัดเจนเสียที่
ว่า ของอะไรที่เป็น
ประโยชน์อะไรที่ไม่
เป็นประโยชน์ คน
เราชอบทิ้งของที่มิ
ประโยชน์อยู่เรื่อย

ผลประโยชน์
ทั้งสองข้อนี้เป็นผล
ประโยชน์ที่ตกอยู่
กับส่วนรวม ไม่ได้
เกิดประโยชน์ส่วน
ตน แต่**ผลกระทบที่
เกิดขึ้นจากโรงงาน
กำจัดขยะด้วยถ่าน
ลิกไนต์แล้วได้ไฟ
ฟ้ามาใช้ นี่เป็นผล
กระทบส่วนบุคคล
เป็นสำคัญ**

อย่างแรกก็คือ
ความเดือดร้อนจาก
การขนส่งลิกไนต์
และขนส่งขยะ คง
จะต้องมีรถบรรทุก
วิ่งกันทั้งวันทั้งคืน
ถ้าทางเข้าโรงงาน
เป็นเส้นทางที่ผ่าน
หมู่บ้านก็เดือดร้อน

คือคิดใหม่ก็จะมีหมู่บ้านตามเข้าไป
สร้างริมสองข้างทาง พอมีคนอยู่มาก
ขึ้นก็เดือดร้อน ทั้งเสียง ทั้งฝุ่น และโอ
เสียง ความเดือดร้อนนี้เป็นความม
ร้อนส่วนบุคคล

ความเดือดร้อนจากการเผา ทั้ง
ขยะและลิกไนต์ จะเกิดไอน้ำ จะเกิด
สารพิษ จะเกิดกลิ่น **แม้ว่าการไฟฟ้า
ส่วนภูมิภาคจะบอกว่า โรงงานนี้ได้
ต้นแบบมาจากเมืองนอก และจะมี
สารพิษระคายเคืองปล่อยออกมา
น้อยที่สุด และได้ถูกกำจัดแล้วด้วยกรรมวิธี
ต่างๆ แต่ก็ยังมีเหลืออยู่ และโรงงานนี้
ตั้งอยู่ในเมืองไทย มีคนไทยคอยดูแล
หลายคนชาไม่คอยเชื่อมือคนไทย**

เท่าไรหรือ ในเรื่องความปลอดภัย

ความเดือดร้อนจากเสียงจาก
ความร้อนที่เกิดจากการเดินเครื่อง คงมี
ไม่มากนัก เพราะห่างจากหมู่บ้านอยู่พอ
สมควร แต่ผลกระทบต่อทุกอย่างเป็น
ผลที่กระทบต่อบุคคล และเป็นรูป
ธรรมชัดเจนมากกว่าผลดีที่จะเกิดกับ
ส่วนรวม ดังนั้น ชาวบ้านจึงคัดค้านไม่
ขึ้นด้วยการก่อสร้างครั้งนี้ แม้ว่าจะ
เป็นภาวพัฒนาไปในทางที่ดีและเกิดผล
ดีในภาพรวมก็ตาม

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ทำอะไร
กับชาวบ้านไปบ้างแล้ว **จะไม่มีการ
จัด แต่ที่แน่ๆ นั่นก็คือ ชาวบ้านชา
วใจเสียแล้วว่าไม่ต้องการให้สร้าง ก็คง
จะเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นยาก ยก
เว้นจะนำเสนอผลประโยชน์ให้อย่าง
จริงจัง เช่น รับคนในหมู่บ้านเป็น
พนักงานของ กฟภ. สร้างโรงเรียนให้
ลูกหลาน ให้ทุนการศึกษา ให้ใช้ไฟฟ้า
ฟรีหรือลดหย่อนให้ ฯลฯ**

ทั้งนี้ทั้งนั้น **การไฟฟ้าส่วนภูมิ
ภาคจะต้องลงไปจับปากกับชาว
บ้านว่าถ้าจะต้องสร้างจริงๆ เขาจะ
ทำอะไรตอบแทน** แล้วก็ให้สิ่งนั้นแก่
เขา จะต้องถามให้ชัดว่า ต้องการอะไร
อะไรจะได้อะไร อะไรคือผล
ประโยชน์ที่แท้จริงที่เขาต้องการ ผม
เชื่อว่า ตนเราต้องการผลประโยชน์ทั้ง
นั้น ไม่ใช่แค่เพียงการอนุรักษ์เท่านั้น

น่าจะลอง "ซื้อตัว" ผู้มีชาว
บ้านตัวจริง กันคู่สักครึ่ง สองว่ากัน
เป็นหลักๆ เลย **ผมเชื่อว่าชาวบ้าน
ชาวหางดงเอง ขนาดในสภาผู้แทนฯ
ยังมีมีการล้อมปีกกันลบลรบ**

5803

ข่าวจากสื่อมวลชน

ข่าวสังคม วันพฤหัสบดี ที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๓๘

..เอี่ยมขบวน..
☆ ประชามติ ☆
โดย... ..

แฉใจหรือ

ความขัดแย้งในเรื่องการสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะที่จะสร้างในเขตตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง และได้รับการต่อต้านอย่างหนักจากชาวบ้านทั้งเขตอำเภอหางดง และเขตอำเภอสันป่าคอง ซึ่งตนเองได้สรุปไปแล้วหลายครั้งหลายหน ทั้งการเข้ายื่นข้อเรียกร้องจากไหน ใครเป็นผู้หนุนหลังของปัญหา แม้กระทั่งวิธีทางแก้ปัญหานี้

ผมขอว่า ปัญหานี้เป็นปัญหามวลชน ซึ่งเกิดจากความไม่เรียกมันในคำสัญญาของรัฐ ซึ่งมีคำสัญญาไว้ที่แน่นอนไว้ไป โดยเฉพาะที่เขตอำเภอแม่เงา ซึ่งเป็นที่ตั้งโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากถ่านหิน เพราะได้รับสารพิษเล็ดลอดอย่างแน่ และที่แม่เงาที่เข้าก็ได้รับความอับชื้นไว้ตั้งแต่ต้นแล้วว่า

ไม่มีปัญหา

แต่ต่อหน้าเป็นการไปได้ระยะหนึ่ง ปัญหาที่โผล่มาให้เห็น ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ ตลอดถึงความปลอดภัยในชีวิตของชาวบ้านอาศัยกรณีโรงไฟฟ้าที่บ้านน้ำแพร่หางดงนี้ที่เรารู้กัน ถึงแม้ความจริงจะเป็นที่ทราบกันแล้ว **ปริมาณการใช้ถ่านหินที่เพื่อนาหารร่วมกับขยะนั้น**

ปริมาณการใช้ถ่านหินที่เพื่อนาหารร่วมกับขยะนั้น แต่เมื่อชาวบ้านเขาเห็นพิษของ "สารพิษ" จากโรงไฟฟ้า ก็ได้เคลื่อนหัวขบวนแล้ว

อะไรหรือไม่ดีไปไหนทั้งนั้น มีข้อกล่าวหาจากชาวบ้านน้ำแพร่ ว่าเขตหางดงในการประท้วงใหญ่ ๒ ครั้งที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าในการเกิดมีเหตุแต่ละครั้ง จะมีเกิดการเมืองบางคนบางหลังก็ตาม แต่นั่นก็มีได้หมายความว่า ชาวบ้านเขาเป็นท้าวไอ้ไม่มีการเมืองจึงงมงายได้ตลอดเวลา

ชาวบ้านเองเขาก็มีวิจารณ์ตามในระดับหนึ่ง ที่พอละมของเงินปัญหาได้เมื่อมีการเมืองเขาจากประกายไฟ และในแต่ละเรื่องก็ยากที่จะปฏิเสธได้จากทางการ ไม่ว่าหินของโรงไฟฟ้าที่แม่เงา ตำบลหรือถ่านหินจากขยะที่แม่เงาหรือที่สันทราย แต่แต่ละเรื่องนับเป็นบทเรียนที่ชาวบ้านเขาทำเองและนักการเมืองนำเสนอบ

แต่ถ้าปฏิเสธไม่ได้ใช่ไหมล่ะ ผมเองนั้นได้มีจุดยืนที่ชัดเจนตั้งแต่เห็นแล้วว่า ควรจะสร้างโรงไฟฟ้าอย่างไรบ้าง สืบเหตุที่มันได้ถ่านหินถ่านหินนี้หลายต่อหลายครั้งแล้ว และผมเองก็ได้เสนอทั้งโครงการเขียน และการชุกชุมกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแล้ว

ปัญหานี้เป็นปัญหามวลชนซึ่งเกิดจากการไม่เข้าใจถึงสมรรถนะของโรงงาน และไม่มั่นใจในคำสัญญาจากหน่วยงานของรัฐ การแก้ปัญหาจะเข้าต้องหาบทลงโทษประการเดียวเท่านั้น ทำอย่างไรให้ชาวบ้านเกิดความเข้าใจว่าโรงไฟฟ้าที่จะสร้างนี้ไม่มีปัญหาแน่ และคำสัญญาต่างๆ นั้นจะต้องมีที่ประกันที่ดีกว่าแก้ปัญหานี้

แต่ผมก็ไม่ได้ผล เพราะการไฟฟ้าเข้าไปดึงเงินแก่เปิดอกของมวลชนเท่านั้น นั่นคือไฟฟ้าวิฤตที่ที่จะรับหมากับสร้างหาผู้นำชุมชนไปปรึกษาต่างประเทศสักหนึ่ง เมื่อไม่ได้ผล ก็หันมาทบทวน ส.จ.

ไปดูงานอีก กลับมาแล้วก็ถึงหอสมุด มันก็ขอรวบงานเข้าไม่เข้าใจ
อยู่ดี

ก็คิดว่าวันนี้ก็จะพาดตะล่อนลงมาที่หัวอีก มันว่าไปลงของ
จริงให้เห็นที่อาจจะได้กลับมาเขียนพิพจน์ให้หน่อย

ดูอย่างไรก็ไม่เข้าใจ เพราะรวบงานเข้าก็ยอมรับไม่ได้อยู่ดี

ก็แก้ปัญหากันตรงจุดอย่างนี้ หากหน้าก็ควรใส่ตัวกรองบ้าง

ประชุม ถิจิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เสียงใหม่

ประจำวัน ที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2538

ท่ามกลางศึกหาเสียงนี้เอง มีอบด้านโรงงานกำจัดขยะ ก็แสดงตัวตนอีกหน หนักหนา
สาหัสขนาด นอม.ทางตงเกือบเสียผู้เสียคน ฝีมือมือบี่ใคร
เป็นใครทำอะไร เขาสืบรู้กันเรียบร้อยแล้ว.....★★ ก็ได้แต่
เดือน ใครบางคนเท่รุ่งหวังประโยชน์จากมือบ ให้อู่ว ใ
วิธีหาเสียงสกปรกอย่างนี้ ไม่มีประโยชน์ต่อบ้านเมืองแม่แต่
น้อย.....★★ คนที่คิดจะเป็น ผู้แทนประชาชน ไม่เพียงแต่
ต้องไม่ปิดหูปิดตาประชาชนเท่านั้น การกิจสำคัญอีก
ประการของท่านก็คือ ให้อ้อมลที่ถูกต้องเป็นจริงและเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย
.....★★ แน่นอน “ขยะ” ย่อมไม่มีใครสักคนอยากจะทำไว้ในบ้านหรือหน้าบ้าน
แต่ทุกคนก็ย่อมต้องมีหน้าที่ช่วยกันกำจัด เพราะถ้าไม่เช่นนั้น พวกเราทั้งหมด
จะจมกองขยะตาย หากไม่ทำลายโดยเทคโนโลยีอันสมบูรณ์ ขยะย่อมเป็นบ่อ
เกิดของโรคร้ายนานา แต่หากช่วยกันกำจัด เราทั้งหมดอยู่รอดปลอดภัย
ร่วมกัน.....★★ เขียนมาถึงตรงนี้แม้จะเห็นใจ ไฟฟ้าภูมิภาค (อยู่บ้าง) แต่ก็
อยากจะตำหนิ การทำงานของหน่วยงาน ซึ่งทำงานกันแบบ ไม่
สอดคล้องกับสภาพการณ์ ทำงานช้าเกินไปจนประชาชนเป้าหมาย ไปรับ
อ้อมลอันมาจนล้นแปร์ ปฏิเสธอ้อมลจากพวกท่านโดยสิ้นเชิง.....★★ งาน
แบบนี้่าจะมี การวางแผนล่วงหน้าหลาย-หลายปี เข้าไปคลุกคลีในพื้นที่
ก่อนหน้าไม่นาน-นาน ประชาชนไม่เหมือนข้าราชการ (รัฐวิสาหกิจ) บอกอะไรสั่ง
อะไรก็ทำตามคำสั่งโดยตุษฎี.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6500

ข่าวจากสื่อมวลชน

กรุงเทพธุรกิจ

วันพฤหัสบดีที่ 7 กันยายน พ.ศ.2538

สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

มาตรการป้องกันความขัดแย้ง

กิ่งอ๋ เล่าียง

พ บัญชีปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐและประชาชนดูเหมือนว่าจะทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของการปิดกั้นข้อมูลข่าวสารจากทางราชการในโครงการใหญ่ๆ ที่รัฐบาลบังคับเซ็นสัญญาโดยไม่มีการบอกกล่าวเจ้าของประเทศเลยว่า เขาจะได้รับอะไรบ้างจากการกระทำของรัฐ

โครงการแล้วโครงการเล่า ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทาสจากโครงการทางด่วนตอนเมืองโบลีลเวก กระทั่งต้องทบทวนสัญญาหลักสัญญาแก่ศึกษาและประชาชนต้องออกมาสำแดงพลังคัดค้าน โครงการสร้างโรงไฟฟ้าจากพลังขยะที่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่ ที่นายเกียรติชัย ชัยเขาวรัตน์ รัฐมนตรีช่วยฯ รมว.ท.ส.เชียงใหม่ พรรคความหวังใหม่ถูกโยนยาป่า เมื่อเข้าไปเจรจากับชาวบ้านถึงความจำเป็นในการสร้างโรงไฟฟ้าดังกล่าว จนทำให้ชาวบ้านรู้สึกได้ว่า ส.ส.ผู้ที่เขาคัดค้านเข้าไปเป็นปากเป็นเสียงในเสนาสนั้น ไม่ได้ทำงานเพื่อสนองตอบความต้องการของเขาเหล่านี้เอย่างแท้จริง แม้ นายเกียรติชัยจะ

ยืนยันว่า พร้อมที่จะเข้าข้างชาวบ้านก็ตาม แต่ยังไม่ได้หมายความว่า การสร้างโรงไฟฟ้าหลังความร้อนจะยุติ ทั้งนี้ที่ความคับหน้าของโครงการที่ปรากฏ คือ โครงการดังกล่าวยังไม่ได้มีการทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมนอกจากนี้ การเซ็นสัญญากระหว่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและบริษัท KVAERNER ENVIRONMENTAL POWER ประเทศสวีเดน ที่ผ่านมาประชาชนเจ้าของพื้นที่ไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือแทบไม่รู้เลยว่า โครงการดังกล่าวจะเกิดผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของตนแ่งอย่างไรรึบ้าง

อย่างไรก็ดี หากจะว่าไปแล้ว จากโครงการรถไฟฟ้ามหานคร-โครงการกำจัดขยะด้วยพลัง ความร้อนจากถ่านหิน จุดที่เป็นประเด็นที่ควรนำมาพิจารณา คือ โครงการข้างต้นไม่มีการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะอย่างแท้จริงในหลายๆ ด้าน ทั้งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต และโครงการของรัฐ หลายๆ โครงการมักดำเนินการสร้างไปก่อน แล้วจึงจัดทำรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายหลัง

ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริง ประชาชนควรจะมิตีสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ซึ่งอันนี้ อาจถือได้ว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย และแม้ว่า ประเทศไทยจะมีการเลือกตั้งซึ่งว่า

เป็นการปกครองตามระบอบดังกล่าว
ปฏิบัติไม่ได้เช่นกันว่า ระบบที่มีอยู่ไม่มี
เข้มแข็งพอเพียงที่จะนำไปสู่อำนาจการ
องของประชาชนและรัฐ

ตรงข้ามระบบดังกล่าวกลับทำให้สิทธิ
ประชาชนเชิงรุกเรียกขานว่าเสียงสวรรค์
ทางเผด็จการ เมืองหรือรัฐถูกไว้แต่ฝ่าย
ว จนเป็นเหตุให้เกิดพลังงานนอกสภา
มากอดกัน ด้วยเหตุนี้ ณ ห้องประชุมศูนย์
วิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย
กมลสิทธิ์เสรีภาพของประชาชน (ส.ส.ส.)
จัดสัมมนา ระดมความคิดเห็น

กฎหมายรับรองสิทธิของประชาชนใน
...รับข้อมูลข่าวสารของทางราชการ" เมื่อ
ที่ 3 กันยายน ที่ผ่านมา

รศ.สุริชัย หวันแก้ว ประธานคณะ
กรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (กพป.)
รับแจ้งความสำคัญ ของการประกันสิทธิการ
รับข้อมูลข่าวสารกับการพัฒนาสังคม

ด้วยกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม
จะ ควบคู่กับที่รัฐบาลกำลังจะเร่งปฏิรูปการ
เมือง จึงเป็นการดียิ่งหากรัฐบาลจะให้ความ
ใส่ใจเรื่องสิทธิการรับข่าวสารของประชาชน
อันเป็นหนึ่งในการปฏิรูปการเมือง ทั้งนี้เพื่อให้
สังคมก้าวไกลและเกิดการร่วมกันและพิสูจน์ว่า
สังคมไทยจะสามารถนำปัญหาที่เกิดขึ้นอย่าง
เป็นรูปธรรม มาพิจารณาอย่างเป็นนามธรรม
กฎหมาย) ได้ หรือไม่

อ.เอียรชัย ณ นคร นักวิชาการด้าน
กฎหมาย จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
(มสธ.) กล่าวว่า ในสังคมการเมืองตาม
ระบอบประชาธิปไตยแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะ
ต้องมีกฎหมายรับรองสิทธิในการรับรู้ข้อมูล
ข่าวสารของประชาชน ดังเช่น ในประเทศที่
พัฒนาแล้วทั้งหลาย ซึ่งที่ถูกต้องข้อมูลทาง
ราชการนั้น จะต้องเป็นไปในลักษณะเปิดเผย
เพื่อให้ประชาชนสามารถรับรู้ และตรวจสอบ
กิจการเมืองได้ โดยอาจจะมิข้อยกเว้นบ้างใน
บางกรณี แต่ทั้งนี้จะต้องเปิดโอกาสให้
ประชาชนสามารถที่จะได้เข้าถึงข้อมูลความ
ลับนั้นได้ ไม่ใช่ปิดลับโดยไม่ได้รับคำอธิบาย

อาจารย์เอียรชัย กล่าวอีกว่าในกรณี
ที่เป็นข้อมูลลับของทางราชการทหารแล้ว ถึง
แม้ในบางประเด็น อาจจะไม่สามารถเปิดเผย
ได้ก็จริง แต่ก็ต้องมีภาระแจ้งเหตุผลที่ชัดเจน
ในการปิดบังข้อมูลนั้นให้ประชาชนคลาย
ข้อสงสัยได้ ซึ่งถ้าหาก พ.ร.บ. ข่าวสาร ถูกนำ

มาใช้แล้ว ปัญหาข้อพิพาทในการเซ็นสัญญาว่า
จ้างบริษัทเอกชนในอันที่จะพัฒนาประเทศจะ
ไม่เกิดขึ้นให้ต้องพิจารณาถึงความย้อนหลัง
เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ขณะเดียวกัน

ประโยชน์ที่จะได้รับก็คือ อนุชนรุ่นหลังจะ
สามารถนำข้อมูลดังกล่าวในอดีตมาศึกษาได้
"อย่างไรก็ตาม ผมไม่ยกย่องความหวัง
กับการเมืองมากนัก ทั้งนี้จากการประมวล
ความเห็นในการสัมมนาที่ผ่านมา จะมีเฉพาะ
กระทรวงศึกษาธิการเท่านั้นที่เห็นชอบด้วย
สำหรับกระทรวงอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงมหาดไทย
จะคัดค้านเป็นพิเศษ โดยอ้างเหตุผลทางด้าน
ความมั่นคง ซึ่งผมถือว่าเป็นคนละประเด็นกับ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ ที่ให้มีข้อยกเว้น โดยมี
หลักการแต่ประชาชนต้องมีสิทธิรับรู้ตามเหตุ
ผลนั้น"

นักวิชาการจากมสธ. ให้ความเห็นว่า
อย่างไรก็ตาม ไม่ต้องการให้ประชาชนฝาก
ความหวังไว้กับกฎหมายฉบับนี้มากนัก
เนื่องเพราะร่างกฎหมายสิทธิการรับรู้ข้อมูล
ข่าวสารของราชการ เป็นเพียงตัว เสริมสิทธิ
ขั้นพื้นฐานของประชาชนเท่านั้น และกฎหมาย
ที่มีอยู่แต่ละฉบับก็จะมีเนื้อหาเชื่อมโยงเสริม
ข้อบกพร่องของกันและกันในกฎหมายที่มี
อยู่แล้ว

สำหรับข้อมูลที่ดีว่าเป็นความลับทาง
ราชการทุกประเภทก็จำเป็นต้องเปิดเผยด้วย
เช่นกัน แต่ทั้งนี้ต้องกำหนดระยะเวลาในการ
เปิดเผยด้วย เช่น จะปกปิดข้อมูลได้นาน
เท่าไรจึงจะสามารถนำข้อมูลมาเปิดเผยได้
โดยต้องกำหนดกลไกซึ่งอาจเป็นตัวองค์กร
หรือบุคคลในการชี้ขาดด้วย ซึ่งหากมีกระนา
กฎหมายฉบับนี้มาใช้จริงๆ ก็จะทำให้เกิดการ
ถ่วงดุลอำนาจระหว่างประชาชน-รัฐและ
นักการเมือง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

"ราชการจะเป็นตัวถ่วงดุลนักการเมือง
โดยประชาชนจะเป็นผู้ตรวจสอบอีกครั้ง
หนึ่ง เพราะอดีตที่ผ่านมา ความลับไม่ได้
อยู่ที่ตัวหนังสือที่เขียนไว้ในกฎหมาย
แต่ประเด็นอยู่ที่ประชาชนไม่สามารถเข้าไป
ควบคุมตัวกฎหมายและการบังคับใช้ ได้
เท่านั้น และในส่วนของผู้ที่รู้หรือจะ
อธิบายให้ประชาชนเข้าใจ ในโครงการที่
หน่วยของงาน ตัดสินใจในอนุมัติหรือ
กระทำไปแล้วว่าจะเกิดผลดีผลเสียได้
อย่างไรบ้าง"

ธีระ รั้งสิวัตนะ ผอ.กองกฎหมายและ
ระเบียบกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายก
รัฐมนตรี กล่าวว่า แม้ร่าง พ.ร.บ. สิทธิรับ
รู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน จะเป็น
ประโยชน์ในแง่ของสิทธิเสรีภาพของ
ประชาชน ในขณะเดียวกัน สิ่งที่จะต้อง
พิจารณาถึงข้อจำกัดของผู้ที่รับรู้ข้อมูลนั้น
ว่าสมควรหรือไม่ที่จะนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

ซึ่งถ้าจะพิจารณาว่าร่าง พ.ร.บ. นี้จะเป็น
ประโยชน์ใช้ในการตรวจสอบนักการเมืองแล้ว
นั้น ตนก็เห็นว่าดี แต่จะต้องมีการแก้ไข
กฎหมายฉบับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้สามารถไป
ในแนวทางเดียวกันด้วยก็จะเป็นการดี
อีกในแง่ไม่ขัดแย้งร่างกฎหมายที่
เข้าไปใหม่ จะเป็นร่างของใครระหว่างพลัง
ธรรม หรือกลุ่มอื่นๆ ใดๆก็ตาม ร่าง
กฎหมายดังกล่าวยังมีจุดอ่อนที่เปิดเผยให้คน
ทำงานภาคนี้ในการขายข่าวที่เป็น ความลับซึ่ง
เป็นการประพฤติมิชอบ ดังนั้นจะต้องดำเนินการ
แก้ไขกฎระเบียบให้สอดคล้องกับร่าง
กฎหมายพร้อมกันไปด้วย นายธีระกล่าว

สุชาติพิทย อธิการและ
สื่อมวลชนอิสระ ได้ให้มุมมองในฐานะ
สื่อมวลชนว่า กฎหมายรับรองสิทธิของ
ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลของราชการ นอก
จากจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อประชาชนแล้ว
ทั้งรัฐบาลและฝ่ายค้านก็ได้ประโยชน์จาก
พ.ร.บ. ดังกล่าวเช่นกัน หากวินโดว์รัฐบาล
ต้องกลับไปเป็นฝ่ายค้าน เพราะข้อมูลที่ได้มา
จะตรวจสอบได้ตลอดเวลานี้

หลาย เรื่องที่เกิดขึ้น ทั้งโครงการ
ดอนเมืองโทลล์เวย์ เขื่อนปากมูล ฯลฯ เห็น
เห็นประชาชนถูกปิดปากมาก โดยส่วนตัวแล้ว
เชื่อว่าคนไทยไม่ใช้คนล้มอะไรง่าย แต่เขาถูก
บังคับให้ล้ม เนื่องจากไม่รู้ข้อมูล พ.ร.บ. นี้จึง
เป็นโครงสร้างที่สำคัญ เพราะเป็นหลักประกัน
สำหรับการฟื้นฟูประชาชนไทยไป
สู่ประชาชน

อาจารย์สุชาติพิทย กล่าวไว้ เคยมี
ผู้กล่าวไว้ว่า สำหรับรัฐบาลชุดนี้ถ้าภาคธุรกิจ
จะอยู่ได้จะต้องมี Contact กับรัฐบาลเท่านั้น
จุดนี้แสดงให้เห็นว่าทางธุรกิจเองก็ต้องปรับ
ตัวและให้ความสนใจกฎหมายฉบับนี้ เพราะ
พวกเขามองว่ามีเพียงนักการเมืองที่ไว้ใจจะมี
โครงการหรือจะมีงานอะไรบางอย่างที่ต้องผ่าน
ความรับผิดชอบของตนเอง แล้วนำไปต่อเรื่อง
กับภาคธุรกิจ ทำให้ผู้ลงทุนไม่ได้รับผล

ประโยชน์โดยตรง หากเปิดเผยข้อมูลอย่างเสรี
ก็จะทำให้เกิดการเผชิญหน้ากันทุกฝ่าย และ
ให้ทุกอย่างโปร่งใสด้วย

ไม่ว่าร่างกฎหมายรับรองสิทธิของ
ประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จะเกิด
ขึ้นมาด้วยความพยายามต้องการเอาหน้า
ของนักการเมืองหรือไม่ก็ตาม ไม่ใช่เรื่อง
สำคัญ แต่ที่แน่ๆ คือ กฎหมายฉบับนี้หน้าจะ
เป็นเครื่องมือหนึ่ง ที่ประชาชนจะใช้ตรวจสอบ
สอบความโปร่งใสในการทำงานของรัฐและ
นักการเมืองได้ เพื่อลดความขัดแย้งที่กำลัง
เกิดขึ้นในสังคมยุคข่าวสารข้อมูลได้อย่างดี

ฉบับนี้วิทยบริการ
งกรณ์มหาวิทยาลัย

7 5 9 2

ข่าวจากสื่อมวลชน

มติชน 15 S.A. 2538

พาน
พญาทอง

● จบไปแล้วรายการตั้ง
 โรงไฟฟ้าขยะ หางดง จ.เชียงใหม่ แต่ก็สื่ออาการ มั่ว เหมือนกัน เกียรติชัย
 ชัยเชาวรัตน์ รมช.มท.บอกว่าสัญญาเดิมที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเจ้าของโครงการทำ
 ไว้ชัดกับมติ ครม. ...เอา! แล้วก็แปลกปล่อยให้ชาวบ้านประท้วงมาตั้งนานกว่าจะรู
 ะไรเป็นอะไร?... ● ยิ่งมาฟังดู ยิ่งพันธ์ มนะสิการ รว.วิทยาศาสตร์ฯ บอกว่าถ้า
 จะหาที่ใหม่สร้างห่างจากที่เดิม 6-7 กม. ไม่จำเป็นต้องทำรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
 ล้อมชั้นใหม่ พาน พญาทอง รู้สึก มีเงิน เพราะขัดแย้งกับคำพูดของ ศักดิ์สิทธิ์ ตรี
 เดช รองเลขาฯ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ระบุชัด สถานที่แห่งใหม่ที่ก่อ
 สร้างนั้นต้องศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย ตามข้อกำหนด สิ่งแวดล้อมฉบับปี
 2535... ● ความเลวร้ายในสภาพแวดล้อมของเมืองไทยขณะนี้ พาน พญาทอง ยืนยัน
ว่า จำเป็นต้องแก้ไขด้วยการหากติกาใหม่ๆ เข้ามาจับ จะเอาแค่วิทยาศาสตร์อย่าง
เดียวเห็นจะไม่พอ ต้องคำนึงเรื่องของนิเวศวิทยา สภาพสังคม เศรษฐกิจและวัฒน
ธรรมในพื้นที่นั้นๆ ด้วย... ● ยกตัวอย่างเห็นชัดๆ กรณี หางดง ชาวบ้านไม่ต้องการ
เพราะอะไร ก็รู้กันอยู่ พื้นที่ตรงนั้นราคาตารางวาละเท่าไร ..ถ้าชาวบ้านถามกลับ
ไปที่ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคว่า หากเอากองขยะมากองๆ ทั้งไว้ ไกลๆ ที่ดิน
ท่านจะยอมหรือ?... ● เมื่อเกิดประเด็นนี้ รัฐบาลต้องคิด วิธีอื่นที่ทำให้ชาวบ้านพอใจ-

การไฟฟ้าฯ ได้ประโยชน์ให้รอบด้าน ...จ่ายค่าชดเชยสิ่งที่พวกเขาสูญเสียให้สมน้ำสมเนื้อได้หรือไม่? หรือเป็นไปได้ก็ต้องกำหนดไปเลยให้คนรอบๆ โรงไฟฟ้าไม่ต้องเสียค่าไฟ หรือเงื่อนไขอื่นๆ อย่างที่ อาจารย์ปริญา นูตาลัย แห่งสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย เสนอเอาไว้ว่าจะเข้าท่า...หรือไม่ก็ต้องคิดไปถึงต้นตอ...เก็บภาษีคนเชียงใหม่ให้แพงขึ้นฐานทำให้เกิดกองขยะมากขึ้นจนต้องหาที่กำจัด...●

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข่าวจากสื่อมวลชน

ข่าวสด 28 S.A. 2520 ๕๓/๑๖

ทางดงรำลึกปี ล้มโรงไฟฟ้าขะ

เปิด 'อนุสาวรีย์ฯ' ชัชชนะประชาชน

ชาวทางดงรำลึกชัชชนะล้ม 'โรงไฟ
ฟ้าขะลิกไนต์' จัดงานวันครบ 1 ปีที่
รัฐบาลระงับโครงการโรงไฟฟ้ามหา
ภัย เปิดอนุสาวรีย์

เพื่อสิทธิชุมชนอย่างใหญ่ เป็นความภาคภูมิใจของ
ชาวบ้าน 5 ตำบลจับมือกันต่อสู้จนได้รับชัยชนะ ระบุที่
ผ่านมามีชาวต่างประเทศมาศึกษาดูงานวิธีสู้อย่างกล้า
หลาย งานวันนี้เพื่อให้ชุมชนอื่นๆ ได้ใช้เป็นตัวอย่างใน
การต่อสู้ความไม่ชอบมาพากลของโครงการรัฐบาลแล้ว
ได้รับชัยชนะ

ชาวทางดงรวมตัวจัดงาน 1 ปีชัยชนะของชุมชนล้ม

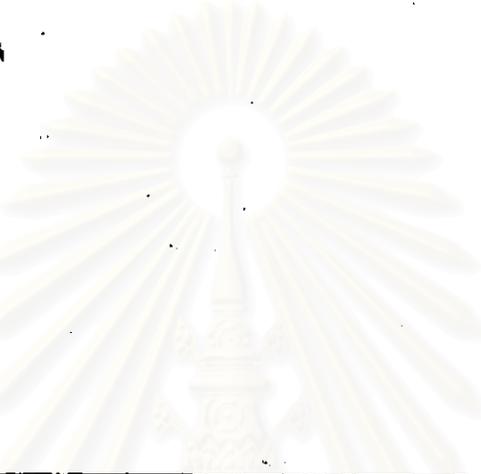
โครงการโรงไฟฟ้าพลังขะอันอ้อถาว โดยเมื่อเวลา
08.00 น. วันที่ 28 ธ.ค. ที่บริเวณหน้าโรงเรียนบ้านปง
อ.ทางดง จ.เชียงใหม่ มีตัวแทนคณะกรรมการประสาน
งานประชาชนเพื่อท้องถิ่น(ต.ป.ถ.) อ.ทางดง คณะ
กรรมการเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรภาคเหนือ และชาว
บ้านจำนวน 200 คน พร้อมใจกันทำพิธีเปิดอนุสาวรีย์
และจัดงานครบรอบ 1 ปีที่กรม.มิมติให้ระงับการก่อสร้าง
โรงงานไฟฟ้าขะลิกไนต์ ที่อ.ทางดง และถือเป็น
วันสิทธิชุมชน

ตัวแทนชาวบ้านเปิดเผยว่า การจัดงานครั้งนี้มีวัตถุประสงค์
ประสงค์เพื่อรำลึกถึงการต่อสู้ของประชาชนชาวอ.ทาง
ดง จำนวน 5 ตำบลที่ร่วมมือกันเพื่อรักษาสีเขียวของชุมชนไว้
เพราะโรงงานไฟฟ้าดังกล่าวมีการประกาศไว้แล้ว
ว่าจะสร้างที่ไหนให้ประกาศตรงนั้นเป็นเขตควบคุม
มลพิษทันที เพราะมีสารอันตรายที่อาจรั่วไหลและก่อให้เกิด
มลภาวะเป็นอันตรายต่อมนุษย์ พืช และสัตว์ได้

โดยตลอดช่วงเวลา 9 เดือนของการต่อสู้ของประ
ชนในปี 2538 กว่าจะได้รับชัยชนะครั้งนั้น ถือเป็นบท
เรียนสำคัญให้กับคนทั่วประเทศ และกรณีนี้ค้างประ

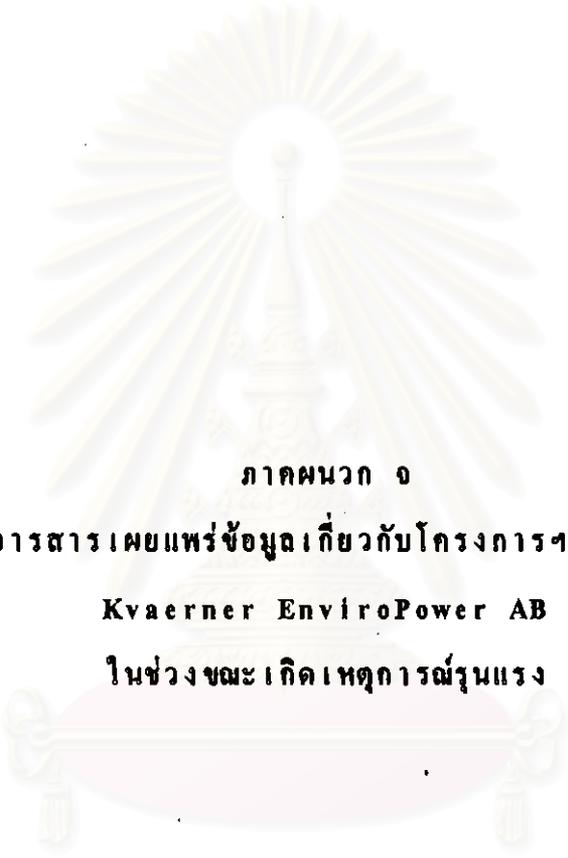
เทศมาของดูงานและเขียนเขียนชาวบ้านอยู่เสมอ เพราะ
คดีการเห็นรู้เบื้องหลังวิธีการรวมพลังต่อสู้ของประชา
ชนกับอำนาจรัฐอย่างสันติวิธี จึงถือว่าชาว.ทางดงเป็น
นักสู้ที่แท้จริง จึงตกลงให้มีการจัดสร้างอนุสาวรีย์เพื่อ
ลือชื่อบุคคลเป็นแห่งแรกในประเทศไทย เพื่อเป็นอนุ
สรณ์เตือนใจแก่เยาวชนรุ่นหลังให้ระลึกถึงลือชื่อบุคคล
จึงรัฐต้องรับฟัง

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า นอกจากทำพิธีเปิดอนุสาวรีย์
เพื่อลือชื่อบุคคลแล้ว ยังมีการจัดทำวิดีโอเทปประมวล
ภาพเหตุการณ์ทั้งหมดในการต่อสู้กับโรงงานไฟฟ้ามหา
ชัย และมีการจัดทำหนังสือชื่อ "บทเรียนจากโรงงานไฟ
ฟ้างะ-ลือชื่อบุคคล" โดยจำหน่ายราคาพิเศษ และในวัน
เดียวกันเมื่อเวลา 10.00 น. มีพระสงฆ์สวดพุทธมนต์
หลังจากนั้นมีการจัดเวทีอภิปรายและสรุปบทเรียนเกี่ยว
กับการต่อต้านประสบผลสำเร็จ ส่วนช่วงเย็นของวัน
เดียวกันมีการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์วันลือชื่อบุคคลขึ้น
พร้อมกันนั้นมีการจัดนิทรรศการให้ข้อมูลเกี่ยวกับชาว
สาวของหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ เผยแพร่ให้ประชาชน
ได้ศึกษาและมีการแจกเอกสารจดหมายเปิดผนึกถึงชาว
อ.จอมทอง และอ.แม่แจ่มอีกด้วย

🏠 **รำลึก - กลุ่มชาว**
บ้านอ.ทางดง จ.เชียงใหม่
จัดงานวันครบรอบ 1 ปีที่
รัฐบาลประกาศล้มโครงการ
โรงไฟฟ้าพลังขยะ โดยสร้าง
อนุสาวรีย์ "ลือชื่อบุคคลทาง
ดง" (รูปเล็ก) เพื่อรำลึกถึง
ชัยชนะในการต่อสู้ของชาว
บ้านที่ผ่านมา เมื่อวันที่ 26
ธ.ค.

าร
ยาลัย

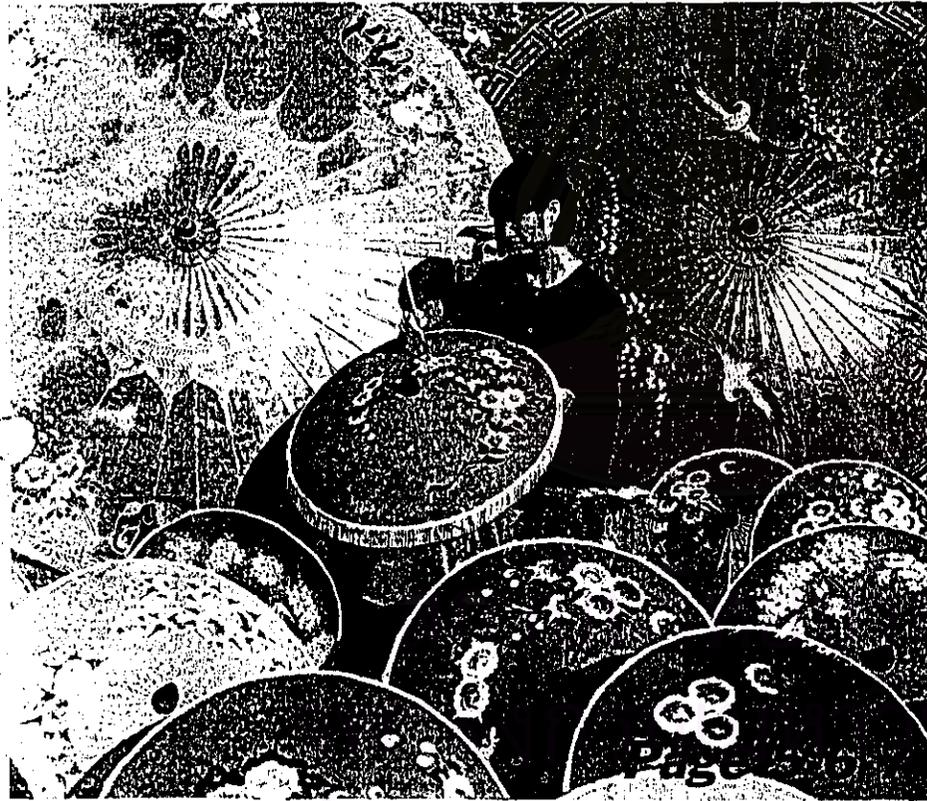

ภาคผนวก ง
วารสารเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการฯ ของ
Kvaerner EnviroPower AB
ในช่วงขณะเกิดเหตุการณ์รุนแรง

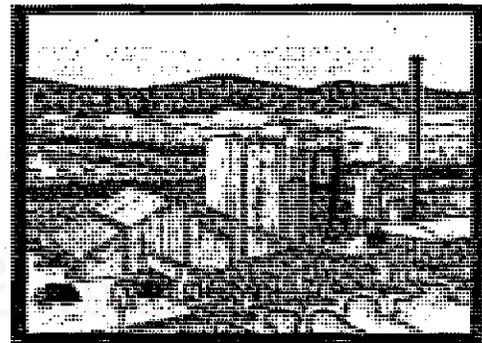
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Breakthrough in southeast Asia:

Waste-to-Energy plant for northern Thailand

Read all about the new refuse burning plant in Chiang Mai. A project that is a part of the Royal Jubilee.

Light-off in Fayetteville

Page 2

Full-scale research

Page 8-9

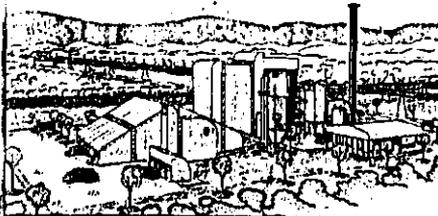
SPECIAL

State-of-the-art for waste firing

Page 10-16

WTE plant, Chiang Mai, Thailand

Boiler type: Circulating fluidized bed boiler (CFB) with advanced combustion zone (ACZ)
Output: 20 MWe
Fuel: Municipal solid waste (MSW) and lignite
Max. capacity: 160,000 tonnes/year of MSW
Air pollution control: Furnace limestone injection and dry flue gas cleaning based on hydrated lime and activated carbon and a fabric filter baghouse.
Customer: Provincial Electricity Authority (PEA)
Contract value: SEK425 million (\$ 69 million)
Commercial operation: July 1997

Theme:

Chiang Mai

Breakthrough in Southeast Asia:

Kvaerner

EnviroPower to build

**Thailand's first modern
refuse-burning plant**

Kvaerner EnviroPower of Sweden has achieved a notable breakthrough in waste-to-energy (WTE) technology in Southeast Asia. In the face of international competition, the company has secured the contract to build Thailand's first modern WTE plant near the city of Chiang Mai. Apart from contributing ViewPoint 4

substantially to a better environment, the facility will generate 20 MW of net electricity.

The plant will burn 100,000 tonnes/year of Municipal Solid Waste (MSW) from Chiang Mai, together with the same quantity of lignite. Maximum capacity will be approx. 160,000 tonnes of refuse annually which, will be

sufficient to meet requirements for the next 15-20 years. The customer is the Provincial Electricity Authority (PEA) and the order is worth about SEK425 million (\$60 million).

The plant will be built near Chiang Mai, Thailand's second largest city, located in the north of the country. At present, Chiang Mai does not have an efficient refuse handling system. Most waste is dumped on landfills or, even worse, burned in residents' back yards. The WtE plant will be the first of its kind to be built in the country and it is estimated that thirty such facilities are needed to deal with the nation's refuse problems in the long term.

"The need for such facilities in Thailand - and in the region as a whole - makes the contract a highly significant breakthrough, creating major opportunities for

modern waste-to-energy technology, especially for Kvaerner EnviroPower," comments Project Manager Per Zachau.

Latest technology

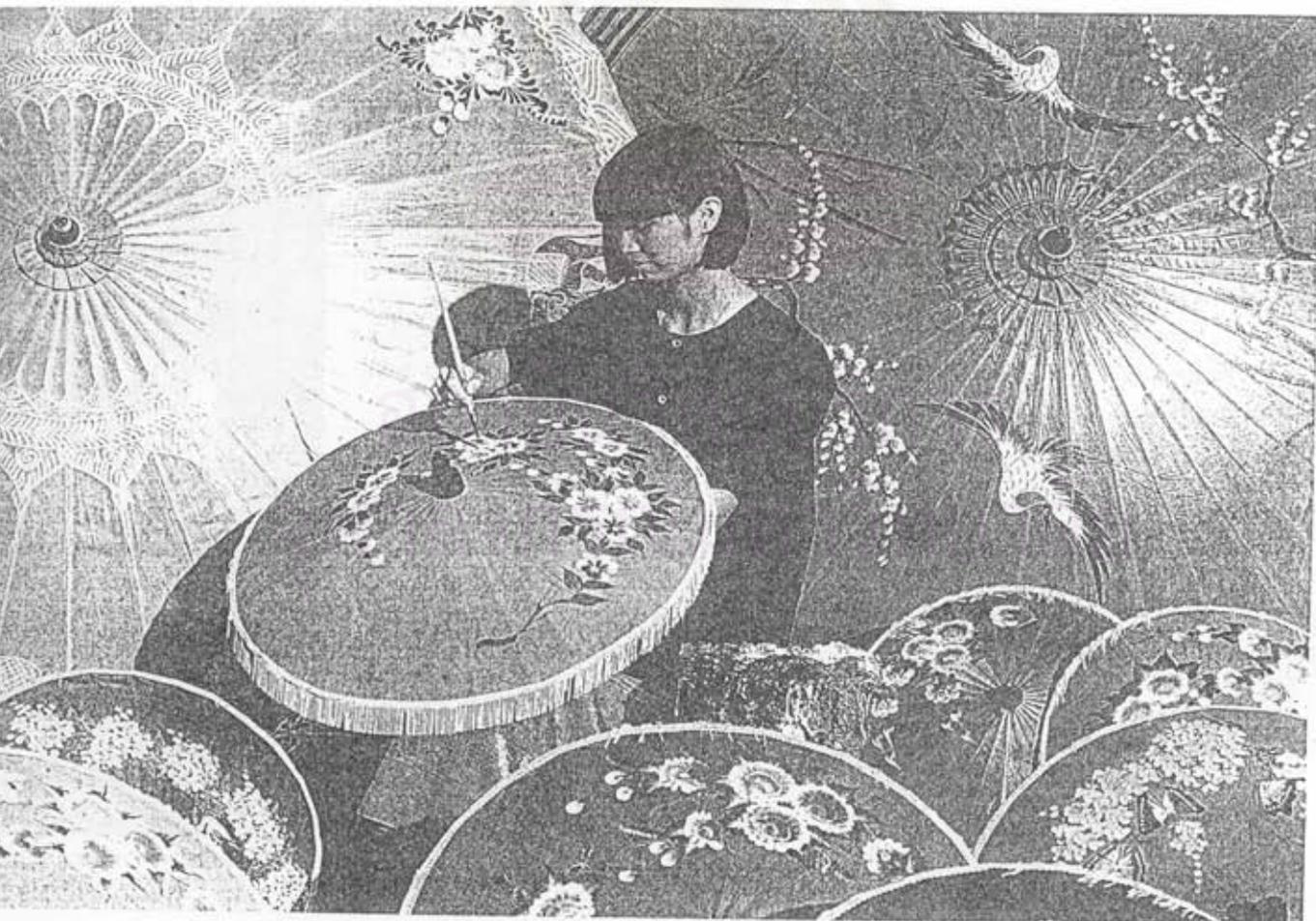
The Chiang Mai plant will be based on Kvaerner EnviroPower's latest technology. The boiler will be a circulating fluidized bed (CFB) with an advanced combustion zone (ACZ) and water-cooled cyclones. The unit will also be equipped with dry flue gas cleaning with hydrated lime and activated carbon injection, together with furnace limestone injection to reduce sulphur emissions.

The plant will comply with EU emission standards for refuse-burning plants and will be well within the corresponding limits for coal-fired installations.

The low emission levels are important; the plant is to be built

mainly for environmental reasons to deal with the refuse problem. An extensive information programme has been launched to the public with the objective to give a true picture of the environmental performance and

consequences of the plant. This has been particularly important as people in the area have had experience from a partly old lignite fired power station with insufficient sulfur and nitrogen oxide reduction.

Fuel Refuse, Lignite

At initial stage, the CFB will be fired with domestic refuse and lignite each in quantities of about 130,000 tonnes and 100,000 tonnes annually. In energy terms, this corresponds to 30% RDF and 70% lignite. The raw waste obtained from the city of Chiang Mai will be delivered to the plant where bulky, uncomustable material as well as ferrous material will be separated prior to combustion. The maximum refuse capacity of the plant will be 20 tonnes/h or 160,000 tonnes/year; however, it is estimated that it will take 15-20 years before quantities of this order are being processed.

Project consortium

The plant will be owned and operated by Provincial Electricity Authority (PEA), which is responsible for electric power distribution in Thailand (with the exception of Bangkok). The contract is worth about SEK425 million (\$60 million).

Kvaerner EnviroPower has selected Balfour Beatty, a UK company with extensive experience in Thailand, as contractor for buildings, turbine, electrical equipment and installation services.

Technology²⁰⁵ transfer for Chiang Mai

A reciprocal purchase clause is not unusual in international contracts involving national governments. However, in this case, Kvaerner EnviroPower and the Thai Government have agreed on a different reciprocal arrangement – the establishment of a technology transfer scheme between the University of Umeå in Sweden and the University of Chiang Mai. Under the terms of the agreement, an emission technology research centre will be built up in Chiang Mai, with the aim of making the Thai institution the leader in the field in this part of the world.

A number of Thai research scientists, including a professor specialising in environmental engineering, will be trained in Umeå, while Swedish researchers will visit Chiang Mai to assist in starting up a laboratory for sampling analysis.

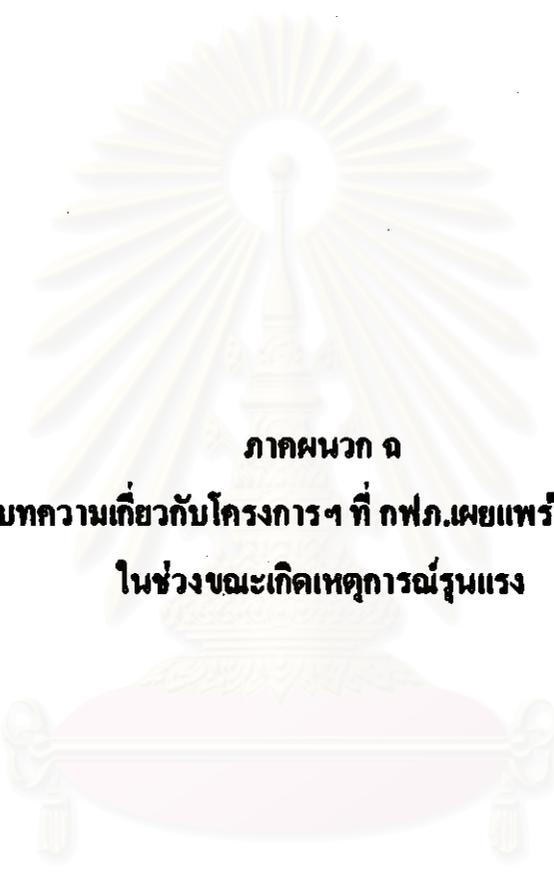
To facilitate field measurements, for the new plant as well as for existing coal-fired power plants, Kvaerner EnviroPower will contribute to the purchase of mobile test stations for measuring NO, SO₂ CO, CO₂ and dioxins.

King of Thailand celebrates 50 years as Regent

His Majesty,

King Bhumibol Adulyadej will celebrate the 50th Jubilee of his regency in 1996 and the Chiang Mai plant is a part of the celebrations.

ภาคผนวก ฉ
ตัวอย่างบทความเกี่ยวกับโครงการฯ ที่ กฟภ.เผยแพร่ในหนังสือพิมพ์
ในช่วงขณะเกิดเหตุการณ์รุนแรง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โรงไฟฟ้าหลังความร้อนเพื่อสิ่งแวดล้อมจังหวัด เชียงใหม่

ขยะ ของเสียจากน้ำมือมนุษย์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมไทยขณะนี้ การหาที่ทิ้งขยะ เป็นเรื่องยากขึ้นทุกวัน เนื่องจากราคาที่ดินที่ถีบตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะตามชุมชนเมือง ขยะจากครัวเรือนใหญ่จะถูกนำไปทิ้งในถังขยะ เพื่อรอการจัดเก็บจากเทศบาล ขยะอีกส่วนหนึ่งมาจากประชาชนในชนบท มีการนำไปกำจัดด้วยวิธีเผากลางแจ้งและฝังกลบ โดยหารู้ไม่ว่า จะก่อให้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์แพร่กระจายสู่อากาศ ตัวการเกิดก๊าซมีเทนช่วยเร่งให้เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก (Greenhouse Effect) สำหรับพลาสติกเมื่อเผาแล้วจะทำให้เกิดสารพิษแพร่กระจายออกมาเช่นกัน

นครเชียงใหม่ เมืองท่องเที่ยวของประเทศไทยที่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วโลก แต่ในขณะนี้กำลังประสบกับปัญหาขยะล้นเมือง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนประชาชนในพื้นที่ และทำให้น้ำใต้ดินเน่าเสีย ที่ผ่านมามีหน่วยงานหลายฝ่ายตระหนักถึงปัญหานี้ รวมถึงเข้ามาช่วยรณรงค์แก้ไข การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ได้สนองนโยบายเพื่อสังคม โดยเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะให้กับจังหวัด เชียงใหม่ในระยะยาว กฟภ. จึงมีแนวความคิดในการนำความร้อนจากการเผาขยะมาผลิตกระแสไฟฟ้า ทั้งยังเป็นการช่วยรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีให้ชุมชนอีกประการหนึ่ง

โครงการโรงไฟฟ้าหลังความร้อนเพื่อสิ่งแวดล้อมจังหวัด เชียงใหม่นี้ นับเป็นโครงการแรกของประเทศไทย หากประสบความสำเร็จก็จะเป็นตัวอย่างของจังหวัดอื่น ๆ ที่ประสบปัญหาการจัดการกำจัดขยะล้นเมืองในปัจจุบัน อันจะเป็นผลดีในภาพรวมของการแก้ปัญหาการจัดการขยะของประเทศไทยในระยะยาวในอนาคต โครงการนี้ กฟภ. มุ่งมั่นที่จะดำเนินการเพื่อเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสกาญจนาภิเษกในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในปี 2539 โดยใช้เงินลงทุนของ กฟภ. ทั้งหมด 1,500 ล้านบาท

สำหรับขั้นตอนการทำงานจากระบบเตาเผาขยะนั้น เราพอจะจำแนกขั้นตอนได้ดังนี้

การขนถ่าย

ในขั้นต้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จะมอบหมายให้เทศบาลท้องถิ่นที่ตั้งโรงไฟฟ้าฯ ทำการคัดแยกขยะจากชุมชนเป็น 2 ประเภท คือ ขยะแห้ง (ได้แก่ แก้ว โลหะ พลาสติก เหล็ก อลูมิเนียม หรืออื่น ๆ ซึ่งบางอย่างสามารถผ่านกระบวนการนำมาใช้ใหม่ได้ - Recycle) อีกประเภทคือ ขยะเปียก (ได้แก่ เศษอาหาร ผัก ใบตอง กระดาษ เป็นต้น)

- 2 -

เนื่องจากสภาพขยะของไทยโดยทั่วไปแล้วมีความชื้นสูงถึง 60% ในการขนถ่ายไปยังโรงไฟฟ้า โดยรถขนถ่าย จึงจำเป็นต้องมีระบบไฮดรอลิกเพื่อรีดน้ำจากขยะเก็บไว้ในถังใต้ท้องรถ ส่วนน้ำเสียจะถูกนำไปบำบัด เป็นน้ำดีในภายหลัง

นอกจากนี้ขยะระหว่างขนถ่ายจะไม่ส่งกลิ่นเหม็นหรือมีแมลงวันรบกวนโดยเด็ดขาด ด้วยเหตุที่เป็นรถขนถ่ายระบบปิด จึงไม่มีปัญหาขยะที่เกรงกันว่าจะหกเรียราดใน อ.หางดง

การเข้าสู่โรงไฟฟ้า

รถขนถ่ายจะแล่นเข้าสู่บ่อพักในโรงไฟฟ้าซึ่งมีระบบปิดมิดชิด โดยระบบดูดกลิ่นเข้าสู่เตาเผา เพื่อป้องกันกลิ่นออกสู่ภายนอก

จากนั้น ขยะจากบ่อพักจะถูกลำเลียงไปบนสายพาน ผ่านเครื่องคัดแยกขยะจำพวกแก้ว หรือ ขยะชิ้นใหญ่ที่หมดสภาพแล้วอย่างวิทยุ ตู้เย็น พัดลม หรือโทรทัศน์ ที่ไม่เหมาะสมสำหรับใช้เป็น เชื้อเพลิงในการเผาไหม้

การอัด ตัด ขยะ และการเผาโลหะ

ขั้นต่อไป ขยะจะถูกนำไปอัดในเพื่อจบด และตัดเป็นท่อนขนาด 15-20 เซนติเมตร เพื่อป้อนเข้าไปในโรงไฟฟ้า ชั้นที่ 2 และผ่านเครื่องแยกขยะประเภทโลหะ โดยใช้ระบบแม่เหล็กแยกโลหะ ออก เหลือเป็นขยะธรรมดาที่พร้อมจะเข้าสู่ระบบเตาเผา

การเผา

ในการเผาไหม้จะใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิงในการจุดเตา รวมทั้งใช้ทรายเป็นสื่อให้ความร้อน และควบคุมให้อุณหภูมิได้อุณหภูมิ 850 - 870 °c โดยใช้ลมเป่าเข้าไปในเตาเพื่อคลุกเคล้าส่วนผสมระหว่างทราย ขยะ และถ่านหินเข้าด้วยกัน โดยขยะที่ยังเผาไม่หมดจะถูกวนกลับมาเผาอีกถ่านหินจะถูกนำมาเสริมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเผาไหม้ และเพื่อรักษาอุณหภูมิขยะเผาให้คงที่ หินปูนจะถูกป้อนเข้าไปด้วยเพื่อกำจัดก๊าซไฮดรเจนซัลไฟด์ , ไฮดรเจนคลอไรด์ , ไดออกซิน , ซัลเฟอร์ไดออกไซด์, ปะรอท และก๊าซต่างๆที่เกิดจากการเผาไหม้ ความร้อนที่เกิดจากการเผาจะถูกทำให้เย็นโดยการถ่ายเทความร้อนให้กับหม้อน้ำ ใช้น้ำจากหม้อน้ำจะไปขับเคลื่อนกังหันเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าต่อไป

- 3 -

การควบคุมมลพิษ

โรงไฟฟ้าพลังความร้อน ๓ นี้ ใช้ระบบทากามสะอาดก๊าซ โดยจะมีคอมพิวเตอร์คอยตรวจสอบ และควบคุมปริมาณก๊าซให้ได้ค่าตามมาตรฐานการควบคุมมลพิษของยุโรปที่ถือว่าสูงกว่าสากล และมีข้อกำหนดที่ดีมากในการกำจัดฝุ่นละออง โลหะหนัก และก๊าซพิษต่าง ๆ โดยเฉพาะไฮโดรเจนคลอไรด์จากขยะ และซัลเฟอร์ไดออกไซด์จากถ่านหิน ให้ปริมาณอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตต่างจากการกำจัดขยะโดยวิธีเทกอง ผึ่งกลบ หรือเผาเป็นครั้งคราว ซึ่งไม่สามารถควบคุมปริมาณมลพิษทางน้ำ ดิน และอากาศได้ ก่อให้เกิดผลเสียต่อส่วนรวมทั้งทางตรงและทางอ้อมดังที่กล่าวไปข้างต้น นอกจากนั้น ในการตรวจสอบปริมาณมลภาวะที่อาจเกิดขึ้น กฟภ. จะร่วมกับนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หรือนักวิชาการที่สภาตำบลแต่งตั้งขึ้น จัดรถเคลื่อนที่คอยตรวจสอบมลภาวะทางสิ่งแวดล้อมในจังหวัดเชียงใหม่และบริเวณใกล้เคียง เพื่อให้ได้ค่าตามมาตรฐานสากล

ในส่วนของแก๊สที่เกิดจากการเผาจะถูกทำให้เปียก และนำไปผึ่งกลบอย่างถูกสุขลักษณะในพื้นที่ที่เตรียมไว้ โดยแก๊สสามารถทำประโยชน์ใช้ผลิตปุ๋ยเป็นอาหารของพืชไร่ ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายให้แก่เกษตรกรและชาวสวนได้มาก หรืออาจนำไปผลิตวัสดุก่อสร้าง เช่น อิฐบล็อกสำหรับปูพื้นถนน หรือผสมปูนเทพื้นสถานที่ก่อสร้างได้ เป็นต้น

สำหรับประโยชน์ที่ประชาชนในพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้าฯ จะได้รับ แน่แน่นอนว่าสามารถกำจัดปัญหาขยะล้นเมืองได้ในระยะยาว แม้จะไม่คุ้มทุนที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคลงทุนไปก็ตาม เนื่องจากต้องใช้เวลาคืนทุนถึง 15 ปี แต่เพื่อการผลิตเอง ขายเองของ กฟภ. โดยไม่กระทบผู้ใช้ไฟฟ้าไป เพราะประชาชนเชียงใหม่รับภาระเองผ่านค่ากำจัดขยะที่ทางเทศบาลจ่ายให้ กฟภ. ต่ำกว่าจ่ายค่าผึ่งกลบที่เคยทำ กล่าวคือ กฟภ. จะคิดอัตราค่ากำจัดขยะจากเทศบาล 200 บาทต่อตัน และสุขาภิบาล 150 บาทต่อตัน ซึ่งจัดว่าพอคุ้มที่โครงการจะ เกิดและเดินไปได้ ทั้งนี้ เพื่อความพอใจของผู้ใช้ไฟตามนโยบายการบริการเพื่อสังคมที่กำหนดไว้เป็นสำคัญ ผลพลอยได้นอกจากนี้ประชาชน ธุรกิจ หรืออุตสาหกรรม ในพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้า ๓ จะมีกำลังผลิตสำรอง 20 เมกกะวัตต์ หรือประมาณ 150-170 ล้านหน่วยต่อปี ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพความมั่นคงในการจ่ายไฟไม่ให้เกิดปัญหาไฟดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงงานในแหล่งนิคมอุตสาหกรรมสามารถเพิ่มอัตราการผลิตอันจะทำให้ต้นทุนสินค้าต่อหน่วยลดลงด้วย

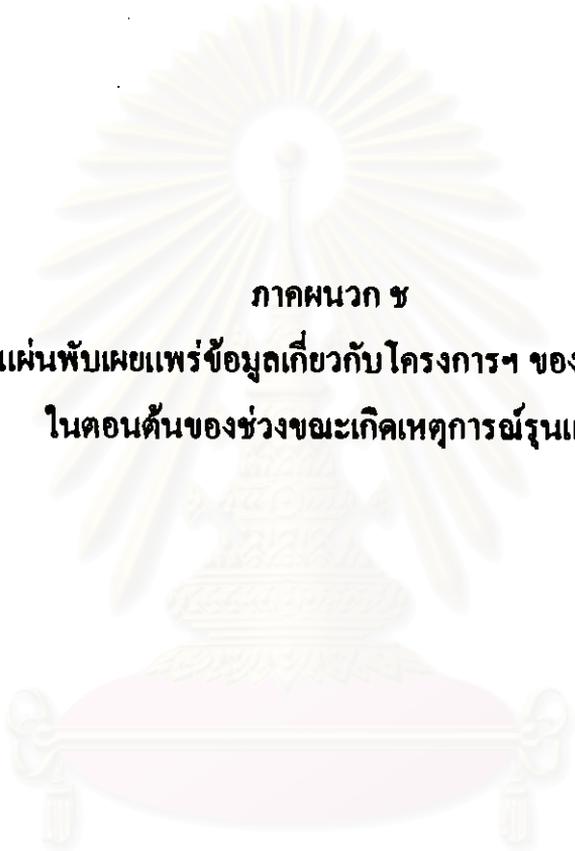
- 4 -

น่าจะถึงเวลาแล้ว ที่เราควรเปิดใจพิจารณาทางเลือกอื่นในการจัดขยะดูบ้าง เช่น การเผา เพื่อเป็นเชื้อเพลิงในโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ กฟภ. เสียสละ เสนอมานี้ แทนวิธีการจัดขยะแบบเดิมที่ไม่ถูก สุขลักษณะและส่งผล กระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงมากขึ้นในอนาคต

อย่ารอให้ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นมากกว่านี้ นั้นเท่ากับว่าคุณได้ปิดโอกาสให้กับตนเองและสังคม อย่างน่าเสียดาย

กฟภ. ขอ เสนอโครงการ
โรงไฟฟ้าพลังความร้อน เพื่อสิ่งแวดล้อม
เพื่อมีส่วนร่วมในการรักษาสภาพแวดล้อม
เนื่องในวันสิ่งแวดล้อม
5 มิถุนายน 2538

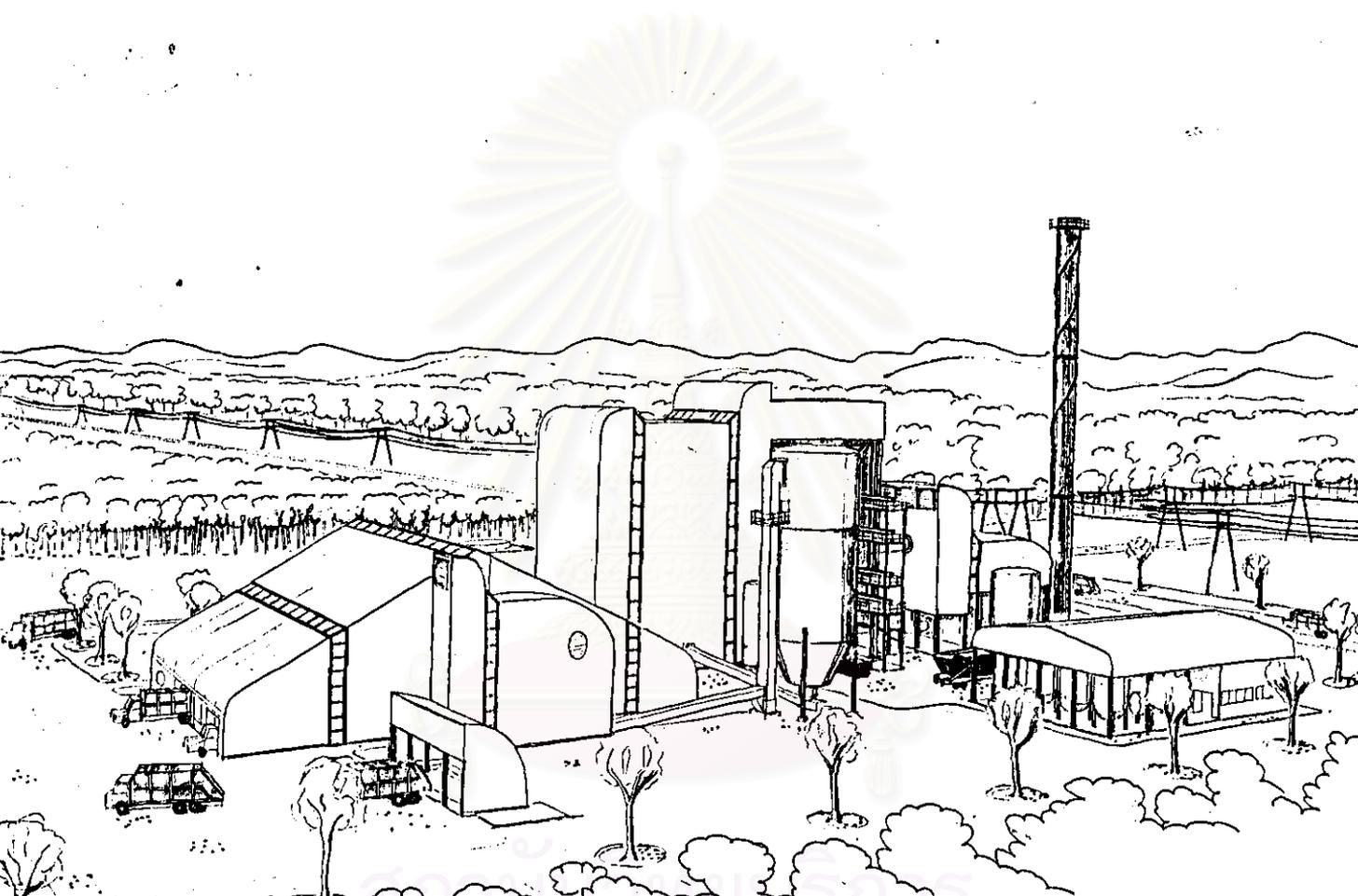
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
แผ่นพับเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการฯ ของ กฟภ.
ในตอนต้นของช่วงขณะเกิดเหตุการณ์รุนแรง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน จังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

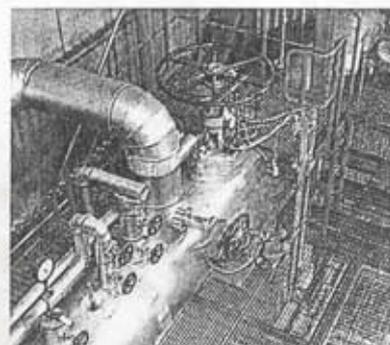
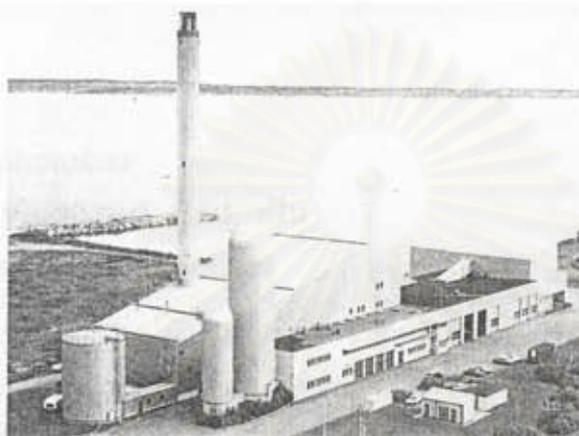
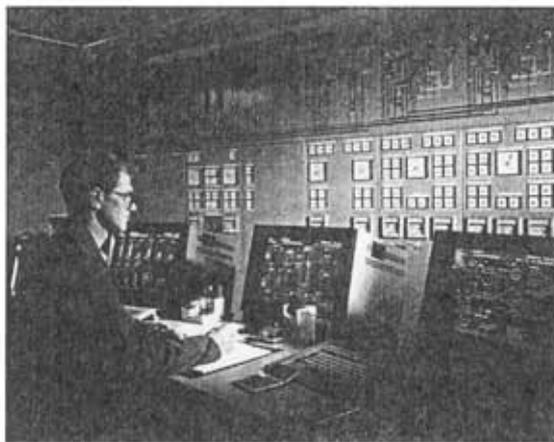
ในแต่ละปีประเทศไทยต้อง
ประสบปัญหาของขยะที่มีจำนวนมาก
ถึงปีละ 12,000 ล้านกิโลกรัม (สถิติ
ปี2535) ซึ่งขยะเหล่านี้ถือเป็นสาเหตุ
หนึ่งที่ทำให้เกิดมลภาวะในด้านต่างๆ
ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เป็น
แหล่งแพร่เชื้อโรคและพาหนะนำโรค
หลายชนิดและที่ยิ่งไปกว่านั้นขยะยังส่ง

ผลกระทบต่อการ
พัฒนาเศรษฐกิจ
อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

อย่างไรก็ตาม
ถึงแม้จะมีหน่วยงาน
ต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ
และเอกชนได้พยายาม
ค้นหาวิธีการกำจัด

ขยะให้หมดไปอย่างเต็มที่และเร่งด่วน
แต่ก็ไม่มีใครสามารถยืนยันได้ว่าเราจะ
ไม่ต้องเผชิญกับปัญหาจากขยะเหล่านี้
อีกในอนาคต

และด้วยสำนึกในความรับผิดชอบ
ชอบ ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของ
สังคมไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จึง
ได้ริเริ่มจัดทำโครงการโรงไฟฟ้าพลัง
ความร้อนขึ้น เพื่อให้มีส่วนร่วมในการ
แก้ไข ปัญหาดังกล่าวพร้อม ๆ กับ
การนำมาซึ่งประโยชน์แก่ส่วนรวมใน
ที่สุด

โรงไฟฟ้าพลังความร้อน
จ.เชียงใหม่ เป็นเทคโนโลยีที่
ทันสมัยจากประเทศสวีเดนที่
นานาประเทศให้การยอมรับใน
ประสิทธิภาพ ความปลอดภัย
ตลอดจนการควบคุมมลพิษที่ได้
มาตรฐานสากล และไม่ส่งผล
กระทบต่อสิ่งแวดล้อม

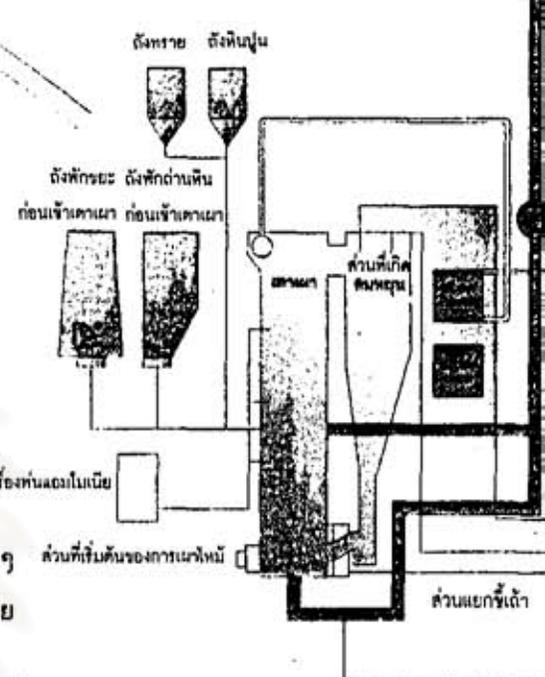
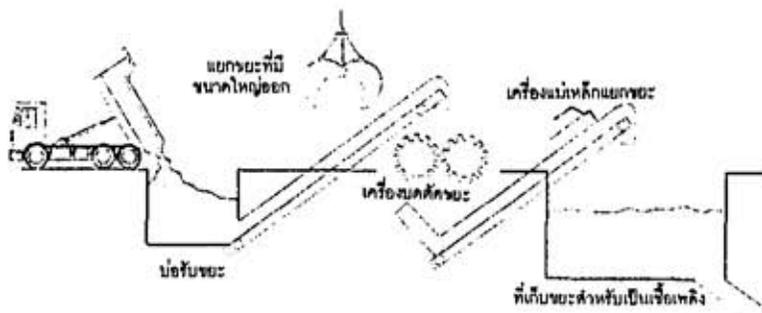
การก่อสร้างโรงไฟฟ้า
พลังความร้อนที่จังหวัดเชียงใหม่
ซึ่งจะเป็นแห่งแรกที่ กฟภ. จัด
ทำขึ้นมีกำลังการผลิตกระแสไฟ
ฟ้าสูงสุด 20 เมกกะวัตต์ ตั้งอยู่
บนเนื้อที่ 97 ไร่ โดยได้ว่าจ้าง
บริษัท แควเนอร์ เอนไวโร พาว
เวอร์ จำกัด (Kvaerner Enviro
Power) จากประเทศสวีเดน

เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ใช้
เงินลงทุนทั้งสิ้น 1,500 ล้าน
บาทระยะการดำเนินงาน 2 ปี

สำหรับระบบการทำ
งานของโรงไฟฟ้าพลังความร้อน
ที่ กฟภ.จะนำมาใช้นี้ เป็นระบบ
CFB หรือ Circulating Fluidized
Bed โดยมีทรายเป็นตัวกลาง
นำความร้อน ซึ่งเป็นระบบที่มี
ความเหมาะสมกับขยะที่มีค่า
ความร้อนจำเพาะต่ำและความ
ชื้นสูงเช่น ขยะของไทย โดย
เตาเผาจะทำงานตลอด 24 ชั่วโมง
สามารถเผาขยะได้ประมาณ
300 ตันต่อวันหรือ 120,000
ตันต่อปี โดยใช้ถ่านหินเป็น
เชื้อเพลิง เสริมประมาณ 200
ตันต่อวัน

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
(กฟภ.) เป็นหน่วยงานรัฐวิสาห
ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย
หน้าที่รับผิดชอบในการผลิตให้
จัดส่ง และจำหน่ายพลังงานไฟ
เพื่อบริการประชาชนรัฐ
อุตสาหกรรมต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาค
ครอบคลุมพื้นที่ 73 จังหวัด
ทั่วประเทศ (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร
นนทบุรี และสมุทรปราการ)

ระบบการทำงานของโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ระบบ CFB Circulating Fluidized Bed เป็น ระบบการเผาไหม้ทางอ้อมแบบการไหลเวียนของเชื้อเพลิง

การดำเนินงานของโรงไฟฟ้าพลังความร้อน มีการควบคุมการทำงานด้วยระบบ Distribution Control and Supervisory System (DCS) ซึ่งจะแสดงการทำงานของระบบต่างๆ ด้วยภาพกราฟฟิค (Graphic) และสัญญาณเตือน (Alarm) บนจอภาพแสดงผล (Monitor) โดยมีพนักงานควบคุมในห้องควบคุม (Operator room)

สำหรับขบวนการดำเนินงานมีดังนี้

การเก็บและการขนขี้เถ้า:

ขี้เถ้าจะถูกเก็บด้วยรถเก็บขี้เถ้าทั่วไป โดยขี้เถ้าประเภทแก้วกับโลหะจะถูกแยกนำกลับไปสู่ขบวนการเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ Recycle ส่วนขี้เถ้าอื่นจะถ่ายใส่รถขนถ่ายเคลื่อนที่ MTS (Mobile Transfer Station) ซึ่งเป็นรถบรรทุกขนาด 10 ต.ม. ที่มีระบบบีบอัดและรีดน้ำออก โดยมีถาดรองรับน้ำ เพื่อนำไปบำบัดภายหลัง แล้วจึงขนขี้เถ้าไปยังโรงไฟฟ้า ฯ ต่อไป

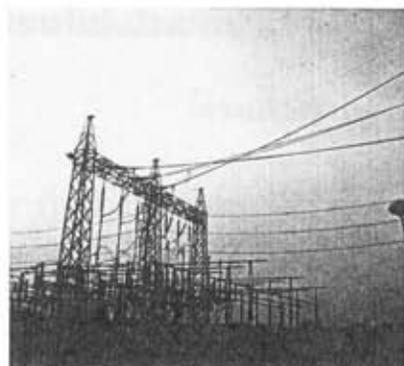
การเตรียมขี้เถ้า:

เมื่อรถบรรทุกขี้เถ้าได้นำขี้เถ้าทั้งหมดไปเทลงที่บ่อรับขี้เถ้าภายในอาคารโรงไฟฟ้าฯ โดยผ่านประตูที่ปิดเปิดอัตโนมัติและถูกออกแบบให้ป้องกันกลิ่นขี้เถ้าออกมาสู่ภายนอก จากนั้นจะถูกนำส่งไปแยกขี้เถ้าที่มีขนาดใหญ่และโลหะ พร้อมทั้งทำให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ ก่อนถูกนำเข้าสู่ห้องเผาไหม้โดยปั้นจั่น 2 ตีบ (Overhead Crane) และสายพานเลื่อนอัตโนมัติ (Conveyor) ด้วยอัตราที่พอเหมาะ

การเผาไหม้

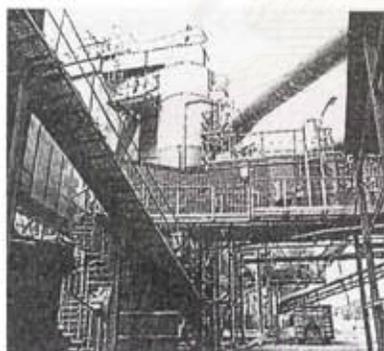
การเริ่มจุดเตาเผา... ทรายเป็นตัวกลางนำความร้อน... ไหม้พร้อมกับถ่านหินซึ่ง... เพื่อลดปริมาณสารกรดที่... sion) อุณหภูมิในการเผา... งานตลอด 24 ชั่วโมง... เทคโนโลยีความร้อนให้กับหม้อน้ำ

พลังงานไฟฟ้าจากขยะเพิ่มความมั่นคงในระบบไฟฟ้า

พลังงานไฟฟ้าที่ได้จากโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ที่มีกำลังไฟฟ้าสูงสุด 20 เมกะวัตต์จะถูกนำส่งระบบจำหน่ายไฟฟ้าของกฟภ. ทั้งนี้เพื่อเพิ่มความมั่นคงในระบบไฟฟ้าในเขตพื้นที่โครงการ ฯ และพื้นที่ใกล้เคียง ลดปัญหาไฟตก-ไฟดับ ซึ่งประชาชนจะสามารถใช้ไฟฟ้าได้อย่างมีคุณภาพ

การควบคุมมลพิษ

หลังจากที่ขยะถูกเผาไหม้แล้ว จะเกิดควันร้อน(Flue gas) ซึ่งมีฝุ่นละอองและก๊าซต่าง ๆ ที่ปะปนอยู่นี้ถูกส่งผ่านระบบขจัดมลสารเจือปนในควันร้อน เพื่อกำจัดฝุ่นและก๊าซต่าง ๆ ให้ได้ค่ามาตรฐานการควบคุมมลพิษก่อนที่จะปล่อยออกปล่องควัน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

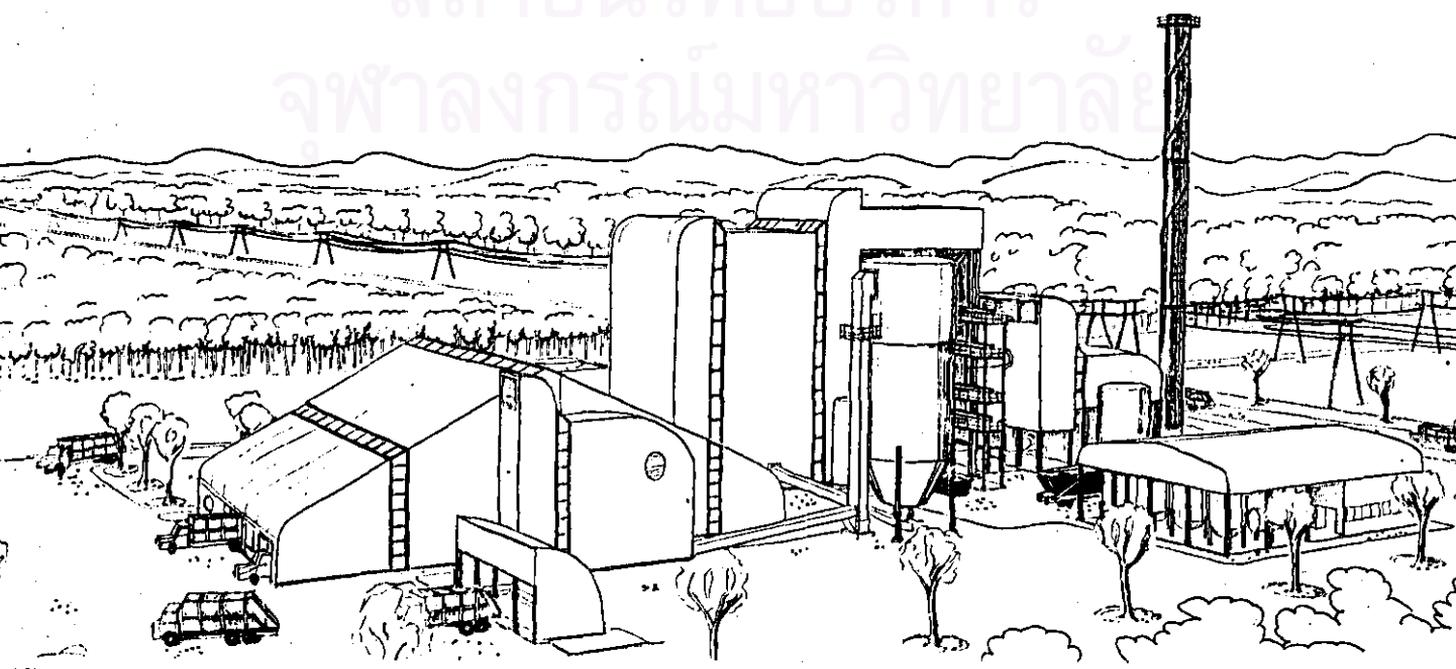
การกำจัดซีเถ้า

ซีเถ้าที่เกิดจากการเผาไหม้ 2 ส่วนคือซีเถ้าจากเตาเผาไหม้และซีเถ้าจากระบบกรองไอเสีย โดยในจำนวนซีเถ้าทั้งหมดจะเป็นเถ้าจากเตาเผาไหม้ประมาณ 90% และที่เหลือเป็นเถ้าลอยประมาณ 10% ซีเถ้าจากเตาเผาไหม้ทั้งหมด การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จะนำไปใช้ในการทำอิฐบล็อกสำหรับปูพื้นถนนและทำรั้ว ส่วนซีเถ้าลอยจะนำไปฝังกลบที่เหมืองถ่านหินของบริษัท เหมืองบ้านปู จำกัด และบริษัท ลานนาลิกไนต์ จำกัด ซึ่งเป็นเหมืองที่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จะจัดซื้อถ่านหินเพื่อใช้ในโรงไฟฟ้าของโครงการฯ

ซีเถ้าที่ปนเปื้อนเชื้อเพลิงและใช้ จะถูกป้อนเข้าสู่ห้องเผาไหม้เพื่อผลิตพลังงานรวมทั้งหินปูนและกรดซัลฟิวริก (Acidous Emission) 850 C เตาเผาจะทำหน้าที่เผาไหม้ขยะ จะถ่ายเทความร้อนสู่เครื่องกำเนิดไฟฟ้า

โรงไฟฟ้าพลังความร้อน

โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ที่
 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จัดทำขึ้นนี้ มีความมุ่งมั่นที่จะช่วย
 แก้ปัญหาการกำจัดขยะอันเป็นสาเหตุของมลภาวะทั้ง
 ปวงให้หมดไป และที่สำคัญ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้
 ตระหนักและเล็งเห็นว่าขยะเหล่านี้ แทนที่จะถูกทำลาย
 ไปโดยเปล่าประโยชน์ หากแต่นำมาผ่านกระบวนการ
 กำจัดอย่างมีระบบด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย จะสามารถ
 ก่อให้เกิดประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าแก่ส่วนรวม โดยแปร
 รูปขยะที่ไร้ค่าให้กลายเป็นพลังงานไฟฟ้า ที่จะเพิ่มความ
 มั่นคงของระบบจำหน่ายไฟฟ้าในพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้า

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โรงไฟฟ้าพลังความร้อน

เพื่อคุณภาพแห่งชีวิตและสิ่งแวดล้อม

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ปัจจุบัน เราต้องเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีสาเหตุมาจากขยะ ซึ่งนับวันจะมีปริมาณมากขึ้น และมีแนวโน้มว่าจะมากยิ่งขึ้นขึ้นไป หากเราไม่รีบหาทางแก้ไขประเทศอย่างไม่หยุดยั้ง ดังนั้น การแก้ไขปัญหาขยะ จึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วน ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐบาล และเอกชน ที่สำคัญ คือ ประชาชนชาวไทยทุกคนนั่นเอง

ขยะ ที่มีอยู่มากมายเหล่านี้ส่วนใหญ่มาจากบ้านเรือนราษฎรและจากโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งสามารถแยกประเภทได้ ดังนี้

1. ขยะที่สามารถหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ได้ (Recycling) ได้แก่ แก้วพลาสติก โลหะ กระดาษ อลูมิเนียม

2. ขยะที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งขยะเหล่านี้จะถูกนำไปกำจัดด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเผา การทำปุ๋ยหมัก (การย่อยสลาย) และการนำไปฝังกลบ

การกำจัดขยะด้วยวิธีการเผาขยะจะสามารถทำลายขยะลงได้ถึง 90% และลดการใช้พื้นที่การฝังกลบขยะได้ดี ตรงข้ามกับการฝังกลบที่ต้องใช้พื้นที่มาก และยังก่อให้เกิดก๊าซมีเทนอันเป็นตัวการที่ก่อให้เกิดปฏิกิริยาเรือนกระจก (Greenhouse Effect) ที่มีผลต่ออุณหภูมิของโลกที่เปลี่ยนแปลง ส่วนการทำปุ๋ยหมักจะมีปัญหาเรื่องกลิ่นและคุณภาพของน้ำได้ดิน

สรุปข้อเปรียบเทียบวิธีการกำจัดขยะโดยการเผาเพื่อผลิตพลังงาน การฝังกลบ การเผาทิ้ง และการหมักปุ๋ย

ข้อดี/ข้อเสีย	วิธีการกำจัดขยะ			
	การผลิตพลังงาน	การฝังกลบ	การเผาทิ้ง	การหมักปุ๋ย
1. ข้อดีทั่วไป 1.1 ประสิทธิภาพในการกำจัด - ปริมาณขยะที่กำจัดได้ (เฉลี่ยแยกแยะส่วนที่ สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ Recycle แล้ว) - จัดความสามารถในการกำจัดโรค 1.2 ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม - การปล่อยมลพิษ - การปล่อยกลิ่น - ทัศนียภาพ - เสียง - กลิ่น, แอมโมเนียในอากาศ 1.3 ราคาก่อสร้างโรงไฟฟ้า 1.4 ความสะดวกในการจัดการ	- ผลิตไฟฟ้าได้ 25-30% ส่วนที่เหลือใช้เพื่อผลิตพลังงานไปเป็นส่วนผสมของปูนสำหรับผลิตอิฐหรือใช้ในเครื่องจักร - กำจัดได้ 100% - ไม่มี - ไม่มี - สามารถควบคุมได้ อยู่ในมาตรฐานที่กำหนด - ไม่มี - ไม่มี - ใช้เทคโนโลยีสูง	- กำจัดได้ 100% - ผลิตเป็นไปได้น้อย - ผลิตเป็นไปได้น้อย - ผลิตเป็นไปได้น้อย - มี - มี	- ผลิตไฟฟ้าได้ 80-90% ส่วนที่เหลือใช้เพื่อผลิตพลังงานไปกำจัดโดยการฝังกลบ - กำจัดได้ 100% - ไม่มี - ไม่มี - มี - ธรรมชาติบำบัดและหมักจากขยะที่ก่อโรครุนแรง - ใช้เทคโนโลยีค่อนข้างสูง	- ผลิตไฟฟ้าได้ 30-35% ส่วนที่เหลือใช้เพื่อผลิตพลังงานไปใช้ - กลบ - กำจัดได้ประมาณ 70% - ผลิตเป็นไปได้น้อย - ผลิตเป็นไปได้น้อย - ผลิตเป็นไปได้น้อย - มี - ธรรมชาติบำบัดและหมักจากขบวนการหมัก - ใช้เทคโนโลยีค่อนข้างสูง
2. เงินลงทุนและค่าใช้จ่าย 2.1 เงินลงทุนในการก่อสร้าง 2.2 ค่าใช้จ่ายสำหรับการปฏิบัติการและบำรุงรักษา	- สูงมาก - สูง	- ค่อนข้างต่ำ (ไม่รวมค่าที่ดิน) - ปานกลาง	- ค่อนข้างสูง - สูง	- ค่อนข้างสูง - ค่อนข้างสูง
3. ผลประโยชน์ที่ได้จาก	- ได้พลังงานความร้อนจากการเผาไหม้ไปผลิตไอน้ำเพื่อใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าและผลิตไอน้ำสำหรับใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมหรือโครงการที่ก่อสร้างใช้ไอน้ำ	- ประหยัดพื้นที่ดินส่วนสาธารณะ - ได้ก๊าซมีเทนเป็นเชื้อเพลิงสำหรับการผลิตหรือผลิตกระแสไฟฟ้าตามปริมาณของก๊าซที่เกิดขึ้นซึ่งขึ้นอยู่กับปริมาณของขยะที่ฝังกลบ โดยจะมีก๊าซเกิดขึ้นประมาณ 15-20 ตัน	- ได้พลังงานความร้อน - ได้พลังงานจากขยะ	- ผลิตพลังงานความร้อน - ผลิตปุ๋ยสำหรับเกษตรกรรม

เราสามารถกำจัดขยะให้หมดไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด หากเราทุกคนให้ความร่วมมือกันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

การนำขยะกลับมาใช้ใหม่

1. การแยกขยะที่สามารถหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ได้ (Recycling) ได้แก่ แก้วพลาสติก โลหะ กระดาษ ซึ่งวัสดุเหล่านี้ นอกจากจะนำไปผ่านกระบวนการนำกลับมาใช้ใหม่ได้แล้ว ยังเป็นการประหยัดพลังงานที่จะผลิตวัสดุขึ้นมาใหม่ได้ เช่น การผลิตแก้ว เมื่อนำมารีไซเคิลจะประหยัดพลังงานได้ถึง 1 ใน 3 ของพลังงานที่ใช้ผลิตแก้วใหม่ การผลิตเหล็กกล้าจากเศษเหล็กจะช่วยประหยัดพลังงานได้ประมาณ 2 ใน 3 ของพลังงานที่ใช้ผลิตเหล็กใหม่ และการรีไซเคิลกระดาษจะใช้พลังงาน 25-60% ของพลังงานที่ใช้ผลิตกระดาษจากเยื่อไม้

2. การนำขยะที่ไม่สามารถผ่านกระบวนการรีไซเคิลมาแปรรูปเป็นพลังงาน ซึ่งปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อการแปรรูปขยะเป็นพลังงานไฟฟ้าที่เกิดจากการเผาไหม้ ซึ่งสามารถกำจัดขยะได้ถึง 90% และยังคงพื้นที่การฝังกลบอย่างได้ผล นอกจากนี้การเผาขยะเพื่อนำมาใช้เป็นพลังงานยังสามารถลดปฏิกิริยาเรือนกระจก (Greenhouse Effect) และลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในชั้นบรรยากาศได้ด้วย ที่สำคัญยังสามารถลดความเสี่ยงของการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อต่าง ๆ

โรงไฟฟ้าพลังความร้อน เป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งมนุษย์คิดค้นขึ้น โดยนำพลังงานจากการเผาไหม้มาใช้เป็นประโยชน์ในการผลิตกระแสไฟฟ้า

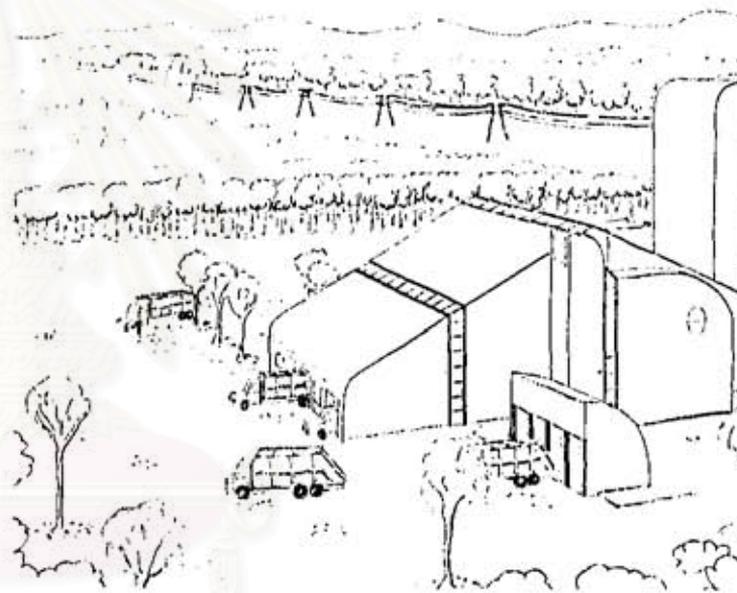
สำหรับการควบคุมการทำงานของโรงไฟฟ้าพลังความร้อนระบบ CFB จะมีระบบการควบคุมคุณภาพของสิ่งแวดล้อมไว้อย่างรัดกุมและได้มาตรฐานสากล เพื่อความปลอดภัยในชีวิตทุกชีวิต ตลอดจนสิ่งแวดล้อม อันได้แก่ น้ำ อากาศ และดิน

คุณภาพอากาศ

● กลิ่นของขยะขณะขนส่งจนถึงที่ตั้งโครงการ และในขบวนการเผาทำลายขยะมูลฝอย จะไม่เกิดปัญหาด้านกลิ่น เนื่องจากการขนส่งขยะมูลฝอยจะใช้รถขนส่งแบบพิเศษที่มีระบบบีบอัดและปิดอย่างมิดชิด ดังนั้นขยะในตัวรถจึงไม่เปื้อกและ ตลอดจนส่วนของถังรองรับน้ำเสียจากขยะก็ปิดมิดชิดจึงไม่เกิดกลิ่นขณะขนส่งและจากขบวนการเผาทำลาย เนื่องจากการขนถ่ายขยะจากตัวรถเข้าสู่ระบบเตาเผาจะกระทำภายในอาคารที่มีประตูปิด-เปิด และกลิ่นภายในอาคารจะถูกดูดเข้าเตาเผาด้วยระบบความดันอากาศ เพื่อกำจัดกลิ่นต่อไป ดังนั้น จึงไม่เกิดปัญหาเรื่องกลิ่นรบกวนภายนอกอาคารและบริเวณใกล้เคียง

ด้านมลพิษทางอากาศจากขบวนการเผาไหม้

ในการเผาไหม้ย่อมต้องเกิดปัญหามลพิษทางอากาศ ไม่ว่าจะเป็นการเผาไหม้ของขยะ น้ำมัน กระดาษ พลาสติก ก๊าซอินทรีย์วัตถุ หรือเชื้อเพลิงอื่น ๆ ดังนั้นโครงการฯ จึงกำหนดมาตรการการป้องกันโดยการติดตั้งระบบกำจัดก๊าซและฝุ่นละอองที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้หินปูน (Limestone) ผงถ่านกัมมันต์ (Activated Carbon) และถุงกรอง (Baghouse Filter) ในการลดก๊าซที่เกิดจากการเผาไหม้ และปริมาณฝุ่นละอองให้อยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อม การเติมหินปูน เพื่อลดการเกิดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) ส่วนผงถ่านกัมมันต์จะช่วยจับก๊าซไดออกซินไว้ในถุงกรองพร้อมกับฝุ่นละอองไม่ให้ออกไปสู่สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ด้วยการทำงานของเตาเผา ระบบ CFB ซึ่งมีคุณภาพอุณหภูมิที่สม่ำเสมอ และไม่สูงมากจะทำให้เกิดก๊าซไนโตรเจนออกไซด์ (NO_x) คาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) และไดออกซินในปริมาณที่ต่ำมากและไม่เป็นอันตราย

ในการปล่อยมลสาร หรือก๊าซต่าง ๆ ออกจากโรงไฟฟ้าฯ กฟภ. ได้กำหนดค่ามาตรฐานไม่ให้เกินค่ากำหนดของกลุ่มประชาคมยุโรป ดังตารางเปรียบเทียบ ดังนี้

มาตรฐานปริมาณค่าของสารเจือปนที่ระบายออก				
สารเจือปนในอากาศ	หน่วย	BEC ยุโรป	สวีเดน	ประกาศอุตสาหกรรม
ฝุ่นละออง	มก/ม ³	30	30	4
คาร์บอนมอนอกไซด์	"	100	100	1
ซัลเฟอร์ไดออกไซด์	"	300	150	1
ไฮโดรเจนคลอไรด์	"	50	50	2
ไฮโดรฟลูออไรด์	"	2	2	
ไนโตรเจนออกไซด์	"		มีไนโตรเจนจะไม่เกิด	1
ไดออกซิน	ng/m ³		0.1	

คุณภาพน้ำและการบำบัดน้ำเสีย

เสียจากขยะระหว่างการขนส่งขยะ จากเทศบาลถึงที่ตั้งโครงการฯ จะไม่เกิดปัญหาขยะหรือน้ำเสียจากขยะตกเรี่ยราดตามเส้นทางขนส่ง เนื่องจากการขนส่งจะใช้รถบรรทุกแบบพิเศษ โดยการบีบอัดขยะภายในรถ และมีถังรองรับน้ำเสียจากการอัดขยะที่ปิดมิดชิดอยู่ใต้ท้องรถ เพื่อนำไปบำบัดที่บริเวณสถานที่บำบัดน้ำเสียของเทศบาล

ส่วนน้ำเสียจากโครงการฯ บริเวณเตาเผาและตัวอาคาร จะไม่มีน้ำเสียจากขยะ เพราะขยะที่ส่งเข้าเตาเผาจะถูกบดอัดรีดน้ำออกแล้ว จะมีน้ำเสียส่วนของน้ำใช้ในอาคารเท่านั้น ซึ่งจะผ่านระบบบำบัดแบบดั่งซึม

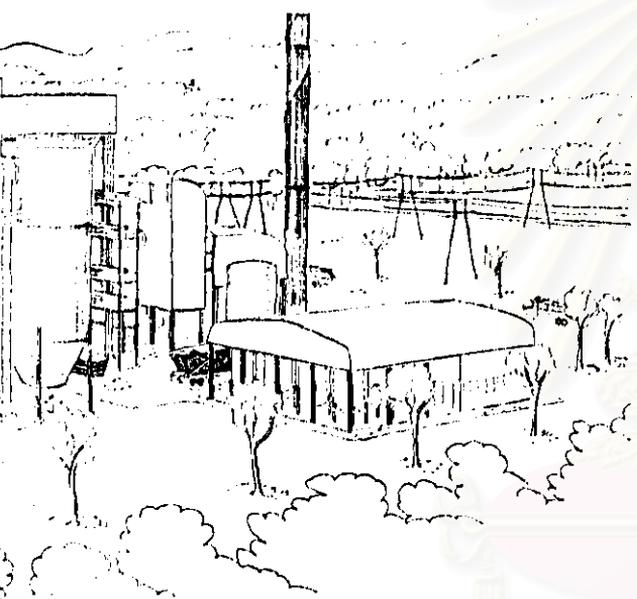

คุณภาพดิน

หรือเถ้าที่เกิดจากการเผาไหม้ จะมีปริมาณ 15-20% ของน้ำหนักขยะ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ เถ้าจากเตาเผา ประมาณ 90 % และเถ้าลอย ซึ่งเป็นเถ้าที่ออกมาจากระบบกรองไอเสีย ประมาณ 10 %

เถ้าจากเตาเผาทั้งหมด เป็นเถ้าที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่าไม่มีอันตรายต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ได้โดยการทำอิฐบล็อก สำหรับปูพื้นถนน และทำรั้ว ส่วนเถ้าลอย จะถูกทำให้เปียก และนำไปฝังกลบอย่างถูกวิธี และปลอดภัย โดยจะไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ภายในพื้นที่เหมืองถ่านหินของบริษัท บ้านปู จำกัด และ บริษัท ลานนาลิกันด์ จำกัด และในขณะที่ขนส่งจะมีระบบป้องกันฝุ่นละอองที่มีประสิทธิภาพ

คุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านอื่น ๆ

ด้านเสียงและกลิ่น

การขนส่งขยะจากเทศบาลถึงที่ตั้งโครงการฯ จะใช้รถขนส่งแบบพิเศษที่ปิดมิดชิด จะไม่เกิดการตกหล่นของขยะระหว่างการขนส่งและบริเวณที่ตั้งโครงการฯ จะได้รับการปรับแต่งภูมิทัศน์โดยรอบ การดำเนินการในระบบจะอยู่ภายในอาคารที่ได้รับการออกแบบที่เหมาะสม เส้นทางคมนาคมขนส่งในส่วนที่เป็นถนนลูกรังจะได้รับการปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ตลอดทุกฤดูกาล

ด้านคุณภาพอากาศ

เสียงจากการเดินเครื่องตามระบบเตาเผา จะกำหนดค่าความดังของเสียงในอาคารไม่ให้เกินมาตรฐานที่กำหนด (ในโรงงานอุตสาหกรรม 80 เดซิเบล) ซึ่งการกำหนดค่าความดังของเสียงในการดำเนินงานโครงการ กำหนดให้มีความดังไม่เกิน 60 เดซิเบล สำหรับความดังของเสียงนอกอาคารและบริเวณใกล้เคียงจะมีน้อยมาก เนื่องจากการออกแบบโครงการฯ จะเป็นระบบปิด การดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ อยู่ภายในอาคารทั้งสิ้น

โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน อ.เชิงใหม่

โรงไฟฟ้าพลังความร้อน เพื่อคุณภาพแห่งชีวิตและสิ่งแวดล้อม

ด้วยตระหนักดีว่า คุณภาพของน้ำ อากาศและดิน มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องไปถึงคุณภาพของชีวิตและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จึงต้องมี

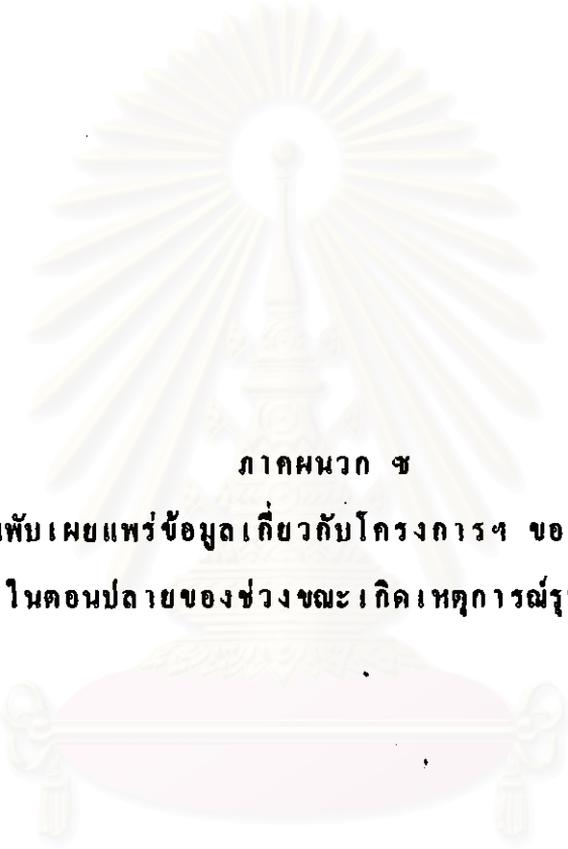
มาตรการควบคุมมลพิษและการกำจัดของเสียจากโรงไฟฟ้าพลัง

ความร้อนไว้อย่างรัดกุมและให้ได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้เพื่อให้ชีวิตทุกชีวิต สามารถดำรงอยู่ได้

ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่ดี มีน้ำที่ใสสะอาด มีอากาศบริสุทธิ์ และผืนดินที่คงความอุดมสมบูรณ์ มีการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

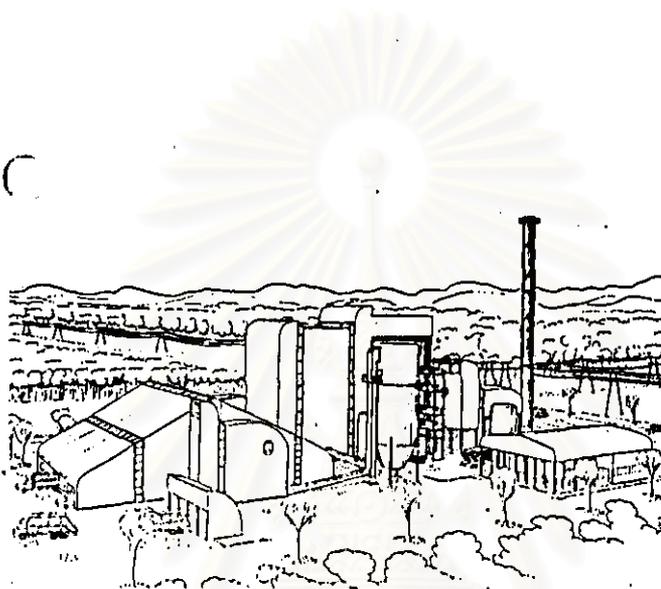

ภาคผนวก ข
แผ่นพับเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการฯ ของ กฟผ.
ในตอนปลายของช่วงขณะเกิดเหตุการณ์รุนแรง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน จังหวัดเชียงใหม่

มาจ้วงกัน

แก้ปัญหาเรื่อง **ขยะ** กันเถอะ

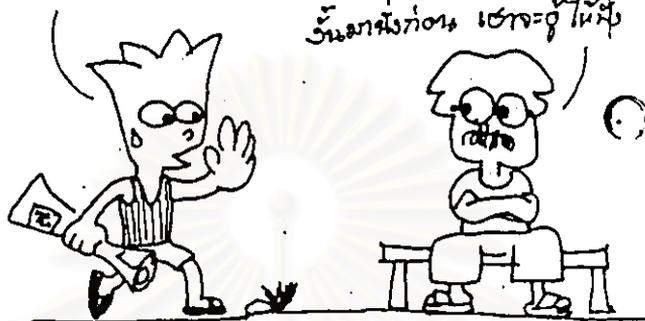
“เพื่อคุณภาพแห่งชีวิตและสิ่งแวดล้อม”

ก่อนลว ยัยที่อ่าจะมีภาะตัง
โง่ไม่เข้าหลังความร้อน อะไรนั่นนะ

ไม่ดู แต่เห็นเป็นท่า
มันเกี่ยวข้องกับเขา

ยัยแล้ว แล้วยัย
หรือเปล่าว่า
เป็นของตัวทำใจ

อันหนึ่งก่อน เขาจะดูในมือ

ในแต่ละวัน พวกเขาก็ดูกัน มีทั้ง ฟังเขาบาร
กระต่าย ทั้ง เทพภาคเป็นก็ช่างกันรกับ
เขาไม่มี ไม่ทำป็น หรือไม่ก็มา อย่งที่
พวกเขายัยยัยกันอยู่

ก่อนลว แล้วแต่ละวิธี
มันแตกต่างกันอย่างไรละ
ก่อนลว

ใช้การเผาแบบที่พวกเขาทำกันอยู่ตอนนี้
มันเป็นการเผาถาวรจริง ทำให้เกิดควัน
ล่องไปทั่ว ซึ่งอันตรายมาก
ส่วนการทำดินบ่มก็ทำให้พวกเขาได้ขี้ขี้
แต่มันก็ทำให้น้ำในดินแห้งไป.

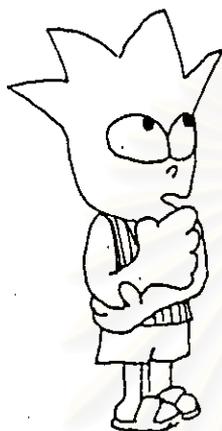
ส่วนการนำขยะไปทบ ต้อไอ้มีนที่มาก
มีกลิ่นเหม็น น้ำในดินแห้งไป
ตอนนี้บ้านเขา ก็ใช้วิธีการแบบฝังทบ
แต่เชื่อว่า อีก 2 ปี บ้านเขา จะเอาขยะ
มากทยบขทลนี้ ไปยังวันนั้นกัน

สถาบันส่งเสริมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๖. แล้วควบคุม เก้าสิบๆ จะช่วยคนลืมนอกเวลา
อย่างไรคะ ม่อนลวง คงไม่ปล่อยให้ประชาชน
บ้านลืมนัดสอบนะคะ

มันไม่ใช่งานนั้น ไซ้ได้อินมา
ตอนนี้มีวิธีกำจัดขยะแบบใหม่ ที่
ทันสมัยที่สุด ที่จะนำมาใช้ในบ้
นาคะเร็ว

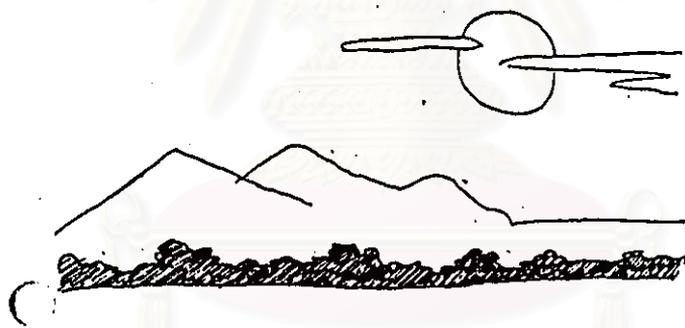
โรงไฟฟ้าพลังความร้อนใช้ไหมก่อนลวง.

ใช่แล้ว เป็นจะสร้างเป็นไซ้เผาที่ปิด
มิดชิด เพื่อป้องกันกลิ่นและเสียง
ไม่ให้ กระทบพวกไซ้ และใช้
คอมพิวเตอร์ ควบคุมการทำงาน
ทั้งหมด และยังมีการติดตั้ง
ระบบป้องกัน และตรวจสอบ มลพิษ
ไซ้ช่องความปลอดกับ แน่นอน.

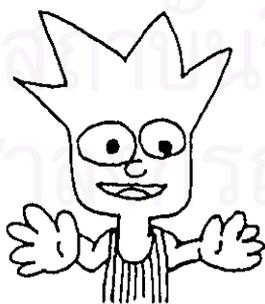

บมู่เขาจะได้อะไรจากโฮงไฟเผาไม้ละ

เป็นคำทรมที่ดี เขาตั้งว่า
บ้านเขา เจ็บใหม่ จะสะอาดขึ้น
ใช้สมเป็นเมืองท่องเที่ยว และ
ดีต่อสุขภาพของพวกเขาทุกคน
เพราะไม่สกปรก อากาศก็ดีขึ้น
ที่สำคัญที่สุด จึงมัดเขาไว้ไม่ให้
ล้าระอไรใช้กับ

วันนี้เป็นข่าวดีที่บ้านเขา
จะมีชกโฮง บ้านเมือง
เขาจะได้สะอาด เขามี
ไฟเผาใช้กับ นั่นที่เขา
จะต้องรีบไปบอกให้พวก
เป็นได้ฮู้กัน.

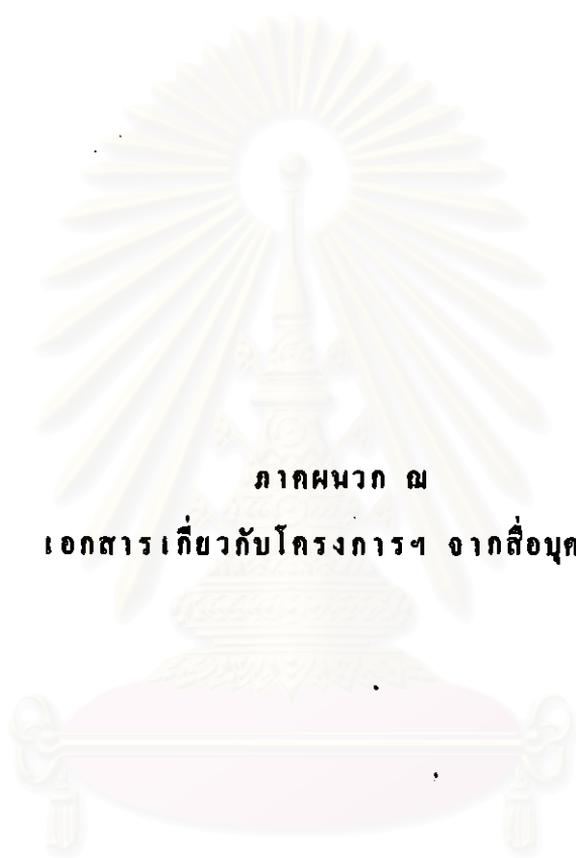

ขยะ! ปัญหาที่ต้องแก้ไขของชาวเชียงใหม่

ปัจจุบัน ชาวเชียงใหม่กำลังเผชิญกับปัญหาขยะล้นเมือง ซึ่งนับวันจะมีปริมาณมากขึ้น และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดมลภาวะในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคหลายชนิด นอกจากนั้น ขยะ ยังมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของเมืองเชียงใหม่ เช่น การท่องเที่ยว, อุตสาหกรรม ฯลฯ

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จึงได้ประยุกต์แนวความคิดการผลิตพลังงานไฟฟ้า โดยใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิงโดยวิธีการเผาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งพลังงานความร้อนที่ได้จากการเผาขยะจะไม่สูญเปล่า สามารถนำไปผลิตกระแสไฟฟ้าได้อีก และไม่เกิดปัญหามลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจึงเป็นที่มาของโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนเพื่อสิ่งแวดล้อม

จัดทำโดย : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ภาคผนวก ฅ
เอกสารเกี่ยวกับโครงการฯ จากสื่อบุคคล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โสภา สุวรรณจันทร์
สมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ เขต อ.หางดง

บ้านเลขที่ ๑ (ใบตลาดสุขาภิบาลหางดง) ถ.เชียงใหม่-ฮอด ต.หางดง
อำเภอหางดง จ.เชียงใหม่ 50230 โทร. 441521

แถลงการณ์และจุดยืน เรื่องการสร้างเตาเผาขยะในเขตอำเภอหางดง

วันที่ 2 พฤษภาคม 2538

เรื่อง การสร้างเตาเผาขยะโดยใช้ถ่านหิน เพื่อให้ได้พลังงานไฟฟ้าในเขตอำเภอหางดง
เรียน ประธานสภาตำบลทุกตำบลในเขตอำเภอหางดง พี่น้องประชาชนอำเภอหางดงทุกท่าน
ตลอดจนสื่อมวลชนทุกฝ่าย

ตามที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้มีแนวความคิดในการก่อสร้างเตาเผาขยะ โดยใช้ถ่านหิน เพื่อให้ได้พลังงานไฟฟ้าในเขตพื้นที่ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ หลังจากที่จังหวัดลำพูน ไม่ยอมรับให้มีการก่อสร้าง ซึ่งในส่วนของสภาตำบลน้ำแพร่ก็มิได้ให้มีการก่อสร้างเช่นกันนั้น ปรากฏว่า คอมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้เรียกเจ้าหน้าที่หมู่บ้านตำบลน้ำแพร่และที่เกี่ยวข้องไปดูงานที่ประเทศสวีเดนเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2538 พร้อมกับได้มีการตกลงเซ็นสัญญาก่อสร้างเตาเผาขยะมูลค่ากว่า 1,500 ล้านบาท ที่กรุงเทพมหานครพร้อมกันด้วย จนเกิดการต่อต้านจากประชาชนบางส่วนในเขตอำเภอหางดง และมีการปิดถนนหน้าว่าการอำเภอหางดง มีการปราศรัยโจมตีหน่วยงานราชการ การไฟฟ้า ตลอดจนผู้นำหมู่บ้านที่ร่วมเดินทางไปดูงานที่ประเทศสวีเดน จนทำให้เกิดภาพพจน์ที่ไม่ดีงามต่ออำเภอหางดง อันมีผลเสียไปถึงเรื่องเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว ตลอดจนเกิดข้อขัดแย้งในระหว่างผู้นำหมู่บ้านด้วยกัน ซึ่งต่อมาทางผู้ต่อต้านได้ทำหนังสือถึง ฯพณฯ ท่านนายกรัฐมนตรี ให้ระงับการก่อสร้างเตาเผาขยะในเขตอำเภอหางดง จนเรื่องราวยุติไปในทางที่ดีแล้วนั้น

บัดนี้ปรากฏว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้มีหนังสือเรียนเชิญคณะสมาชิกจังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดเชียงใหม่ไปดูงานที่ประเทศสวีเดนอีกครั้งหนึ่งในวันที่ 15-18 พฤษภาคม 2538 นี้ และมีแนวโน้มที่จะผลักดันให้มีการก่อสร้างเตาเผาขยะในเขตอำเภอหางดงให้ได้

กระผม นายโสภา สุวรรณจันทร์ ในฐานะสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ เขตอำเภอหางดง และในฐานะประชาชนชาวอำเภอหางดงคนหนึ่ง เห็นว่าหากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และทางจังหวัดเชียงใหม่ ยังไม่หาข้อยุติในการหาพื้นที่ก่อสร้างเตาเผาขยะให้แน่นอนและมีการประชาสัมพันธ์แจ้งความวิมติชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน แต่กลับจะใช้วิธีฉ้อฉลมือชกให้ก่อสร้างในเขตพื้นที่อำเภอหางดงให้ได้แล้ว กระผมขอยืนยันที่จะร่วมมือคัดค้านกับพี่น้องประชาชนชาวอำเภอหางดงอย่างเต็มที่ และไม่ขอร่วมเดินทางไปดูงานที่ประเทศสวีเดนในวันที่ 15-18 พฤษภาคม 2538 อย่างแน่นอน เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมาอีกหลายประการต่อไป

พร้อมทั้งนี้กระผมขอวิงวอนให้ผู้นำหมู่บ้านที่เกิดข้อขัดแย้งในเรื่องการไปดูงานที่ประเทศสวีเดนให้โปรดมีความเข้าใจต่อกันในเรื่องที่เกิดขึ้นและขอให้สภาตำบลในเขตอำเภอหางดง ได้มีมติอย่างชัดเจนในการจะก่อสร้างหรือไม่ให้สร้างเตาเผาขยะในเขตอำเภอหางดงก่อนที่จะมีการผลักดันให้มีการก่อสร้างเตาเผาขยะในเขตอำเภอหางดงให้ได้ อันจะมีผลให้เกิดการต่อต้าน และความขัดแย้งอย่างรุนแรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณา

(นายโสภา สุวรรณจันทร์)

สมาชิกจังหวัดเชียงใหม่ เขตอำเภอหางดง

2/09

แถลงการณ์ของชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านอำเภอหางทอง
แก่ พี่น้องชาวอำเภอหางทอง ที่เคารพรักทุกท่าน

ชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลของอำเภอหางทอง
เป็นผู้นำท้องถิ่นของแต่ละหมู่บ้าน แต่ละตำบลในอำเภอหางทอง ขอชี้แจงกับพี่น้องชาวอำเภอหางทอง ว่า
เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2538 ใ้มีนักการเมืองทั้งเวทีอภิปรายหน้าที่ว่ากกรอำเภอหางทอง
โอบน้าชาวบ้านจากที่อื่นและในเขตอำเภอหางทอง และไ้เชิญท่านฉวยอำเภอหางทอง ขึ้นปราศรัย
แล้วไ้ไ้ช้คำประจวนอย่างเสี่ย ๆ หาย ๆ จนกระทั่งสื่อมวลชนต่าง ๆ ไ้เห็นอช่าวและแพรภาพ
ไปทั่ว เรื่องนี้ทางชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความรู้สึกเสียใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอย่างมาก ที่ท่าน
นายอำเภอไ้ถูกขอร้องแคะถักคัมไ้ชี้แเวทีโดยไม่มีทางเลือก

นายอำเภอเจริญ เองสิลป ท่านเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของอำเภอหางทองเรา ในส่วน
รวมแล้วท่านไ้สร้างสรรความเจริญให้กับหางทองมาตลอดที่ท่านไ้ดำรงตำแหน่งที่นี้ ท่านไม่เคยไปค้า
ว้ารายไ้ใครเลย แต่ทำไม ? จึงมีคนต่างบ้าน ต่างอำเภอมายื่นคำถึงสถานที่อำเภอเรา

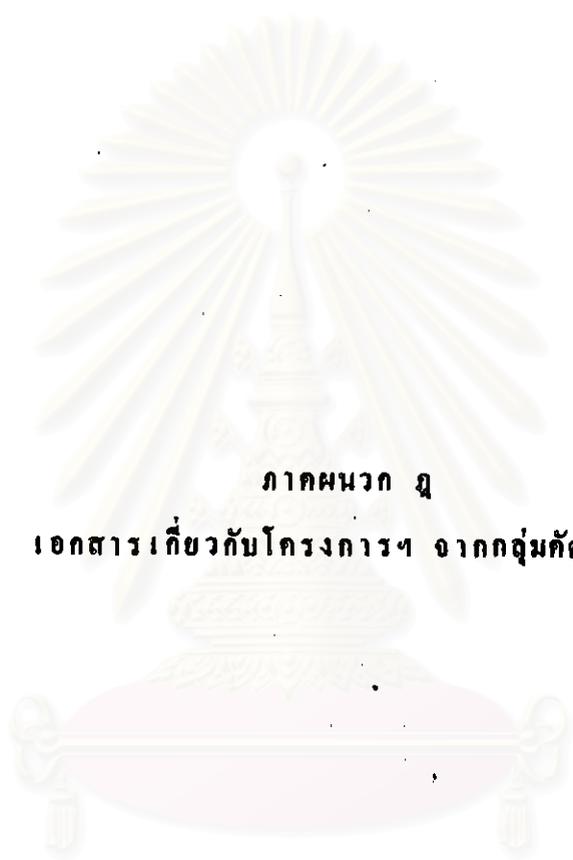
ท่านนายอำเภอ เป็นผู้มีเมตตาชอบในอำเภอนี้ หากผู้ไ้ไ้ความข้องใจสงสัย หรือไ้พอไ้
เรื่องใด สามารถจะเข้าพบพุดจรหาห้ความเข้าใจไ้ตลอดเวลา ไ้ไม่จาจะกระหาอย่างนี้

วันนี้ ในฐานะพี่น้องชาวอำเภอหางทองทุกคน ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบลที่มาร่วมกันนี้ดำลั้งเพื่อ
ปลอบขวัญให้ด้วลั้งใจ มาขึ้นเคียงข้างสนับสนุนในการปฏิบัติงานในหน้าที่ เพื่อความเจริญของหางทอง
ชมรมอมมาด้ยน้ำใจแก่ท่าน ที่มีห้ทั้งความอกทน อดกลั้น พร้อมไ้ให้อภัยเสมอมา

ท่านนักการเมือง ที่เคารพรัก หากท่านจะช่วยแก้ปัญหาค้กับบ้านเมืองจริง ๆ แล้ว จงหันหน้า
เข้าหากันอย่าสร้างสรรความแตกแยกดยบงให้เกิความว้าฉาน ไ้ไม่เป็นขลคิเลย ขอท่านที่มีความจริงใจ
มาร่วมประสานสิดหาหาข้อมูลแล้วร่วมมือกันในทางสร้างสรร เพื่อรักษาความริคแน่นออกไปเสียบไ้โดยเร็ว
ขอไ้กล้าที่กลืนใจออกมาเลย ไ้จาเป็นที่จะกล่าวว้าหากชาวบ้านเห็นค้ยถ้เอา ไ้เห็นค้ยถ้ไ้ไม่เอา
เพราะเราชาวหางทอง อยาาไ้ความเจริญ อยาาเห็นความเจริญไ้มากกว่านี้อีกหลายเท่าหัว็คุณ

หวังว่าทุก ๆ ท่าน คงจะเข้าใจในเจตนาค้

ชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เขตอำเภอหางทอง

ภาคผนวก ฎ
เอกสารเกี่ยวกับโครงการฯ จากกลุ่มคัดค้าน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แถลงการณ์ถึงพญาท่านทักษิณ ชินวัตร รองนายกรัฐมนตรี

ด้วยประชาชนชาวหาดงและสภาตำบลมีประชามติอันแน่วแน่ว่าจะให้มีการสร้างโรงไฟฟ้า
พลังงานความร้อนเพื่อกำจัดขยะที่อำเภอหาดง จังหวัดเชียงใหม่ตามโครงการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและ
เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2538 ได้มีตัวแทนชาวหาดงเดินทางไปที่แจ้งข้อมูลให้กับนายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้รับผิดชอบโดยตรงในการดูแลการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและนายเกียรติ
ชัย ได้ให้คำมั่นสัญญาว่าจะเดินทางมาพื้นที่หาดง เพื่อกิจธุระนี้ว่าประชาชนชาวหาดงไม่ต้องมีการก่อสร้างโรงไฟ
ฟ้าพลังงานความร้อนเพื่อขยะจริงหรือในวันที่ 1 กันยายน 2538 ถ้าประชาชนมีจำนวนถึงหมื่นคนก็จะไม่
สร้างและในวันดังกล่าวนี้ประชาชนก็พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าจำเป็นต้องการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานเพื่อกำจัดขยะ
เพราะมีประชาชนถึงหมื่นคนจริง

อย่างใดก็ตามรมช. เกียรติชัย ก็บิดเบือนคำสัญญามุ่งหวังเสียงประชาชนชาวหาดงโดยอ้างว่าได้ทำ
สัญญากับบริษัทต่างประ เทศแล้วแล้วทั้งๆไม่ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ รวมทั้งไม่
ฟังความเห็นของนักวิชาการที่ได้เสนอทางออกในการแก้ไขปัญหามลพิษ เมือง เชียงใหม่ที่เห็นว่าการสร้างโรงไฟ
ฟ้าพลังงานความร้อนเพื่อกำจัดขยะนี้เป็นการสร้างความเสี่ยงในการก่อให้เกิดมลภาวะ เพราะลักษณะภูมิประ
เทศของจังหวัดเชียงใหม่มีลักษณะ เป็นแอ่งและ เป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณโดยไม่มีสมเหตุผลรวมทั้งเป็นการ
ล้มเลิกสิทธิของชุมชนอื่นเป็นรากฐานสำคัญในการปฏิรูปการเมืองไทย

ดังนั้นเราในฐานะประชาชนชาวหาดงผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงต่อโครงการนี้จึงขอเรียกร้องมา
ถึงพญาท่านรองนายกรัฐมนตรี ทักษิณ ชินวัตรในฐานะเป็นคนเชียงใหม่ ช่วยผลักดันให้นายกรัฐมนตรีให้คำสั่ง
ให้ยกเลิกการก่อสร้างโรงงานไฟฟ้าพลังความร้อนที่อำเภอหาดงอย่างเร่งด่วนทั้งนี้ทางชาวบ้านจะรอหึ่งกำ
ดอมจากพญา นายกรัฐมนตรี ในวันที่ 5 กันยายน 2538 ก่อนเวลา 12.00 น. ทั้งนี้หากพ้นระยะเวลาดัง
กล่าวไปแล้วทางคณะกรรมการฯ ชาวบ้านจะไม่ขอรับรองความปลอดภัยใดๆทั้งสิ้น หากทางพญา.ยังคืดคังที่
จะทำการก่อสร้างโรงงานในพื้นที่ดังกล่าว

และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารองนายกรัฐมนตรีที่มาจากการเลือกตั้ง และเป็นความหวังของคน
เชียงใหม่จะเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้นายกรัฐมนตรีรับฟังมติของประชาชนท้องถิ่น

ขอแสดงความนับถือ

คณะกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อ.หาดง จ. เชียงใหม่

STUDENT FEDERATION OF THAILAND

แถลงการณ์

สนับสนุนการชุมนุมของประชาชนชาวอำเภอหางลง

สืบเนื่องจากการชุมนุมของชาวบ้าน อ.หางลง ตั้งแต่วันที่ 1 ก.ย. 2538 เพื่อคัดค้านโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน ซึ่งดำเนินการโครงการโดยกรมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นเวลา 4 วันแล้ว ซึ่งโครงการดังกล่าวนั้น สมภพสามภพวิทยวิภาที่สร้าง แต่ทว่า นายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ยืนยันที่จะสร้างโรงไฟฟ้าพลังเสียงของประชาชน ถึงแม้ว่าจะได้มีมติและแสดงจุดยืนว่าไม่ต้องการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน

สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนนท.) ได้ติดตามเรื่องนี้มาโดยตลอด มีความเห็นว่า ถ้าปล่อยย้าให้สถานการณ์ดำเนินไปเป็นเช่นนี้ โรงไฟฟ้าได้รับการแก้ไขโดยอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์การที่เกิดความรุนแรงอันจะก่อให้เกิดผลเสียความมา ทาง สนนท. จึงขอเรียกร้องให้รัฐบาลของ พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรี ศิลปอาชา ในฐานะของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้ความสำคัญหาหนทางในการคัดค้านจำเนียรการดังนี้

ประการแรก รัฐบาลต้องยกเลิกโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนตามข้อเรียกร้องของประชาชนชาว อ.หางลง เพื่อพิสูจน์ว่ารัฐบาลให้ความสำคัญก่อนโดยขยายการกระจายอำนาจให้อำเภอประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรของตนเองอย่างแท้จริง

ประการที่สอง การดำเนินการโครงการใดๆ ของรัฐ ของเอกชน หรือของรัฐวิสาหกิจ ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างแท้จริง

ประการที่สาม ประชาชนต้องมีโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารก่อนที่จะมีการดำเนินการโครงการของรัฐ ของเอกชน หรือของรัฐวิสาหกิจ มิฉะนั้นปีหนึ่งการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือการละเมิดสิทธิของชุมชนอาจมีทั้งเสียงเองประชาชน มิฉะนั้นก็แสดงว่าเจตนาในการปฏิรูปการเมืองของรัฐบาลที่อ้างไว้กับประชาชนก็เป็นเพียงแต่ความหวังทางการเมืองเพื่อหลอกลวงประชาชนเท่านั้น

แถลงโดย
ดร. อ. อ.
(นายวิชา วรสินธุ์)

รายนามสมาชิกสหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนนท.)

เสรีภาพ เสมอภาค ภราดรภาพ

สงวนลิขสิทธิ์โดย สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย 100 ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ 10160 โทร 02-554-2000

แถลงการณ์

จากการรวมตัวของประชาชน ๑ ตำบล ขงอำเภอหางเลงเพื่อคัดค้านโครงการก่อสร้าง
โรงไฟฟ้าพลังความร้อน (ขบข + ตักโถง) ขงอำเภอหางเลง เป็นตามเหตุที่นำไปสู่ความขัดแย้ง
ระหว่างประชาชนกับทางการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยที่โครงการดังกล่าวถูกกำหนดให้สร้างบริเวณ
แหล่งบ้านห้วยเค็ดบัว ซึมเป็นเขตติดต่อกับ ๑ ตำบล คือ ตำบลบ้านเป่ง ตำบลหนองหาร ตำบลน้ำบ่อ จึง
เป็นผลให้ประชาชนในพื้นที่ ๑ ตำบล และชาวบ้านในพื้นที่ติดต่อกันหลายตำบลของอำเภอหางเลง
ตลิ่งเกิดภาพของชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในอาณาเขต ดังเช่นกรณีศึกษาที่โรงไฟฟ้าบ่อเกาะ จังหวัด
ลำปาง ที่เกิดมลพิษแล้วก็ไม่เห็นหน่วยงานในท้องถิ่นเหลียวแลรับฟังข้อร้องเรียนที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะกลไก
ของรัฐในปัจจุบันแทนที่จะเป็นผู้รับฟังเสียงของประชาชน ในฐานะที่เป็นผู้กระทำการระหว่างประชาชน
กับรัฐ และเป็นผู้รับผิดชอบต่อประชาชน จึงทำให้ชาวบ้าน ๑ ตำบลได้รวมตัวคัดค้านโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้า
พลังความร้อน ซึ่งในขณะที่ยัง ก่อ ก. ได้ดำเนินการทำสัญญาฉบับที่ ๑๖๖๖/๒๕๒๖ กับบริษัทผู้รับเหมาร่วมแล้ว และได้
พยายามทำการผลักดันขุดลอกทาง เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดขี้โคลนที่ไหลบ่าลงมาที่บ่อประปาของประชาชนในพื้นที่ ไม่
ยอมรับผิดชอบต่อสภาพตำบลที่ได้ลงมติและแสดงจุดยืนว่าไม่ต้องการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ถึงแม้ว่าจะได้
ดำเนินการยื่นหนังสือถึง ทางการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค นายอำเภอหางเลง ผู้ว่าราชการจังหวัด จนกระทั่งรัฐ
มนตรี ผู้ดูแลรับผิดชอบโครงการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแล้วก็ตาม ทางการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็ยังเพิกเฉยต่อมติของ
ประชาชนหัว ๑ ตำบล ยึดระเบียบที่ จะดำเนินการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนโดยด่วน

ทางสหพันธ์นิสิตนักศึกษาภาคเหนือ (ส.น.ส.) ได้ดำเนินการติดตามสถานการณ์การก่อสร้าง
โรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่อำเภอหางเลงและโครงการอื่น ๆ มีความเห็นว่าถ้าหากปล่อยให้สถาน
การณ์ดำเนินไปเช่นนี้ โขปโมไม่ได้รับการแก้ไขจากผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบทั้งหมด เก่งว่าจะเกิดความรุนแรง
และทำให้เกิดผลกระทบตามมา ดังนั้นทางสหพันธ์นิสิตนักศึกษาภาคเหนือ (ส.น.ส.) จึงขอเรียกร้องให้รัฐบาล
ซึ่งมีนายบรรหาร ศิลปอาชา ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ดำเนินการดังนี้

๑. รัฐบาลควรดำเนินการยกเลิกการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่อำเภอหางเลง
โครงการ เนื่องจากโครงการดังกล่าวนี้ไม่เป็นที่ยอมรับจากประชาชนในพื้นที่อำเภอหางเลง เพราะ
ประชาชนในพื้นที่ติดต่อกันหลายตำบลที่มีสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม ทรัพยากรของชีวิตตลอดจนทรัพย์สินของ
ที่จะเกิดขึ้นมาพร้อมของอำเภอหางเลง ในขณะที่ทางการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเองก็ยังไม่ใส่ใจให้ความมั่นใจกับ
ประชาชนว่าโรงไฟฟ้าที่ปะทะกับโขปโมของหลายตำบลใด ๆ เลย

๒. รัฐบาลต้องให้ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจ ในการจัดการดูแลและความคุ้มครอง
ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หิมแวดล้อมในท้องถิ่น ควรให้สิทธิแก่ประชาชนในการลงมติในเรื่องที่สัมภาระหม
ต่อประชาชน ควรดำเนินการกระจ่ายอำนาจของรัฐท้องถิ่น ซึ่งที่ทุกวันนี้เรามักจะยุติการปฏิรูปการเมือง
ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนาให้เกิดขึ้น มิใช่ที่รัฐบาลดำเนินการละเมิดสิทธิชุมชน ไม่ฟังมติชาวบ้าน แสดงว่า
เจตนาในการปฏิรูปการเมืองของรัฐบางขั้วมีนายบวรหาร ศิลปอาชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีที่ได้
ให้สัญญาไว้กับประชาชนคนทั้งประเทศ เป็นเพียงคำพูดลอย ๆ เป็นเพียงลมปากที่เป่าลอกมา เช่นเดียวกัน
กับนักเลือกตั้งทั่วไปเท่านั้น ไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง ยึดสื่อสัญญาประชาคม ถ้าหากว่าเช่นนี้ต่อไป
แล้วเจตนารมณ์ที่จะปฏิรูปการเมือง กระจ่ายอำนาจสู่ประชาชน ก็คงเป็นเพียงลมหวังเท่านั้น คน
ไทยทั้งประเทศคงต้องรอกันต่อไป ทางสหพันธ์นิสิตนักศึกษาภาควิชา (สศน.) จึงขอเรียกร้องให้นาย
บวรหาร ศิลปอาชา ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนี้โดยตรง ให้
เป็นไปตามความชอบธรรมต่อประชาชน และเป็นไปตามเจตนารมณ์ในการปฏิรูปการเมืองของรัฐบาล

มดลวงโคข

สหพันธ์นิสิตนักศึกษากาฬเหนือ (สศน.)

4 กันยายน 2538

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานสถานการณ์ โรงไฟฟ้าผดุงธารา และ ลิกไนต์

ณ.โครงการหลวงช่วยเหลือ
ต.บ้านบึง อ.ทางคอง จ.เชียงใหม่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดทำโดย

คณะกรรมการประสานงานประชาชนเพื่อท้องถิ่น
กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อ.ทางคอง

ตุลาคม 2538

ลำดับเหตุการณ์ กรณีโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะและลิกไนต์ อ.หางดง จ.เชียงใหม่

โครงการโรงไฟฟ้าขยะและลิกไนต์ เริ่มต้นที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยครั้งแรกจะใช้พื้นที่พบบริเวณใกล้เคียงอ่างเก็บน้ำห้วยตึงเฒ่า แต่ได้รับการท้วงติงจากทหารจึงย้ายโครงการไปลงที่นิคมอุตสาหกรรมสหพัฒน์ จ.ลำพูนถูกต้องตามจากำกั้นในตำบลนั้น และในที่สุดผู้ว่าราชการจังหวัดออกโรงลงมติของจังหวัดไม่ยินยอมให้ใช้พื้นที่ จึงหาทางย้ายโครงการกลับ จังหวัดเชียงใหม่

- 5 ก.พ. 38 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเข้าประชุมชี้แจงสภาตำบลน้ำแพร่
- 14 ก.พ. 38 เริ่มเข้าไปประชาสัมพันธ์ที่วัดศาลา ต.น้ำแพร่ อ.หางดง
- 24 ก.พ. 38 สภาตำบลน้ำแพร่ไม่เห็นชอบโครงการโรงไฟฟ้า
- 7 มี.ค. 38 คณะรัฐมนตรี (รัฐบาลชุดนายชวน หลีกภัย) มีมติอนุมัติโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ก.ฟ.ภ.
- มี.ค. 38 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพาผู้ใหญ่บ้าน, สมาชิกสภาจังหวัด, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, นายอำเภอ, ผู้ว่าราชการจังหวัด, เทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่, สื่อมวลชนสาขาต่าง ๆ ไปดูงานที่ประเทศ สวีเดน
- 29 มี.ค. 38 ชาวบ้าน ต.น้ำแพร่/กว่า 2,000 คน นำโดยกำนันดา คำเปิงใจ ประท้วงหน้าที่ว่าการอำเภอหางดง ปิดถนนสายเชียงใหม่-ฮอด และยื่นหนังสือต่อผู้ว่าราชการ นายชวพงษ์ วัฒนสินธ์ รอง ผ.ว.จ. รับเรื่องแทน
- 30 มี.ค. 38 ก.ฟ.ภ.ลงนามในสัญญาว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าระหว่าง ดร.จุลพงศ์ จุลละเกศ ผู้ว่าการ ก.ฟ.ภ. กับ บริษัท SWED POWER และลงนามในสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการกับบริษัท KVAERNER ENVIOR POWER และลงนามบันทึกความเข้าใจในการจัดซื้อถ่านหินลิกไนต์ กับบริษัทเหมืองบ้านปู่ และบริษัทลานนาลิกไนต์
- 3 เม.ย. 38 ชาวบ้านรวมตัวกันอีกครั้งที่หน้าอำเภอหางดง ประมาณ 5,000 คน รอคำตอบจากนายอำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ไม่ได้รับคำตอบ จึงเดินทางไปยังหนังสือ และพบนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ขอให้ระงับการก่อสร้าง นายบอกล่าว "ได้กระจายอำนาจ ให้สภาตำบล ไปแล้วหากไม่ต้องการก็ทำไม่ได้"
- 4 พ.ค. 38 ก.ฟ.ภ. จัดพบปะสื่อมวลชน ที่ ร.ร. เชียงใหม่ พลับพลา ชี้แจงเรื่องโรงไฟฟ้าขยะและลิกไนต์
- 16 พ.ค. 38 ประชาชน ต.น้ำแพร่ กว่า 5,000 คน ปลูกป่า 97 ไร่ ในที่กรมป่าไม้เฉลิมพระเกียรติ 50 ปี ครองราชย์
- 26 พ.ค. 38 ผู้ว่า ก.ฟ.ภ. ทำหนังสือถึงประธานมูลนิธิโครงการหลวงเพื่อขอใช้พื้นที่
- 8 มิ.ย. 38 โครงการหลวงมีหนังสือ ที่ ล.01/245 ลงวันที่ 8 มิ.ย. อนุญาตให้ใช้พื้นที่ โครงการหลวงห้วยเสี้ยว 60 ไร่ ในเขต ต.บ้านปง เพื่อทำโรงงานไฟฟ้า
- 20 มิ.ย. 38 สภาตำบลบ้านปงลงมติคัดค้าน การก่อสร้างโรงงานดังกล่าว
- 1 ก.ค. 38 ประชาชนราว 7,000 คน 3 ตำบล ร่วมกันประท้วงอีกครั้งหนึ่ง ณ. ที่ว่าการอำเภอหางดง และมีการปิดถนนสายเชียงใหม่ - ฮอด
- 4 ก.ค. 38 พล.ต.ต.สนาม คงเมือง มีหนังสือถึงผู้นำหมู่บ้านเข้าพบมีคนไปพบประมาณ 7 คน ขอไม่ให้คัดค้าน การก่อสร้างโรงงาน
- 5 ก.ค. 38 ก.ฟ.ภ. ร่วมกับบริษัทสเวตเพาเวอร์ (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัทแควเนอร์ เอนไวโร เพาเวอร์ เอ บี จำกัด จัดสัมมนาเรื่องไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะและลิกไนต์ ที่ ร.ร.เชียงใหม่พลับพลา มีนักวิชาการเข้าร่วมประมาณ 100 คน

- 6 ก.ค. 38 สภาตำบลหนองควายมีมติคัดค้านการก่อสร้างโรงงานไฟฟ้า นายอำเภอทางดงเรียกประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน 3 ตำบล โดยมีนาย สุรศักดิ์ นันทะศิริ ผู้อำนวยการการไฟฟ้า เขต 1 ภาคเหนือ เข้าร่วมชี้แจงการก่อสร้างโรงไฟฟ้า
- 8 ก.ค. 38 นายดา คำเปียงใจ กำนัน ต.น้ำแพร่ นายสิงห์คำ อินดี กำนัน ต.บ้านปง และนายต๋อน วงศ์แก้ว กำนัน ต.หนองควาย นำโดย นายอำเภอทางดง นายเจริญ เอ็งศิลป์ และ จ.น.ท. ของ ก.ฟ.ภ. เข้าเฝ้า ม.จ.ภิกษุ รัชนี ประธานมูลนิธิ โครงการหลวงยืนยันให้ใช้ที่ดินโครงการหลวงห้วยเสี้ยว จำนวน 60 ไร่ แต่ไม่ยืนยันว่าโครงการนี้เป็นโครงการพระราชประสงค์
- 10 ก.ค. 38 เจ้าหน้าที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเข้าไปในพื้นที่บ้านหมู่ที่ 2 ต.บ้านปงพบชาวบ้านเพื่อชี้แจงโครงการโรงไฟฟ้าชยะ ณ.ศาลาเอนกประสงค์แต่ต้องเลิกากลางคัน เพราะชาวบ้านบางส่วนไม่รับฟัง
- 16 ก.ค. 38 ก.ฟ.ภ.นำโดยนายประวิทย์ จิระเดชะ ผอ.ฝ่ายวิศวกรรม เชิญสื่อมวลชนกว่า 20 คนขึ้น ฮ. กองทัพอากาศ ดูพื้นที่บริเวณที่จะก่อสร้าง ภายหลังจากถูกต่อต้านจากภาคพื้นดิน สื่อมวลชนเสนอแนะให้ ก.ฟ.ภ. จัดทำ Public Hearing
- 17 ก.ค. 38 ชาวบ้าน 3 ตำบล กว่า 3,000 คน ไปชุมนุมที่ศาลากลางจังหวัดยื่นหนังสือคัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าชยะและลิกไนต์ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด นำมติสภาตำบลทั้ง 3 ตำบลยื่นให้ด้วยรองผู้ว่าราชการ นายหยุด มีทองคำ เป็นผู้รับเรื่องแทนและยื่นหนังสือถึง ส.ส.เขต 2 ให้ดำเนินการระงับการก่อสร้างหากจะไปสร้างที่อื่นก็ขอให้ได้รับความยินยอมจากประชาชนในท้องถิ่น
- 5 ส.ค. 38 ตัวแทนชาวบ้านได้นำหนังสือขอให้ระงับการก่อสร้างโรงงานไฟฟ้าชยะและลิกไนต์ที่ต.บ้านปง โดยเด็ดขาด ต่อนายกรัฐมนตรีนายบรรหาร ศิลปอาชา พร้อมมติสภาตำบล 3 ตำบลและรายชื่อประชาชนที่คัดค้าน นายกรัฐมนตรีรับเรื่องไว้ด้วยตนเอง
- 13 ส.ค. 38 เปิดเวทีสาธารณะ จัดโดยนักศึกษาและองค์กรสิ่งแวดล้อมใน จ.เชียงใหม่ มีนักวิชาการจาก ม.ช. ตัวแทนชาวบ้านและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ประชาชนเข้าร่วมรับฟังกว่า 6,000 คน ได้มีการลงประชามติคัดค้านด้วย
- 15 ส.ค. 38 ชาวบ้านจำนวนกว่า 50 คน โดยคัดเลือกตัวแทนจากทุกตำบลเดินทางไปทำเนียบรัฐบาล ยื่นหนังสือถึง ค.ร.ม. เพื่อให้ระงับการก่อสร้าง และพบกับนายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์ ร.ม.ช. มหาชาติไทย ยื่นหนังสือคัดค้านการก่อสร้าง โรงไฟฟ้าเจรจากันประมาณ 1 ชม. นายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์ ขอเวลา 15 วัน และจะไปให้คำตอบว่าจะสร้างหรือไม่สร้างในวันที่ 1 กันยายน 2538
- 29 ส.ค. 38 ชาวบ้าน 3 ตำบล จัดพิธีบวชป่า และตั้งศาลเพียงตาทำพิธีฝังของอาถรรพ์ 7 อย่างและสาปแข่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ณ. สถานที่ที่จะทำการก่อสร้าง โครงการหลวงห้วยเสี้ยว ต.บ้านปง
- 1 ก.ย. 38 ประชาชน 3 ตำบลกว่า 1 หมื่นคน รวมตัวรอฟังคำตอบจากนายเกียรติชัย ร.ม.ช.มหาชาติไทย แต่เมื่อมาถึงกลับไม่มีคำตอบ นอกจากโฆษณาให้กับ ก.ฟ.ภ. ว่าคืออย่างเดียวกับชาวบ้านไม่พอใจ จึงเคลื่อนขบวนทั้งหมดไปยังศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ และทำหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี อีกครั้ง ผাগให้ พล.ต.ต. สนาม คงเมือง เป็นผู้นำไปมอบด้วยตนเองเพราะผู้ว่าราชการ, รองผู้ว่า หายหน้าหมด ไม่มีใครอยู่เลย
- 2,3,4 ก.ย. 38 ชาวบ้านยังคงรวมตัวอยู่ที่ศาลากลางจังหวัดทั้งกลางวันและกลางคืนมีการจัดกางเต้น ทำครีว และอภิปรายโจมตี ก.ฟ.ภ. เผาหุ่นนายค้ำนิง ทัดศรี นายจุลพงศ์ จุลละเกศ และนายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์

- 5 ก.ย. 38 พล.ต.ต.สนาม คองเมือง นำหนังสือตอบรับจากรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้รับเรื่องแล้วจะรับ²⁴¹
 ดำเนินการเป็นการด่วน ค.ร.ม. ประชุมมีการนำเรื่องเข้าเป็นวาระจรให้ชลอโครงการไว้ก่อน ผู้ชุมนุม
 ทั้งหมดกว่า 8,000 คน พวกกันสลายตัว โดยถือว่าได้รับชัยชนะในขั้นหนึ่งแล้ว ขอยินห์คัดต่อสู้ใน
 พื้นที่ต่อไป 4 คืน 5 วัน ที่ศาลากลางจังหวัด ไม่เคยพบกับผู้ว่าหรือรองผู้ว่าคนไหนเลย มีแต่ปลัด
 ฝ่ายป้องกันมาประสานงานแทน
- 6 ก.ย. 38 นายเกียรติชัย ชัยเขาวรัตน์ ร.ม.ช มหาดไทย ได้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งให้นายคา คำเปิงใจ
 นายสิงห์คำ อินดี นายเฉลิม อันวิเศษ นายคำสอน สิงห์แก้ว นายชัยพันธ์ ประภาสะวัต
 เป็นกรรมการร่วมในการพิจารณาการก่อสร้างโรงไฟฟ้าขยะและลิกไนต์
- 16 ก.ย. 38 นายกรัฐมนตรี ได้เดินทางมา จ.เชียงใหม่ อีกครั้ง ประชาชน ออทางคอง ประมาณ 200 คน ได้ไป
 รอพบเพื่อขอฟังคำตอบว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป 13.20 น. ได้เข้าร่วมประชุมกับนายกรัฐมนตรี
 โดยมีตัวแทนชาวบ้าน 6 คน พบกับ ผ.ว.จ. ผู้ว่าราชการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ปลัดมหาดไทยและเจ้าหน้าที่
 ฝ่ายต่าง ๆ กว่า 20 คน เสร็จเป็นเวลา 20 นาทีปลัดอารีย์ วงศ์อารยะ รับเป็นผู้ประสานงานต่อไป
- 18 ก.ย. 38 ตัวแทนชาวบ้านประมาณ 45 คน เข้ายินห์หนังสือถวายฎีกาต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่สำนัก
 ราชเลขาธิการยื่นหนังสือถึงกรมการสิ่งแวดล้อมสภาผู้แทนราษฎร รับเรื่องและจะลงมาดูพื้นที่ใน
 เดือน ต.ค
- 22 ก.ย. 38 ได้รับหนังสือตอบรับอย่างเป็นทางการจากสำนักราชเลขาธิการ
- 26 ก.ย. 38 ได้มีการนัดประชุมกรรมการที่ ร.ม.ช.มหาดไทยตั้งขึ้นที่ ร.ร.ชอลิเคย์อินน์ โดยมีนายผดุง มีทองคำ
 เป็นประธานการประชุมลุ่มกลางคืน กรรมการฝ่ายชาวบ้าน 5 คน ประท้วงยื่นหนังสือลาออกต่อ
 ประธาน พร้อมออกแถลงการณ์คัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าขยะและลิกไนต์
- 29 ก.ย. 38 สิ่งแวดล้อมแห่งชาติประชุมผ่านโครงการโรงไฟฟ้าทางคานเทคนิคแต่ในคานมวลชนให้การไฟฟ้า
 ไปแก้ไขเอาเอง
- 8 ต.ค. 38 เวทีชาวบ้าน มาอ็คเทปที่ ที่ทำการอุทยานคอยสุเทพ มีนายคำนิง ทัดศรี กับนาย ชัยพันธ์ ประภาสะวัต
 และนักวิชาการร่วมด้วยชาวบ้าน

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดตามลำดับที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่า การดำเนินการก่อสร้างโครงการโรง
 ไฟฟ้าขยะและลิกไนต์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีปัญหาโดยตลอด และได้รับการต่อต้านจากทุกที่ที่การไฟฟ้า จะเข้าไป
 จะเห็นได้ว่าโครงการนี้ประสบความสำเร็จล้มเหลวมาตั้งแต่ต้น นับแต่ได้รับอนุมัติจาก ค.ร.ม. เมื่อ 7 มิ.ย. 2538 จนกระทั่ง
 บัดนี้ยังไม่สามารถที่จะลงมือก่อสร้างได้ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งก็คือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กระทำการอย่างเร่งรัด
 ไม่มีการศึกษาหาข้อมูลที่แท้จริงก่อนดำเนินการ มีโครงการที่คิดเอาเองว่าดี มีเงินพร้อม ได้รับอนุมัติโครงการแล้ว
 ไม่ใช่จะทำได้ง่าย ๆ ทรายโคที่ไม่สามารถเข้าใจจิตวิทยาของมวลชนโดยเฉพาะการกล่าวหาคนโน้นคนนี้อย่างเลื่อนลอย
 ไร้เป้าหมายแล้วยังกลับทำให้คนเหล่านั้นกลับรวมกลุ่มกัน ร่วมกันต่อต้านการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคหนักยิ่งขึ้น

บทเรียนจากกรณีนี้จะเห็นได้เมื่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะเข้าไปก่อสร้างในพื้นที่ของกรมป่าไม้ เนื้อที่ประมาณ
 97 ไร่ ที่บ้านเวียงดง ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่ เมื่อเดือน ก.พ. 38ที่ผ่านมาแต่ถูกต่อต้านอย่างหนักจากประชาชน
 ในพื้นที่ โดยเฉพาะบริเวณหมู่บ้านเวียงดง นั้น เป็นเพียงการต่อต้านของชาวบ้านในพื้นที่นั้นเพียงไม่กี่หมู่บ้านในระยะแรก
 แต่หลังจากนั้นก็ขยายวงออกไปจนในที่สุดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็ได้ล่าถอยไปเปลี่ยนสถานที่ใหม่ทั้ง ๆ
 ที่ลงทุนไปเป็นจำนวนมากแล้ว จากการพาคณะหมู่บ้านต่างๆไปดูงานสวีเดน ตลอดจนส่งมวลชนสาขาต่างๆ กว่า 30
 คนสมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายอำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ จึงไปขอที่
 ของโครงการหลวงห้วยเสี้ยว ต.บ้านปง อ.หางดง จ.เชียงใหม่ เนื้อที่ 60 ไร่และได้รับให้ใช้พื้นที่ เมื่อ 8 มิ.ย. 2538

โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคคาดการณ์ผิด คิดว่าสถานที่นี้อยู่ในป่าผลกระทบท่อชุมชนคงไม่มี และชาวบ้าน ต.บ้านธิ^๒ มีประชากรในพื้นที่จริง เพียงไม่กี่พันคนและอยู่กันใต้วายตามถนน การรวมตัวกันคงไม่มาก แต่เหตุการณ์ไม่เป็นเช่นนั้น เมื่อเกิดการประท้วงกันนั้นก็กลายเป็นคนร่วมกันจำนวนนับหมื่นคน โดยมีคนจาก 6 ตำบลเข้าร่วมด้วย นับตั้งแต่ ต.น้ำแพร่ ต.ทางดง ต.หนองควาย ต.บ้านแหวน ต.บ้านปง และต.สันผักหวานการรวมตัวของชาวบ้านเป็นไปอย่างเหนียวแน่น โดยได้มีการส่งตัวแทน จากทุกหมู่บ้านร่วมกันจัดตั้งเป็นคณะกรรมการขึ้นมา ใช้ชื่อว่าคณะกรรมการประสานงานประชาชนเพื่อท้องถิ่น (ค.ป.ถ.) และได้ร่วมกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นแบ่งหน้าที่กันเป็นฝ่ายต่าง ๆ ผลงานที่เห็นเป็นรูปธรรมมากที่สุดของคณะกรรมการ คือการวางแผนจัดงานในวันที่ 1 ก.ย. 38 ซึ่งเป็นวันที่ นายเกียรติชัย ชัยเขวาร์ตัน ร.ม.ช.มหาไศย นัคคมาที่จะมาให้คำตอบว่าจะสร้างหรือไม่สร้าง โรงงานไฟฟ้าชยะและลิกไนต์แห่งนี้ได้มีการแบ่งหน้าที่ของหน่วยรักษาความปลอดภัยซึ่งทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดี เราได้รับข้อมูลว่าจะมีการว่าจ้างมือเบ็ดจากที่อื่นมาเพื่อเข้าร่วมในงานครั้งนี้ จึงจัดกำลังฝ่ายรักษาความปลอดภัยไว้กว่า 300 คนโดยคัดตัวแทนจากทุกหมู่บ้านทุกตำบลเข้าร่วม เพื่อจะได้ตรวจตราผู้แปลกปลอมและจำได้ว่าบุคคลที่เข้าร่วมเป็นคนในพื้นที่หรือไม่ นอกจากนี้ยังได้จัดทำเครื่องหมายติดไว้ที่แขนเสื้อทุกคนที่เข้าร่วมชุมนุมในวันนั้น โดยมีทางเข้าออกทางเดียว และแวดล้อมด้วยหน่วยรักษาความปลอดภัย และมีหน่วยหนึ่งไปตั้งด่านตรวจอยู่บริเวณ สะพานก่อนเข้าที่ชุมนุม ตรวจตรารถที่แปลกปลอมและสามารถสกัดจับรถที่ถูกว่าจ้างมาเพื่อก่อความปั่นป่วนถึง 80 คันรถ คนประมาณ 2,000 คน ได้มีการบันทึกภาพถ่ายไว้ จดทะเบียนรถซึ่งมาจากที่ต่าง ๆ อาทิ แม่แตง, ดอยสะเก็ดลำพูน ฯลฯ และพบเอกสารปีกใหญ่ในรถเป็นของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และมีสำเนารายงานการประชุมใช้หัวกระดาษของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอยู่ในรถที่นำมาด้วย นอกจากนี้ชาวบ้านที่ถูกพามาได้ยอมรับสารภาพว่าได้รับการจ้างวานมา คนละ 200 บาทการกระทำของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเช่นนี้ จะให้หมายความว่าจะอะไร ? ทั้ง ๆ ที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคตั้งขึ้นมาและอยู่ได้ด้วยเงินของประชาชน กลับนำเอาเงินส่วนนั้นมาว่าจ้างชาวบ้านที่ไม่รู้เรื่องเพื่ออ้างเป็นฝ่ายสนับสนุนตัวเอง เพื่อให้บรรลุความต้องการของตนเองทั้งที่เป็นความไม่ถูกต้องและชอบธรรม ก็สามารถทำได้ทุกอย่าง

สภาตำบล 3 ตำบล คือตำบลน้ำแพร่ ตำบลหนองควายและตำบลบ้านปง ได้ลงมติอย่างชัดเจนแล้วว่าไม่ยินยอมให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเข้าไปใช้พื้นที่ดังกล่าวโดยเด็ดขาด เราได้แก้ไขกฎหมายและยอมรับให้สภาตำบลเป็นนิติบุคคลสามารถที่จะกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์และข้อบังคับของตนเองได้ตามกฎหมายแต่ทำไมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐจึงไม่นำพากับมติของสภาตำบล และเสียงของประชาชน ประชาชนชาว อ.ทางดง ได้ต่อสู้ตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตย ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ และด้วยสันติวิธีมาโดยตลอด กลับไม่ได้รับการตอบสนองอย่างใดจากหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างจริงจัง

เรื่องเพียงแค่นี้ยังไม่สามารถตัดสินใจได้ แล้วจะรับภาระบริหารงานที่ยิ่งใหญ่ของประเทศชาติได้อย่างไร ประชาชนได้ต่อสู้จนถึงที่สุดแล้วในระบบ จนกระทั่งต้องหาที่พึ่งสุดท้าย คือการถวายฎีกาต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทั้งที่ไม่ได้ปรารถนาที่จะรบกวนเบื้องพระยุคคลบาทของพระองค์ท่านเลย แต่เพราะความไม่รับผิดชอบของผู้บริหารในส่วนต่าง ๆ จึงทำให้ประชาชนชาติที่พึ่ง และหมัดหวังในตัวของบุคคลในรัฐบาลนี้ สรีรชาติต่อผู้บริหารประเทศ ได้ล่มสลายไปแล้ว ณ. วันนี้ สำหรับคน อ.ทางดง จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเครื่องพิสูจน์ให้เห็นธาตุแท้ของนักการเมืองและรัฐบาลที่มีได้เกิดขึ้นมาจากประชาชนโดยแท้จริง จากเป็นรัฐบาลของกลุ่มทุน และผู้หวังกอบโกยผลประโยชน์เข้าไว้ร่วมกันและแสวงหาอาหารให้พรรคและตนเองมากกว่าที่จะเห็นแก่ประชาชนอย่างแท้จริง

การผลิตกระแสไฟฟ้าหน้าที่ของใคร?

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็เสียหายยับเยินจากการกระทำในครั้งนี้ เกียรติภูมิของารัฐวิสาหกิจขั้นดีต้องตกต่ำจนถึงที่สุด การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคถูกประชาชนดูถูกเหยียดหยามว่าเป็นผู้หวังผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน ข้ออ้างที่เข้ามาเป็นข้อแก้ปัญหายะยะของ จ.เชียงใหม่ และที่อื่น ๆ ทั่วประเทศ จำนวน ถึง 40

โรง (งบ 6 หมื่น ล้านบาท) พังไม่ขึ้น เพราะจับได้แล้วว่ามีล้มลคมกับบริษัทเหมือนบ้านปู และบริษัทล่านาติก¹²⁴³ ต้องการขายลิกไนต์วันละ 220 ตัน ถ้าสร้าง 40 โรงเท่ากับ วันละ 8,800 ตัน ต่อ เดือนละ 264,000 ตัน ต้องการสร้างโรงไฟฟ้าแข่งกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตเพราะการไฟฟ้าฝ่ายผลิตยืนยันแล้วว่าไฟฟ้าในขณะนี้ไม่ขาดแคลน ปัจจุบันนี้ทั่วประเทศ ใช้ไฟฟ้าวันละ 12,000 เมกกะวัตต์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตผลิตกระแสไฟฟ้าได้วันละ 14,000 เมกกะวัตต์ ยังมีไฟฟ้าสำรองเหลืออยู่ และได้วางแผนในการผลิตกระแสไฟฟ้าไว้แล้วล่วงหน้าเป็นเวลา 10 ปี การตั้งโรงงานไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพียงโรงงานละ 20 เมกกะวัตต์ ด้วยเงินลงทุนถึงโรงละ 1,500 ล้านบาทถึงไม่มีความจำเป็นและยังลงทุนแพงกว่าที่ควรจะเป็นอีกด้วย หากจะผลิตกระแสไฟฟ้าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตคำนวณต้นทุนไว้ว่า 1 เมกกะวัตต์ ลงทุน 25 ล้านบาท 20 เมกกะวัตต์ก็เท่ากับต้องใช้ทุน 500 ล้านบาทเท่านั้น ส่วนโรงงานกำจัดขยะโดยการเผาของกรมโยธาธิการที่จะก่อสร้างให้จังหวัดเชียงใหม่แต่หาสถานที่ไม่ได้นั้นมีราคาเพียงโรงงานละ 360 ล้านบาทแต่เมื่อเอาโรงงานทั้งสองมารวมกันราคาน่าจะถูกลง แดกลีบกลายเป็นเงินถึง 1,500 ล้านบาท ต่อการผลิตไฟฟ้า 20 เมกกะวัตต์และกำจัดขยะ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกำลังจะทำอะไรกันแน่ ?

การกำจัดขยะหน้าที่ของใคร?

หน้าที่ในการกำจัดขยะตามกฎหมายระบุชัดเจนให้เทศบาลและสุขาภิบาลทุกแห่งเป็นผู้รับผิดชอบ ทาวิธิการและดำเนินการเองในแต่ละสุขาภิบาลและเทศบาล การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีหน้าที่ทำอะไรกันแน่ การผลิตไฟฟ้าหน้าที่โดยตรงก็บอกแล้วชัดเจนว่าเป็นของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีหน้าที่รับซื้อกระแสไฟฟ้าแข่งกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิต และข้ออ้างไฟฟ้าสำรอง 20 เมกกะวัตต์ก็ไม่มีความจำเป็นเพราะไฟฟ้าไม่ขาดแคลนแน่และกฎหมายที่จัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็ได้บอกไว้ด้วยว่าให้มาทำหน้าที่กำจัดขยะ ดังนั้นจึงไม่มีอะไรที่น่าจะเป็นความรับผิดชอบทั้งโดยพฤตินัย และนิตินัย ที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะเข้ามาจัดการเรื่องขยะโดยก้าวท้าวหน้าที่แทนเทศบาลทั้งที่ยังไม่มีใครต้องการ โดยเฉพาะเทศบาลนครเชียงใหม่ กำลังมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลชุดใหม่ทั้งหมดในเดือน พ.ย.2538 ที่จะถึงนี้และได้มีการแถลงนโยบายเรื่องขยะของเมืองเชียงใหม่ กันไว้ชัดเจนแล้วว่าเทศบาลนครชุดใหม่ที่จะเข้าไปบริหารเทศบาล จะจัดการหาที่ทิ้งขยะถาวรเองมีโรงงานแยกขยะและโรงงานกำจัดขยะของเทศบาลเอง โดยไม่หวังพึ่งพาใคร การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะตั้งตั้งโรงงานไฟฟ้าขยะและลิกไนต์เพื่อใครกันแน่ ? หากไม่มีขยะไปเผาก็มีแผนการที่จะเผาลิกไนต์ 100 %กลายเป็นโรงไฟฟ้าแข่งกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตใช่หรือไม่ ?

โรงงานไฟฟ้าเพื่อสิ่งแวดล้อมจริงหรือ

ด้วยเหตุดังที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าข้ออ้างของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่จะมาช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมของจังหวัดเชียงใหม่จึงเป็นเพียง "ฝันกลางวัน" และชาวบ้าน อ.หางดงก็รู้เท่าทันจึงไม่ยอมตกเป็นเครื่องมือและให้เป็นหลูลองยา เหตุสำคัญคือ การเอาลิกไนต์เข้าเผาปนกับขยะนั้น โรงงานต้นแบบที่สวีเดนก็ไม่เคยใช้ เขาใช้เชื้อเพลิงอื่นอาทิ น้ำมัน, แก๊ส, และถ่านไม้ แต่ ก.ฟ.ภ. กลับนำเอามาตัดแปลงเป็นโรงงานที่ใช้ถ่านหินลิกไนต์เผาขยะและนำมาผลิตกระแสไฟฟ้าเป็นแห่งแรก ในเมื่อประเทศไทยยังไม่เคยมีโรงงานแบบนี้เลย และที่สวีเดนก็ไม่ใช่เช่นนี้ แต่ปรากฏว่าได้มีรายงานการวิจัยผลกระทบ ทางสิ่งแวดล้อมเสร็จเรียบร้อยแล้ว และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติไปแล้วเมื่อวันที่ 29 ก.ย. 2538 เขาทำกันอย่างไร? และที่ไหนกันแน่ ? เพราะสถานที่ก่อสร้างได้ย้ายถึง 3 แห่งภายใน 6 เดือนที่สุดท้ายเพิ่งย้ายเป็นแห่ง ที่ 4 ได้อนุมัติพื้นที่จากโครงการหลวงห้วยเสี้ยว ต.บ้านปง อ.หางดง เมื่อวันที่ 8 มิ.ย.2538นี้เอง ไม่เคยมีหน่วยงานหรือบุคลากรทางด้านสิ่งแวดล้อมเข้าไปศึกษาข้อเท็จจริง และปัญหาในพื้นที่เลย โรงงานก็ไม่เคยมีที่ไหนในโลกที่ใช้ลิกไนต์เผาร่วมกับขยะแล้วไปทำวิจัยกันอย่างไรว่ามีสารพิษที่เล็ดรอดออกมาไม่เกินมาตรฐาน ตามตารางการวิจัยของ ก.ฟ.ภ.

ฝุ่น/ก๊าซ	ค่ากำหนดที่ปล่อยออก	ค่ามาตรฐานประเทศไทย	มิลลิกรัม/ลบ.บ.เมตร
ฝุ่นละออง	30	400	"
คาร์บอนมอนนอกไซด์	100	1,000	"
ซัลเฟอร์ไดออกไซด์	190	1,300	"
ไนโตรเจนออกไซด์	250	1,000	"
ไฮโดรเจนคลอไรด์	50	200	"
ไฮโดรฟลูออไรด์	2	10	"
ไดออกซิน?	0.1.	ไม่กำหนดค่า	"

การนำค่ากำหนดที่ปล่อยก๊าซพิษและฝุ่นละอองออกไปนั้นนำเอาอะไรมาเป็นมาตรฐานว่าจะไม่เกินนั้นหรือเท่านั้น เพราะเรายังไม่มีโรงงานต้นแบบ ถ้าจะนำเอามาตรฐานจากโรงงานของสวีเดนเองก็ไม่ถูกต้อง เพราะเชื้อเพลิงที่จะใช้ต่างกัน ชนิดของขยะก็ต่างกัน

ผลกระทบทางด้านคมนาคมและชุมชน

โดยเฉพาะผลกระทบด้านคมนาคมขนส่งนั้นมีอย่างมากแต่ในรายงานผลกระทบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่ได้ว่าจ้างบริษัทคอนซิลแทนที่ออฟเทคโนโลยี จำกัด ทำการศึกษาระบุว่า "การดำเนินงานโครงการจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อการคมนาคมน้อย" เนื่องจากจะมีรถบรรทุกเชื้อเพลิง และขยะเข้าพื้นที่ประมาณวันละ 75 เที่ยวเท่านั้น "ในประเด็นเดียวกันนี้ในหนังสือคำชี้แจงของ ก.พ.ภ. เองได้เคยระบุไว้ในด้านการขนส่งนั้น" ใช้รถบรรทุกขยะขนาด 10 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 12 คันขนขยะไปยังโรงไฟฟ้า 5 เที่ยวต่อวันต่อคัน "ก็เท่ากับวันหนึ่งจะมีรถขยะวิ่งไปยังโรงงานขยะทั้งหมดถึง 120 เที่ยวต่อวัน" เพราะต้องรวมการวิ่งทั้งขาไปและกลับด้วยไม่ใช่วิ่งเที่ยวเดียว นอกจากนี้ยังมีรถบรรทุกที่จะขนมาจาก อ.ลี้ ของบริษัทลานนาลิกไนต์ และบริษัทเหมืองบ้านปู้ถิววันละ 220 คันรวมอีกไม่น้อยกว่าวันละ 100 เที่ยวทั้งไปและกลับ และยังมีชีเกาจากการเผาไหม้หมดต้องขนกลับไปฝังที่เหมือง อ.ลี้ อีกจำนวนก็เที่ยวรวมแล้วอย่างน้อยจะมีรถวิ่งเข้าออกที่โรงงานแห่งนี้ไม่น้อยกว่าวันละ 220 เที่ยว ไม่ใช่วันละ 75 เที่ยวดังที่กล่าวอ้างในรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอไป ในข้อนี้จะเห็นว่ารายงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเองกับรายงานที่เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมมา ก็ขัดแย้งกันเองในเอกสารตามกล่าว พื้นที่ที่จะทำการก่อสร้างนั้นอยู่บนภูเขาและถนนหนทางที่จะเข้าไปนั้นเป็นทางคดเคี้ยว และชัน ๆ เขาตลอดทุกวันนี้มีรถชนหินของบริษัทเชียงใหม่คอนสตรัคชั่น และบริษัทสหพนาสิทธิ์วิ่งกันอยู่วันละนับร้อยเที่ยว เกิดอุบัติเหตุรถชนคนตายอยู่ตลอดเวลา เด็กนักเรียนตาย, ครูใหญ่ตาย, ชาวบ้านทั่วไปตาย ตรวจสอบได้ที่ ส.ภ.อ.ทางคงเคยมีการประท้วงปิดถนนให้จำกัดความเร็วและควบคุมการขนส่งของรถเหล่านี้มาหลายครั้ง แต่ในที่สุดก็ปล่อยปลະละเลยเหตุผลประการหนึ่งที่รถเหล่านี้ต้องวิ่งเร็วก็เพราะต้องการให้ได้เที่ยวขนส่งมากที่สุด เพราะจะได้เบียดเบียนเพิ่มเป็นรายเที่ยว นอกจากนั้นการบรรทุกของหนักที่ขึ้นเขาจำเป็นต้องใช้แรงส่งช่วยในการวิ่งลงเพื่อขึ้นเขาในช่วงต่อไป จะเห็นได้ว่าทุกวันนี้ในด้านคมนาคมขนส่งก็ไม่มีความปลอดภัยอยู่แล้ว ก.พ.ภ.กลับเพิ่มความทุกข์ให้กับชาวบ้านโดยนำรถบรรทุกขยะ รถบรรทุกลิกไนต์เข้าร่วมอีกวันละว่า 200 เที่ยว ใครจะทนรับสภาพนี้ได้ ได้มีการรายงานถึงผลกระทบที่เป็นจริงเช่นนี้หรือไม่? หลับหู หลับตาอนุมัติ ผ่านกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมาได้อย่างไรโดยไม่คู่ ข้อเท็จจริง เพราะนี่คือเหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ประชาชนรับไม่ได้ เพราะมันหมายถึงความไม่มั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของพวกเขาโดยตรง และมีตัวอย่างให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน นับเป็นผลกระทบต่อชุมชนอย่างร้ายแรงที่สุดซึ่งไม่มีในรายงานของสิ่งแวดล้อมเลย

ผลกระทบด้านป่าไม้และสภาพแวดล้อม

อีกประการหนึ่งคือป่าไม้ที่มีอยู่เดิมจะต้องถูกเปลี่ยนแปลงสภาพไปบางส่วนกลายเป็นที่ตั้งโรงงานไฟฟ้า ชยะและลิกไนต์แห่งนี้ จะมีการตัดถนนผ่านป่าสงวนเข้าไปอีก จะทำลายสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศจะต้องเสียหายชาวบ้านจะต้องสูญเสียรายได้จากการหาเห็ด หาหน่อไม้ และของป่า

ผลกระทบทางทัศนียภาพและอากาศเป็นพิษ

ผลกระทบด้านทัศนียภาพนั้น ทางด้านศิลปะแล้วเป็นภาพอุจาดตาเป็นอย่างที่สุดที่จะมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ไปตั้งอยู่ท่ามกลางสภาพธรรมชาติที่งดงาม และที่สำคัญก็คือถนนสาย อ.หางดง อ.สะเมิงนั้นเป็นถนนสายเศรษฐกิจสำคัญที่สุดของ จ.เชียงใหม่ มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมากมาย อาทิ กฤษดาถอย,อุทยานล้านนา,ยอดคอยริสอร์ท, บ้านกลางดอยโรงแรมสวนบัว ฯลฯ นอกจากนั้นยังมีหมู่บ้านจัดสรรที่มีราคาสูงที่สุดของจังหวัดเชียงใหม่ บ้านราคาหลังละหลายสิบล้านบาท ที่ดินสองข้างทางราคาไร่ละหลายล้านบาท การที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะเข้าไปก่อสร้างโรงงานไฟฟ้าจากชยะและลิกไนต์จึงนับเป็นสิ่งแปลกปลอมที่เลวร้ายที่สุดกับสภาพความเป็นจริงที่เป็นอยู่ เป็นสภาพแห่งความขัดแย้งโดยสิ้นเชิงกับคนที่อยู่อาศัยและคนที่ทำธุรกิจ ใครจะอยากอยู่บ้านที่ต้องวิ่งรถตามตุรุดชยะและมีรถบรรทุก ลิกไนต์ตามไหล่หลังอยู่? ใครอยากจะไปเที่ยวดูโรงงานชยะกับกฤษดาถอยมากกว่ากัน? การที่จะเข้ามาก่อสร้างโรงงานแห่งนี้ นับเป็นความคิดของคนที่ไม่มีความคิดโดยแท้ เป็นการทำลายบรรยากาศการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่ มากกว่าที่จะเป็นการส่งเสริม ตั้งแต่มีข่าวการที่จะเข้ามาตั้งโรงงานชยะและลิกไนต์ในเขต อ.หางดง เศรษฐกิจของอำเภอหางดงต้องซบเซาและหยุดชะงักลง โดยเฉพาะบ้านจัดสรรทั้งหลายแทบขายไม่ออกเพราะคนไม่อยากจะอยู่ใกล้โรงงานมหาภัยแห่งนี้ เพราะไม่แน่ใจในความปลอดภัยใครจะรับผิดชอบหากมีก๊าซพิษหลุดลอดออกไปเกินกว่าที่เขียนไว้ในกระดาษใครจะรับรองได้ตลอดชีวิตว่าเครื่องกรองสารพิษจะไม่มีวันเสีย ไม่มีใครกล้าเอาหัวมาเป็นประกันเรื่องนี้ แม้แต่กระทรวงวิทย์ฯ เองก็ยังให้ประกาศว่า โรงงานแห่งนี้เป็นโรงงานที่มีมลพิษอยู่ในข่ายที่ต้องควบคุม โดย กรมควบคุมมลพิษ แล้วจะให้ประชาชนไว้ใจได้อย่างไรว่าปลอดภัยเพราะจะต้องมีการตรวจสอบอยู่ตลอดเวลา ทำไมต้องให้คน อ.หางดง มารับความเสี่ยงด้วย โดยเฉพาะเมื่อเกิดความกดอากาศสูง อุณหภูมิต่ำเมื่อไรวันทั้งหลายจะไม่ลอยขึ้นสูง แต่จะปะปนกันอยู่กับหมอกควันต่างๆ และไหลลงสู่ที่ต่ำ อ.เมือง เชียงใหม่ อยู่ในแอ่งกระทะจะรับผลกระทบจากควันทั้งหลายเข้าปกคลุม อยู่เสมอ ในกรณีนี้เช่นกันหากเกิดพิษขึ้นจากโรงงานแห่งนี้ ควันพิษเหล่านี้ก็จะถูกแรงลมพัดพาเคลือบเข้าสู่เมืองเชียงใหม่โดยตรง เมื่อถึงเวลานั้นจะไม่มีโอกาสแก้ไขอะไรได้อีก ใครจะปิดโรงงานนี้ได้คุดตัวอย่างจากโรงงานที่แม่มาะ จ.ลำปาง ยังไม่มีใครสามารถปิดได้เพราะอ้างจำเป็นต้องผลิตกระแสไฟฟ้า โรงงานนี้ก็เช่นกันหากปิด โรงงานชยะก็จะล้มเมืองและอ้างไฟฟ้าสำรองจะไม่พออีก คนเชียงใหม่ทั้งหมดต้องรับกรรมร่วมกันกับคน อ.หางดง ไม่ต่างกันเท่าไร

ปัญหาชยะจะแก้ไขกันอย่างไร?

ชยะเป็นผลพวงของความเจริญเติบโตทางสังคมบริโภคนิยมของมนุษย์ ปัญหาชยะเป็นเงาตามตัวตามความเจริญของสังคม เราทุกคนเป็นผู้บริโภคและผู้ผลิตชยะขึ้นมาเอง คนในเมืองเป็นผู้ก่อปัญหาชยะมากที่สุด แต่ชนบทกลับต้องเป็นที่รองรับชยะของเมืองและคนในชนบทต้องกลายเป็นผู้ที่ต้องรับกรรมจากผลกระทบและกาแคะนของคนในเมือง ทุกวันนี้ปัญหาชยะเป็นเรื่องที่ทุกคนและทุกจังหวัดทั่วประเทศควรที่จะต้องหันหน้าเข้าหากัน และแก้ไขในระบบของความร่วมมือเป็นภาพรวมของทั้งประเทศ เรื่องน้ำเสียกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯรับหน้าที่ไปทำทั่วทั้งประเทศแล้วทำไมเรื่องชยะไม่เอาไปจัดการด้วย ทั้งๆ ที่ชยะนั้นเป็นปัญหาที่ยิ่งใหญ่ไม่แพ้กัน เราควรที่จะจัดการวางแผนให้เป็นแผนแม่บท "แผนการกำจัดชยะแห่งชาติ" และมีหน่วยงานที่ทำการวิเคราะห์วิจัยโดยเฉพาะเพื่อหาแนวทางที่จะกำจัดชยะให้เป็นเอกภาพรวมกันทั้งประเทศให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีหน่วยงานรับผิดชอบโดยรวมเพียงแห่งเดียว ไม่ใช่ให้ใครก็ได้ ที่คิดว่าตัวเองวิเศษวิโสกว่าคนอื่น มาแอบอ้างตัวเองเป็นผู้ชำนาญการในการจัดการชยะ อย่างเช่นกรณีของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งไม่เคยเกี่ยวข้องใดๆ ในการกำจัดชยะมาก่อนเลย เคยรู้หรือไม่ว่าชยะของเชียงใหม่

มีอยู่ทั้งหมดจำนวนเท่าไรแน่ในแต่ละปีและถ้าหากแยกแยะแล้วจะเหลือขยะเท่าไรที่จะนำไปเผาหรือฝังกลบถ้าเราไม่จำกัดบทบาทกับผู้ที่มาจัดการกับขยะแล้ว อีกไม่ช้า การประปา, องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร หรือหน่วยงานอื่นใดที่มีความคิดที่วิเศษเกี่ยวกับขยะก็จะอ้างตัวเข้ามาอาสาที่จะทำหน้าที่กำจัดขยะกันให้วุ่นวายกันไปทั่วประเทศ โรงงานกำจัดขยะของกรมโยธาธิการก็มีแบบและกำลังจะทำการก่อสร้างที่ภูเก็ตงบประมาณถึง 700 ล้านบาท ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็มีโครงการจะไปทำอีกโดยใช้งบประมาณโรงละ 1,500 ล้านบาท หน่วยงานของรัฐเองแย่งงานกันทำทำงานซ้ำซ้อนกันทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่หน้าที่ของตน

เราลองมาดูขยะของ จ.เชียงใหม่ ในรายละเอียดจะพบว่าขยะจำนวน 200 กว่าตัน ต่อวันนั้น ถ้ามีการแยกขยะโดยละเอียดแล้วจะได้ผลดังนี้

ชนิดของขยะ	เฉลี่ยเป็นเปอร์เซ็นต์	จำนวนต่อวัน
แก้ว	8.5 %	17 ตัน
โลหะ	3.1 %	6.2 ตัน
พลาสติก	12.2 %	24.2 ตัน
กระดาษ	18.5 %	37 ตัน
ผ้า	2.5 %	
หนังยาง	0.8 %	
เซรามิก	4.5 %	
กระดูก	2.3 %	
สารอินทรีย์	34.2 %	
(เศษไม้,อาหาร อื่น ๆ)	12.3 %	

} สามารถนำกลับไปใช้ได้อีก

} ส่วนที่เหลือนำไปทำปุ๋ย และฝังกลบ

(สถิติจากภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ช่วงปี 2533 - 2535)

หากเรามีโรงงานแยกขยะที่ได้มาตรฐานและจัดหาที่ทิ้งขยะแยกประเภทให้ชัดเจน นอกจากนั้นยังต้องมีเทศบัญญัติที่สามารถบังคับให้ผู้บริโภคทั้งหลายต้องปฏิบัติตามแล้ว เราจะเหลือ ขยะที่ต้องนำไปทำปุ๋ยฝังกลบหรือเผาเพียงไม่ถึง 100 ตัน และถ้าหากมีระบบรีดน้ำออกจากขยะก่อนนำไปฝังกลบและอัดขยะเป็นแท่งด้วยระบบไฮดรอลิกที่มีแรงอัดสูงแล้ว เราจะประหยัด เนื้อที่ของบ่อขยะได้อีกเป็นจำนวนมากเมื่อนำขยะไปฝังแล้วยังมีจุลินทรีย์บางชนิดที่สามารถเร่งการย่อยสลายของขยะใส่ลงไปก่อนทำการฝังกลบ จะต้องทำบ่อฝังให้ถูกสุขลักษณะโดยมีการรองพื้นด้วยพลาสติกรองกันบ่อทั้งหมด และทำการกลบฝังเป็นชั้น ๆ แต่ละบ่ออาจใช้งานได้เป็นเวลานานับ 10 ปี กว่าจะเต็มและสามารถที่จะขุดขยะเก่าไปทำปุ๋ยหรือถมที่แห่งอื่นและใช้บ่อเดิมเป็นที่ทิ้งขยะได้อีกโดยไม่จำเป็นต้องสร้างโรงงานเผาขยะและเลิกในราคา 1,500 ล้านบาทให้เปลืองงบประมาณ และเสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บขยะสูงขึ้น ปัญหาขยะของเชียงใหม่แก้ไขได้แน่นอน หากได้ผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และทำงานเป็นไม้คอกยแต่จะหวังพึ่งยืมมือคนอื่นหรือยืมจมูกคนอื่นมาหายใจแทน หากเทศบาลไม่ใช่ผู้กำจัดขยะเองก็ไม่สามารถควบคุมต้นทุนราคาค่าจ้างเผาขยะได้ในราคาที่ ก.พ.ท. กำหนดไว้ว่ารับจ้างเผาตันละ 200.-บาท นั้นหากทำเองตามที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ต้นทุนจะเหลือเพียงตันละ 100 บาทเศษเท่านั้นประชาชนในเขตเทศบาลนั้นแหละต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อต้นทุนการกำจัดขยะที่สูงขึ้นและหากค่าใช้จ่ายต่าง ๆ สูงขึ้นเทศบาลก็ไม่สามารถที่จะเป็นผู้กำหนดราคาได้เพราะโรงงานไม่ใช่ของเทศบาล จะเห็นได้ว่าการยืมจมูกคนอื่นมาหายใจนั้นผลสุดท้ายจะไม่มียูมูกให้หายใจ จะถูกบีบอย่างไรก็ได้เพราะ ก.พ.ท. ได้เป็นผู้ผูกขาด การกำจัดขยะแต่เพียงผู้เดียว

นักวิชาการเพื่อประชาชนยังมีไหม?

นักวิชาการทั้งหลายที่สนับสนุนโรงงานไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะและลิกไนต์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพียงได้เศษได้เล็ขของเงินค่าวิจัยเพียงเล็กน้อย ก็พลอยบอกว่าดิงามไปกับเขาหมด ไม่เคยศึกษาหาข้อมูลเลยว่ามีสิ่งอื่นที่ดีกว่าหรือไม่ ไม่ใช่เห็นเทคโนโลยีเป็นพระเจ้าจนมองไม่เห็นความทุกข์ของเพื่อนมนุษย์และผลที่จะเกิดในภายภาคหน้าท่านได้รับเงินเดือนจากภาษีอากรของประชาชนอยู่ทุกเดือน อ้างว่าไม่พอหรืออย่างไรจึงต้องคืนเงินรับงานวิจัยเพื่อหากิน ต่างอะไรกันบ้างกับผู้ที่ต้องขายตัวหากินเพราะความจน แต่นั่นเขายังมีข้ออ้างว่ากระทำไปเพื่อความกตัญญูต่อพ่อแม่ แต่ท่านทำไปเพียงเพื่อตอบแทนน้ำเงินของผู้ว่าจ้างเดี๋ยวนี้เรามีนักวิชาการที่แอบแฝงหากินกันมากมายในมหาวิทยาลัยทั่วประเทศที่น่าอานาจนัก

บทสรุป

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นจะเห็นได้ว่าประชาชนชาว อ.หางดง จ.เชียงใหม่ได้ต่อสู้กับผู้อ้างตัวว่าเป็นนักบุญในคราบคนบาป (ณ.พ.ภ.) อย่างไรบ้างเราได้กระทำทุกอย่างในวิถีทางแห่งประชาธิปไตย ภายใต้กฎหมายมาโดยตลอดใครกันแน่ที่พยายาม กระทำทุกทางทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองต้องการทั้งๆที่เป็นความผิดพลาดอย่างใหญ่หลวงพยายามจนสำเร็จแม้กระทั่งเรื่องที่ไม่ผ่านการพิจารณาของกระทรวงวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมมาได้ก็กลับผ่าน แต่เมื่อทราบประวัติท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ นายยิ่งพันธ์ นะติกการว่าเคยทำงานอยู่ที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมานานนับ 10 ปี แล้วไม่แปลกใจว่าเรื่องนี้ทำไมถึงผ่านมาได้ ทั้งๆที่นั่งเขียนงานวิจัยในห้องแอร์ ไม่เคยมีการพูดถึงผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมเลย กลับไปเน้นแต่เครื่องจักรและเทคโนโลยี หากบ้านเมืองและประเทศชาติมีหน่วยงานแบบนี้ประชาชนจะไปหวังพึ่งใครได้ ด้วยเหตุนี้ประชาชนจึงจำเป็นต้องพึ่งตัวเองและไม่หวังพึ่งพาอำนาจรัฐอีกต่อไป ความหวังสุดท้ายก็คือไฉนหนวายุฎีกาต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปแล้วเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2538 และได้รับหนังสือตอบรับจากสำนักพระราชเลขธิการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2538ว่าจะรับเรื่องคำเนิงานต่อไป ประเทศไทยเรายังมีบุญอยู่ก็ตรงที่มีพระมหากษัตริย์ทรงตั้งมั่นอยู่ในทศพิธราชธรรม และทรงพระเมตตาต่อพสกนิกรทั่วทั้งแผ่นดิน พระองค์ได้เคยมีพระราชดำรัสในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม 2537 ไว้ตอนหลังว่า "ทฤษฎีใหม่ หากประชาชนไม่ต้องการก็ทิ้งไม่ได้" น่าจะชัดเจนพอแล้วในพระราชดำรัสนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพึงสำเหนียกไว้ด้วย และรัฐบาลในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ควรที่จะรับฟังอย่าฝืนมติมหาชน หากไม่รับฟังเสียงของประชาชนแล้วท่านจะเป็นรัฐบาลที่ชอบธรรมของปวงชนอยู่ได้อย่างไรกันเราชาวหางดงจะรักษาผืนแผ่นดินผืนป่าของเราเพื่อลูกหลานในวันหน้า และเพื่อประโยชน์สูงสุดของคนเชียงใหม่เองด้วยเลือดเนื้อและชีวิตของเรา

คณะกรรมการประสานงานประชาชนเพื่อท้องถิ่น
กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อ.หางดง

"หยุดทำลายสิ่งแวดล้อม หยุดโรงไฟฟ้าหนาท้าย"

"คนบาปในคราบนักบุญ"

โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนจากขยะและลิกไนต์ที่จะก่อสร้าง ณ โครงการหลวงห้วยเสี้ยว ต.บ้านปาง อ.หางดง จ.เชียงใหม่ โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิกษาคนั้น นับเป็นแห่งที่ 4 แล้วที่ย้ายมาตั้งแต่ได้รับอนุมัติจาก ค.ร.ม. ชุดนายกชวน หลีกภัย เมื่อ 7 มี.ค. 38 แต่เดิมโครงการนี้วาดฝันไว้ว่าจะใช้พื้นที่กลางเมืองเชียงใหม่ บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยตึงเฒ่า แต่ทหารไม่ยินยอมจึงต้องย้ายหนี ไปที่นิคมอุตสาหกรรมสหพัฒน์ฯ จังหวัดลำพูน ได้เนื้อที่ 17 ไร่ และกำลังจะซื้อเพิ่มเติม (แต่ก็ถูกคัดค้านจากกำนันและประชาชนในตำบลนั้น จนในที่สุดทางจังหวัดโดยผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน เข้ามาจัดการมีการประชุมลงมติไม่ใช้พื้นที่ของจังหวัดลำพูน คนจังหวัดลำพูนขัดพระราชประสงค์ระนั้นหรือ จึงต้องย้ายมาขอสถานที่จากรมป่าไม้จำนวน 50 ไร่ บ้านเวียงคัง ต.น้ำแพร่ อ.หางดง จ.เชียงใหม่ ในช่วงนี้เองที่ทางการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้รับบทเรียนการต่อต้านทั้งจังหวัดลำพูน จึงขอมุ่หม่เงินมหาศาลพาผู้ใหญ่บ้านทุกคน (ยกเว้นกำนันดา คำเปียงใจ กำนัน ต.น้ำแพร่ ไม่ยอมไปด้วย) นายอำเภอ, ผู้ว่าราชการจังหวัด, สมาชิกสภาจังหวัด ส.ส. เขต 2, สมาชิกสภาเทศบาล, สื่อมวลชนทุกสาขา 30 กว่าคนไปดูงานที่ประเทศสวีเดน โดยเงินค่าใช้จ่ายบริษัทของสวีเดนเป็นผู้ออกให้ มีการพาเที่ยวและเลี้ยงดูไปเสียอย่างไม้อั้นติดสุทให้ใส่ใหม่ มีเงินค่าใช้จ่ายแจกให้อีก นี่คือการจ่ายค่าคอมมิชชั่นให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทางอ้อมใช่หรือไม่? ตอบแทนการซื้อโรงงาน 1,500 ล้าน ต่อโรง เมื่อกลับจากดูงาน ผู้ใหญ่บ้านหลายคนชี้แจงข้อดีข้อเสียไม่ได้ชัดเจน ถูกชาวบ้านขับออกจากตำแหน่งหลายคน และมีการต่อต้านจนในที่สุดต้องย้ายหนีไปเป็นหนที่ 4 โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ทำหนังสือไปขอที่โครงการหลวงห้วยเสี้ยวจำนวน 60 ไร่ จาก ม.จ.ภิศเดช รัชนี โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวของนายจุลพงษ์ จุลละเกศ ผู้ว่าการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่เมื่อวันที่ 8 มิ.ย. 2538 มิใช่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และโครงการนี้ก็ไม่สามารถยืนยันได้ว่าเป็นโครงการพระราชประสงค์จริง ได้ขอให้เอาหนังสือยืนยันจากสำนักพระราชวังก็ไม่ให้ ค.ร.สุเมธ ดันดิเวชกุล ก็ได้ยืนยันชัดเจนแล้วว่าไม่ใช่โครงการพระราชดำริ ชาวบ้านจึงรวมตัวกัน 3 ตำบล และมีมติของทั้ง 3 ตำบล คือ สภาตำบลน้ำแพร่ สภาตำบลหนองควาย และสภาตำบลบ้านปาง ไม่อนุญาตให้ใช้พื้นที่ในการก่อสร้าง

เราได้แก้ไขกฎหมายแล้วให้สภาตำบลเป็นนิติบุคคลมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ การจะเข้าไปในพื้นที่แต่ละแห่งของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ไม่เคยเห็นความสำคัญของสภาตำบลและคนในพื้นที่เลย เมื่อมีการต่อต้านกันขึ้นมาอย่างมากมาย ผู้คนนับหมื่นคนลุกขึ้นมาต่อสู้เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของคนเชียงใหม่ ไม่ยอมให้คนที่ดูถูกคนท้องถิ่น ไม่เคารพสิทธิของชุมชนเข้าไปในพื้นที่ เหตุผลสำคัญประการหนึ่งก็คือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแอบแฝงเอาถ่านหินลิกไนต์จากบริษัทลานนาลิกไนต์และบริษัทเหมืองบ้านปูลู จาก อ.ลี้ จ.ลำพูน เข้ามาเป็นเชื้อเพลิงร่วมด้วย โดยมีลิกไนต์ 200 ตัน ต่อขยะ 200-300 ตัน ต่อวัน อันตรายจากสารพิษที่เกิดจากการเผาไหม้ของถ่านลิกไนต์นี้ที่สำคัญคือสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่ก่อให้เกิดฝนกรดทำลายพืชไร่ สัตว์เลี้ยง และชีวิตผู้คนที่เป็นโรคระบบทางเดินหายใจอยู่ทุกวันนี้ จะเกิดขึ้นแน่นอน หากโรงงานนี้ได้ทำการก่อสร้างขึ้นเครื่องดักสารชนิดนี้ที่แม่เมาะกำลังติดตั้งอยู่ ราคาเครื่องละ 9,000 ล้านบาท ต่อเครื่อง ต่อโรง แต่ที่นี้มีราคาเครื่องละ 300 ล้านบาท จะใช้ได้ไปสักกี่ปี ใครจะรับผิดชอบหากเครื่องนี้เสีย เชียงใหม่เป็นเมืองในแอ่งกระทะ กว้างต่าง ๆ ลอยปกคลุมเมืองเสมอในฤดูหนาว

ถ้าหากโรงงานนี้สร้างอยู่บนภูเขาที่เขต ค.บ้านปง กวันพิษจากลิกไนต์จะลอยปะปนในอากาศเข้ามาปกคลุม⁴⁹ เมืองเชียงใหม่ นอกจากนั้นยังมีสารก่อมะเร็งอื่น ๆ ปะปนอยู่ในอากาศอีกด้วย

เราไม่ได้ต่อต้านเพื่อคนในวันนี้ แต่เพียงอย่างเดียวต้องนึกถึงลูกหลานของชาวเชียงใหม่ในวันข้างหน้าด้วย พิษภัยที่จะเกิดจะทำลายการท่องเที่ยวของเชียงใหม่ให้ยับเยิน ไม่มีใครอยากจะมาอยู่ที่ อ.หางดง อีกต่อไป บ้านจัดสรรขายไม่ออกเพราะคนที่จะมาซื้อไม่แน่ใจในภัยพิบัติในวันข้างหน้าคนเชียงใหม่ทั้งหมดต้องลุกขึ้นมาต่อต้านพิษภัยอันนี้ร่วมกัน

ปัญหาขยะของเมืองเชียงใหม่นั้น ขยะวันละ 200 กว่าตันหากได้ผู้บริหารที่ดีก็ไม่น่ามีปัญหาในการกำจัด ไม่ว่าจะใช้วิธีกลบฝังหรือการแยกขยะก่อน หากทำให้เป็นระบบ จะเหลือขยะเพียงไม่กี่ตันที่ต้องนำไปฝัง มีบริษัทเอกชนเสนอขอกำจัดขยะให้โดยจะทำโรงงานแยกแยะ ส่วนหนึ่งนำไปใช้ใหม่ แยกประเภท ขวด, กระดาษ, พลาสติก เพราะมีโรงงานรีไซเคิลตั้งขึ้นแล้วที่กรุงเทพฯ พร้อมทั้งจะรับซื้อไม่จำกัดจะเหลือขยะเปียก จะถูกนำเข้าเครื่องรีดน้ำอัดเป็นแท่งออกมากเป็นขยะแห้ง นำไปฝังโดยไม่เปลืองเนื้อที่เลย บ่อขยะเนื้อที่เพียง 12-15 ไร่ ก็สามารถกลบฝังได้เป็นเวลานับสิบปี ราคาจำ้างเพียงตันละ 150 บาท เท่านั้น กรุงเทพมหานครมีขยะวันละ 6,500 ตันทำปุ๋ยวันละ 1,000 ตัน ส่วนที่เหลือก็นำไปกลบฝังเช่นเดียวกันในราคาจำ้างเพียงตันละ 170 บาท เท่านั้น ในขณะที่โรงไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะก่อสร้างนี้ กำหนดราคาไว้ว่ารับจำ้างเผาราคาตันละ 200 บาท และไม่แน่ว่าในอีก 2 ปีที่สร้างโรงงานเสร็จจะขึ้นราคาอีกหรือไม่ เทศบาลไม่ได้มีส่วนในการบริหารโรงงาน เขาจะขูดรีดเอาในราคาเท่าไรก็ได้ หากฝากเรื่องการจัดการขยะให้คนอื่น คนในเมืองจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ซึ่งไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องขยะโดยตรงมาจัดการ ตามกฎหมายเทศบาลระบุชัดเจนว่าเทศบาลมีหน้าที่โดยตรงในการจัดเก็บขยะ ทำไมจึงต้องให้หน่วยงานอื่นใดเข้ามาเข้าก็เจ้าการอ้างขยะล้นเมือง แต่มีโครงการที่จะทำที่อื่นอีกถึง 40 แห่งเป็นเงินรวมกว่า 6 หมื่นล้านบาท นับเป็นการฉวยโอกาสหากินจากการก่อสร้างโรงไฟฟ้าเข้ามาบังหน้า เพื่อค่าคอมมิชชั่น ที่จะแบ่งกันในหมู่พรรคการเมือง และผู้บริหารเท่านั้น

หากโรงงานแห่งนี้สร้างเสร็จ แต่เทศบาลในยุคต่อไปมีบ่อขยะถาวร มีโรงงานแยกขยะและกำจัดขยะของเทศบาลเอง ถามว่าโรงงานนี้จะเอาอะไรมาบังคับเทศบาล ให้ไปจำ้างเผาขยะในราคาแพง เขาตอบว่า ก็จะใช้ลิกไนต์เผา 100% เป็นโรงไฟฟ้าแทน ถามว่าไฟฟ้าเชียงใหม่ขาดแคลนหรือ? ทุกวันนี้เชียงใหม่ใช้ไฟวันละ 200 เมกกะวัตต์ ซีเกมส์ใช้เพิ่มอีก 200 เมกกะวัตต์ เป็นวันละ 400 เมกกะวัตต์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตมีหน้าที่จ่ายไฟฟ้าสำรองนี้ให้ใช้ได้เพียงพอ ผ่านการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคโดยไม่จำเป็นต้องอ้างโรงงานกระจอกผลิตไฟเพียง 20 เมกกะวัตต์ ด้วยเงินถึง 1,500 ล้าน เงินเหล่านี้ต้องกู้มาจากต่างประเทศคนที่เป็นหนี้ก็คือคนไทยทุกคน แต่คนที่ได้เศษเสี้ยวจากโรงงานนี้มีเพียงไม่กี่คน

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กำลังจะทำตนเป็นผู้ผลิตกระแสไฟฟ้าแข่งกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิต โดยร่วมมือกับบริษัทเอกชนที่ขายส่งถ่านหินลิกไนต์ให้กับโรงงานดังกล่าววันละ 200 ตัน จำนวน 40 โรง ทั่วประเทศ เท่ากับวันละ 8,000 ตัน เดือนละ 240,000 ตัน เป็นเงินที่จะต้องซื้อลิกไนต์จำนวนมากมายมหาศาลต่อวันต่อเดือน ค่าคอมมิชชั่นจากการจัดซื้อใครเป็นคนได้? จำนวนเท่าไรหรือช่วยคิดดูให้ด้วย สิ้นค้าทุกชนิดบวกค่าคอมมิชชั่น ในการจัดซื้อไว้ทั้งสิ้น นี่หรือ? คือนักบุญที่จะเข้ามากำจัดขยะให้คนเชียงใหม่ อย่างหลงกลคนขายในคราบนักบุญอีกต่อไป ไม่มีใครที่จะหวังดีกับคนเชียงใหม่เท่ากับคนเชียงใหม่ด้วยกันเอง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกำลังจะบุแฮ้ให้คนในเมืองเชียงใหม่แตกแยกกับคน อ.หางดง เพียงเพื่อผลประโยชน์ของตนเองเท่านั้น ไม่คำนึงถึงบ้านเมืองอย่างที่กล่าวอ้าง ปัญหาของคนเชียงใหม่ต้องร่วมมือกันแก้ปัญหาด้วยกัน หันหน้าเข้าหากัน แล้วเราจะพบว่าปัญหาขะนั้นเป็นปัญหาโดยรวม ที่คนเชียงใหม่ต้องช่วยกันแก้ไข ไม่ใช่โครงการอะไรของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่จะเข้ามาก้าวก่ายหน้าทีแทนคนอื่นอีกต่อไป พระราชประสงค์ที่แท้จริงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวคือ "ไว้รักสามัคคี"

คณะกรรมการประสานงานประชาชนเพื่อท้องถิ่น
กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อ.หางดง จ.เชียงใหม่

ประวัติผู้เขียน

นางสาวพัชรมณี เข็มมั่นคง เกิดวันที่ 10 มกราคม 2514 ที่กรุงเทพฯ
สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาการโฆษณา ภาควิชาการ
ประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2535
และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ
ปี พ.ศ. 2538 ปัจจุบันรับราชการ ในองค์การรัฐวิสาหกิจ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
ในตำแหน่งวิทยากร ระดับ 4 แผนกส่งเสริมและเผยแพร่ กองประชาสัมพันธ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย